

BOLŞEVİK PARTİ İNŞASI İÇİN - JÎ BO SAZBÛNA PARTIYA BOLŞEVİK

BOLŞEVİK PARTİZAN

Bütün ülkelerin işçileri birleşiniz! • Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar birleşiniz!
Karkerên hemû welatan yekbin! • Karkerên hemû welatan u gelên bindest yekbin!

• Sayı / Hejmar: 175

• Kasım / Mijdar 2016

• Fiyatı / Biha: 2 TL

KUZEY KÜRDİSTAN'DA SAVAŞA SON!
SİLAHLAR DERHAL SUSTURULMALIDIR!

**BARIŞ
HEMEN
ŞİMDİ!**

İÇİNDEKİLER

3

15 TEMMUZ VE SONRASI

18

MÜCADELE BİÇİMLERİ VE
DEVİRİMCİ ŞİDDET KONUSUNDA
BOLŞEVİK TAVİR

47

AKP DARBE FIRSATÇILIĞI YAPIYOR!

50

CEMİL BAYIK'IN RÖPORTAJI
ÜZERİNE NOTLAR

BOLŞEVİK
PARTİZAN

Vi.S.d.P. &Yazışma Adresi: K. İnan
12 Rue de Rome, Boite Postale No: 287
67000 France

Tel. & Fax: 0033 (0) 388 60 74 04
İnternet: www.bolsevikparti.org
E-Mail: mail@bolsevikparti.org

Fiyatı: 2 TL, £ 1.50, 2 EURO

Sosyal medyada da yazılarımız yayınlanmaktadır. Bizi sosyal medya üzerinden de takip edebilirsiniz. Adreslerimiz şöyledir:

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100009309437062>

<https://twitter.com/BolsevikP>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100009532219679>

<https://twitter.com/BolsevikD>

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100009360178673>

<https://twitter.com/SterkaB>

15 TEMMUZ VE SONRASI...

Tiyatro değil, gerçek ve kanlı bir darbe girişimi...

Kuzey Kürdistan/Türkiye 15 Temmuz gecesi, askeri darbeler konusunda oldukça kabarık olan tarihinin en kanlı darbesini yaşadı. Darbe, Türk Silahlı Kuvvetleri ve "Yurtta Sulh Konseyi" adına açıklamalar yapan darbecilerin ilan ettiği hedefi gerçekleştirememiştir. 16 Temmuz saat 01:15'de "Yurtta Sulh Konseyi" adına TRT'de silah zoruyla okutulan darbe bildirisinin

"Meşruiyetini kaybetmiş siyasi iktidara görevden el çektirilmiştir. Vatana ihanet içerisinde bulunan tüm kişi ve kuruluşların en kısa zamanda ulusumuz adına hakkaniyet ve adaletle karar vermeye yetkili mahkemeler önünde hesap vermesi temin edilecektir.

Tüm yurtta sıkıyönetim ilan edilmiştir.

İkinci bir duyuruya kadar sokağa çıkma yasağı uygulanacaktır. Vatandaşlarımızın kendi güvenlikleri için bu yasağa hassasiyetle uymaları önem arz etmektedir." iddiaları havada kalmıştır; darbecilerin kaçamayan, saklanamayan bölümü 12 saat içinde teslim olmak zorunda kalmıştır.

Darbenin bu kadar kısa süre içinde çökmesi ve kendinden önceki klasik darbelerin kimi kuralları (Halkın genelde evinde, derin uykuda olduğu saat 03.00'ten önce darbe yapılmaz! Darbe ilanı yapılmadan önce darbenin hedefi olan siyasetçilerin halka ulaşması engellenir! Darbenin emir komuta zinciri içinde yapıldığı,TSK'nın darbenin arkasında durduğu algısını yaratacak tedbirler alınır! Halk güne davudi sesli türkücülerin okuduğu türkülerle ve askeri marşlarla uyandır vs.) bu darbeye uygulanmamış olması, "böyle de darbe mi olur. Bu Erdoğan ve AKP hükümetine karşı bir darbe değil, Erdoğan'ın tek adam diktatoryasını güçlendirmek, başkanlık sistemine geçmek için sahnelediği bir tiyatrodur" yorumlarına temel yapıldı. Darbecilerin darbenin hemen sonrasında halen yayında olan medyasında –somut olarak Meydan gazetesinin 17 Temmuz tarihli nüshasında– bu konu ustaca işleniyordu. Fakat sadece doğrudan Fethullahçı medya değil, Sözcü, Cumhuriyet gibi gazeteler de bu tezi işliyorlardı. Kemalistlerden ve "Sol"dan, –bu arada bizim içimizden de– kimileri bu darbenin gerçek bir darbe

girişimi değil, Erdoğan'ın bir tiyatrosu olduğuna, ya da olabileceği ihtimaline ağırlık veriyordu. Basit "Kime yaradı" sorusunun cevabı da, aslında bu ihtimale haklılık kazandırır görünüyordu. Gerçekten de darbe, darbecilerin iddiası olan "meşruiyetini kaybetmiş siyasi iktidara görevden el çektirme" onların "Yetkili mahkemeler önünde hesap vermesinin temin edilmesi" yerine, sonuçta bu iktidarın daha da güçlenmesini, darbecilerin ve darbecilerle bir türlü ilişkisi olduğu iddia edilen onbinlercesinin işten el çektirilmesini, 30 binin üstünde kişinin tutuklanmasını beraberinde getirmişti.

Soruna böyle yaklaşanların görmediği ya da küçümsediği 15 Temmuz'da Türkiye'deki başarısız darbeye, darbeye karşı çıkan insanların üzerine tanklarla yürüldüğü, insanların üzerine ateş açıldığı, resmi rakamlara göre 241 darbe karşıtı insanın öldüğü, 2194 insanın yaralandığı, bir bölümünün sakat kaldığı gerçeğidir. (Darbecilerden ne kadarının çatışmalarda öldüğü, yaralandığı konusunda rakamlar verilmemektedir. Çünkü onlar yeniler açısından insan kategorisinde değil, insanlık dışı hain kategorisinde sayılmaktadır. Darbecilerin ölüsü –yaralısı da sayılıp eklense, aslında yaşananın ne olduğu daha iyi anlaşılır: Birleşmiş Milletler yılda 200'den fazla ölünün olduğu silahlı çatışmaları "savaş" kategorisi içinde ele alıyor.) 15 Temmuz'u İstanbul'da yaşayan herkes sokağa çıksın çıkmasın semalarda uçan jetlerin ses hızını aşarken çıkardığı korkunç sesleri yaşadı. Çatışmaların olduğu alanlarda olanlar tank paletleri altında ezilme, darbeci asker kurşunuyla vurulma tehlikesini yaşadılar. Kimileri vuruldu, tank paletleri altında ezildi. 15 Temmuz'u Ankara'da yaşayanlar, Jetlerin TBMM'yi, Polis Özel Hareket Merkezi'ni, Ankara Emniyet Müdürlüğü'nü bombalamasına şahit oldular. Ankara'nın göbeğinde Genelkurmay merkezinde ve onun önünde silahlı çatışmaları gördüler. Sokağa çıkan, darbeye direnenler yer yer helikopterlerden tarandılar. TV yayınlarını durdurmak için Ankara Gölbaşı'nda bulunan TÜRK SAT uydu istasyonu bombalandı. TRT binası basılıp ele geçirilerek, darbe bildirisi silah zoruyla okutuldu. Erdoğan'ın görüntülü cep telefonuyla bağlandığı CNN Türk stüdyosu ve Doğan Medya Grubu merkezi basıldı. Bütün bunlar darbecilerin engelleyemediği canlı yayınlara yansdı. Olan tiyatro değil, ciddi ve T.C.'nin tarihinde yaşanan en kanlı darbe girişimi idi. Bu darbe girişiminin Erdoğan'ın oyunu olduğu iddiası, bir yandan bu darbe girişiminin boyutlarını küçümserken, diğer yandan Erdoğan'ı olduğundan güçlü gösteren bir konumdadır. Darbenin "Erdoğan tiyatrosu" olduğu iddiasının sahiplerinin Erdoğan'ı öyle biridir ki, darbe girişiminin başında bulunan yüksek rütbeli subaylar Erdoğan için kendilerini, kariyerlerini feda etmeye hazır insanlar veya nasıl kullanıldıklarını bilmeyen salaklardır. Bu yorumdaki Erdoğan herkesi istediği gibi sahneye çıkartıp oynatan bir kukla oyuncusudur, Erdoğan dışındakilerin hepsi ise kukladır. Bu okumanın ciddiye alınacak hiçbir tarafı yoktur. Darbenin bastırılması ertesinde ortaya çıkan kamera kayıtları, ele geçen belgeler, bir bölüm darbecinin ifadeleri vb. aslında darbenin nasıl planlandığı, hangi adımların atıldığı vb. konusunu neredeyse dakika dakika ortaya çıkarmıştır. Hal böyle iken, Gülecileri anlıyoruz da, hâlâ kimi "sol"cuların da, Erdoğan'ın tiyatrosu tezini savunmaya devam etmelerini anlamak zordur.

15 Temmuz 2016 gecesi Kuzey Kürdistan/Türkiye’de yaşanmış olan, TSK içinde yuvalanmış yüksek rütbeli bir kısım Gülençi subay önderliğinde, AKP/Erdoğan iktidarını yıkmak için girişilmiş başarısız bir askeri darbe girişimidir. İktidardan uzaklaştırılan siyasi iktidar yerine kurulacak olan idare, en azından bir süre, “Yurtta Sulh Konseyi” adı altında, Gülençi bir askeri cunta yönetimidir. Sıkıyönetim – yani askeri yönetim– AKP iktidarı gerçek anlamda yıkılana, yeni iktidar yerleşene kadar, yönetim biçimi olacaktır.

Biz (ve solun balık hafızalı olmayan kesimi) askeri yönetimlerin sol ve devrimci güçler, işçi sınıfı ve emekçilerin sınıf mücadelesi için ne demek olduğunu kendi siyasi tecrübelerimizle çok iyi biliyoruz. Bu yüzden esasında egemen sınıfların kendi içlerindeki iktidar dalaşının bir parçası olan darbe girişiminin başarısız olması iyidir.

Darbe girişiminin gösterdikleri...

Gülecilerin darbe girişimi ve bunun başarısızlığı birçok şeyi daha açık görmemiz için veriler sundu. Nedir bu veriler temelinde şimdi daha iyi görüp değerlendirebildiklerimiz?

Darbe girişimi, en başta Gülen hareketinin yargı, polis teşkilatı gibi kurumların yanı sıra, bizim en azından yüksek rütbeliler açısından “tek tip” olarak görüp, değerlendirdiğimiz TSK içine de bir askeri darbe girişimi yapabilecek derecede sızmış/yerleşmiş olduğunu gösterdi.

Biz Gülen cemaati/teşkilatını siyasi İslam akımı içinde devleti, kendi eğitim kurumlarında yetiştirdiği kadroları devlet kurumlarına yerleştirerek, devleti alttan ele geçirme stratejisine sahip, emperyalist batıyla uyum içinde yaşayacak ılımlı İslamcı bir grup olarak değerlendirdik. İdeolojik olarak AKP ile Gülen cemaati arasında var olan birlik, devleti ele geçirme stratejisinde bozuluyordu. AKP açıkça siyasi parti olarak örgütlenip, seçimlerde halkın çoğunluğunun oyunu alarak iktidara gelme stratejisi izlerken; Gülen cemaati güya siyasete karışmaz görünüp, uzun vadede kadrolarını devlet kurumlarına yerleştirme yoluyla iktidara yürümeyi savunuyordu. Tabii devlet kurumlarına yerleşen Güleciler, genelde açıkça Gülençi olarak ortaya çıkmıyor, kendilerini içine girdikleri ortama uyduruyorlardı. Kuşkusuz siyasetle ilgili olan hemen herkes Gülençi bir örgütlenme olduğunu, “F tipi” denen bir örgütlenme olduğunu, Gülecilerin kurumlar içinde örgütlenmediğini, kendi kurumlarını yarattığını, medyası olduğunu, Gülençi örgütlenmenin büyük finans kaynakları olduğunu biliyordu. Fakat Gülen örgütü içinde olduğu bilinen hiç kimse (eğer döneke değilse) Gülençi bir örgüt olduğunu kabul etmiyordu. Gülençi bir örgütlenme ve teşkilat yoktu! Sadece Hoca Efendi’ye saygı duyan, onunla ve görüşleriyle gönül bağı olan bireyler vardı! “F tipi örgütlenme” vb. bütün derdi yardım/himmet olan bir din alimini karalamak için uydurulmuş şeylerdi. Siyasetle ilgisi olan hemen herkes örneğin Zaman gazetesinin Gülen cemaatinin/örgütünün yayın organı olduğunu biliyordu. Samanyolu TV kanalının Gülen cemaati/örgütünün elinde olduğunu biliyordu. TUSKON’un Gülen cemaati/örgütünün işadamları örgütü olduğunu biliyordu vs. Fakat bütün bu kurumların en ileri çıkan insanları bile kendilerinin Gülen cemaatinin üyesi olduğunu

inkar ediyordu.

Bu onların stratejisinin ayrılmaz bir parçası idi. Kemalist elitin elinde olan kurumları alttan üste doğru yükselerek ele geçirmenin başka yolu da yoktu. Çünkü kurumlarda (ordu/polis/jandarma/yargı/diğer bürokrasi) egemen olan Kemalist elit için İslami kimlikli kişiler “Atatürkçü laik cumhuriyet” için tehlike idiler ve bunların devlet kurumlarına yerleşmeleri istenmeyen ve elden geldiğince engellenen bir şeydi. Birçok emniyet kökenli yazar, gazeteci, bu arada Gülen cemaatinden ayrılmış kimi “dönem”ler Gülen cemaatinin kurumlarda, bu arada TSK içindeki gücüne de dikkat çekiyordu. Fakat biz bunları, en azından TSK açısından, abartılı tespitler olarak görüyorduk.

Biz bu yüzden **Gülencilerden gelecek bir askeri darbe ihtimalini düşünmüyorduk**. Darbeden iki ay önce yazılmış değerlendirmemizde darbe ihtimali konusunda şöyle diyorduk:

“Diğer yandan fakat bu burjuva muhalefet açısından AKP/Erdoğan iktidarının yıkılması Türkiye için varlık/yokluk sorunu. Ne olursa olsun AKP iktidarının devrilmesi gerekli. Onu verili durumda muhalif partilerin gücü, oy desteği göz önüne alındığında seçimlerle işbaşından götürmek hemen hemen olanaksız görüldüğü şartlarda geriye ne kalıyor? Askeri darbe. Anda askeri darbenin de ortamı yok. Kimi “liberal”lerden, CHP içindeki kimi darbecilerden gelen “Vatan elden gidiyor, vatani kurtaracak yok mu” anlamlı “analiz”ler, üstü kabaca örtülü darbe çağrıları; “bunlar da kağıttan kaplan çıktılar” açık gibi kışkırtmalar ordu tarafından şimdilik duyulmuyor. Ergenekon, Balyoz gibi davalar ordudaki darbecilerin gözünü oldukça korkuttu. Askeri vesayet kimi yasa değişiklikleri ve pratik uygulamalarla küçümsenmeyecek ölçüde geriletildi. Toplumda askeri darbeye karşı oldukça geniş bir kamuoyu oluştu. Ancak Erdoğan/AKP iktidarının Gülen cemaatini tasfiyeye yönelmesi ertesinde yargıda yapılan büyük temizlik operasyonları sonucu Ergenekon/Balyoz davaları “Türk ordusuna karşı cemaatçilerin üretilmiş sahte belgelerle yürüttüğü komplo” olarak tescillendi. Bu davaların bütün sanıkları beraat ettiler. Ordu şimdi sanki hiçbir zaman katiyen AKP’ye karşı darbe konusunu gündeme almamış, tartışmamış bir kurum olarak, aklanmış olarak sahnede. Üstüne üstlük şimdi “Vatan için aktif savaş” yürüten şanlı bir kurum! Bu ordu gerçekte köklü bir darbe geleneğine sahip. Kendini “Atatürk cumhuriyetinin gerçek koruyucusu” olarak gören bir kurum olma niteliğini hâlâ taşıyor. Ve bu ordunun içinde bugünkü iktidarın başı RTErdoğan’ın kendisinin Ergenekon ve Balyoz davalarının “savcısı olduğunu” ilan ettiğini unutmayan darbeciler de var. Bunların fırsatını bulduğunda, alacağı intikam da var! Yani askeri darbe ihtimali az da olsa, yine de örneğin AKP/Gülen iktidar kapışması başlamadan önceki döneme göre biraz fazlalaşmış durumda. Askeri darbe için ortam uygun hale gelirse, Türkiye bugünkü iktidar tarafından yönetilemez ve bugünkü iktidar da seçim yoluyla işbaşından götürülemez bir kaos ortamında konaklarsa, ordunun içinde darbecilerin zamanı gelebilir. “Vatan’ın selameti, Türkiye cumhuriyetinin bekası için” ordu içindeki darbeciler kendilerine “vazife” çıkarabilir. Bunun için tabii ortamın oluşması gereklidir. Bu ortamın oluşmasında örneğin şehirlerde devrimcilik adına yapılacak bombalı eylemler; silahlı çatışmalar vb.de kullanılabilir araçlardır. 1980 öncesi biz bunu yaşadık.” (Bolşevik Partizan, sayı 174, s.16)

Görüldüğü gibi askeri darbe konusunda, böyle bir darbenin öznesi olarak Gülenli subaylar, Gülen örgütü düşünülmemektedir. Darbe ihtimali hep Kemalist darbecilerle bağlantı içinde ve emir komuta zinciri içinde bir darbe ihtimali olarak tartışılmaktadır. TSK içinde emir komuta zinciri dışında bir azınlığın darbe girişimi vb. düşünülmemektedir. **15 Temmuz 2016'da yaşadığımız darbe girişimi bizim bu konuda yanıldığımızı, TSK içinde Gülen örgütünün gücünü küçümsediğimizi açıkça ortaya koydu.**

Darbede Erdoğan'dan nefret eden Kemalist subay ve askerlerin bir bölümü de yer almış olabilir mi? Bu ihtimal dışlanamaz. Fakat Kemalist subayların ve askerlerin bir bölümü darbeye katılmış, ya da hayırhah bir tavır takınmış olsalar bile, bunların büyük kesiminin Gülenli darbeye katılmadıkları, bir bölümünün darbecilere karşı aktif tavır aldığı belgelidir. Ve darbenin başarısızlığında bu faktör küçümsenmeyecek bir rol oynamıştır. Darbe emir komuta zinciri içinde gerçekleşen bir darbe değildir. Darbe, en yüksek komuta kademesinin bir altındaki general kademesinin önderliğinde gerçekleşmiştir. Darbede aktif yer alan generaller içinde yalnızca bir Orgeneral vardır, diğerleri Korgeneral, Tümgeneral ve Tuğgeneral rütbesindedir. Darbenin kurmayları 1986 yılında çalınan sorularla Harp Okullarına giren, 1994 döneminin Harp Akademisi mezunlarıdır. Darbe sırasında TSK'nın yüksek kademesinde olanlar darbeciler tarafından enterne edilerek, devre dışına çıkarılmışlardır.

Neden 15 Temmuz?...

Gülen cemaatinin sistemli bir biçimde devlet kurumlarına yerleşmeye başlamasının tarihi oldukça eskidir. AKP öncesi iktidarların tümü, bu arada 12 Eylül faşist cuntacıları da, bu yerleşme işinde Gülen cemaatinin önünü açmıştır. Fakat AKP'nin iktidarı döneminde bu sistemli yerleşme işi, AKP'nin iktidarının açık desteği ile, 2012 başlarına kadar, çok daha yoğun olmuştur. AKP ile Gülen cemaati arasındaki içinde çelişmeleri de barındıran çıkar birliği, Gülenlilerin siyasi iktidarda daha fazla pay alma istemeleri sonucu bozuldu. De fakto koalisyon yerini açık iktidar dalaşına bıraktı.

Erdoğan/AKP ile Gülen örgütü arasındaki iktidar dalaşında, emniyet ve yargıda iyice güçlenmiş olan Gülen örgütü, KCK davalarına bağlı olarak MİT müsteşarını 7 Şubat 2012'de ifade vermeye çağırdı. Bu o zamana kadar kimi çelişmelere rağmen oldukça uyumlu yürür görünen Erdoğan/AKP ile Gülen cemaati/örgütü arasındaki işbirliğinin ilk açık kırılma noktası ve açık iktidar savaşının başladığını gösteren işaret fişeğiydi. Sonrasında kavga Erdoğan/AKP'nin Gülen cemaatine/örgütüne karşı dersaneleri kapatma/dönüştürme konusundaki girişimi, buna karşı Gülen medyasında başlatılan açık anti Erdoğan kampanyası; ertesinde 17-25 Aralık 2013 operasyonları ile Erdoğan'ı hırsızlık, rüşvet, yolsuzluk dosyaları üzerinden vurma/devirme girişimi; ardından 19 Ocak 2014'te Adana'da MİT TIRları operasyonları ile Erdoğan/AKP iktidarını uluslararası alanda IŞİD'in silahlandırıcısı, destekçisi olarak teşhir ve tecrit etme girişimi vb. ile iyice sertleşti. Bu kavgada, Erdoğan/AKP iktidarı Gülen örgütüne emniyette, yargı bürokrasisinde, medya ayağında, finans kaynakları alanında ağır darbeler vurdu. 2014 Ekim'inde yapılan

MGK toplantısında Gülen cemaati/örgütü, Paralel Devlet Yapılanması/Fethullahçı Terör Örgütü adı altında devleti ele geçirmeye çalışan terörist bir örgüt olarak belirlendi. Bu örgütün tasfiyesi devletin öncelikli siyasetlerinden biri haline geldi. Gülen örgütünün devlet kurumlarından tasfiyesi işi hızlandı. Bu tasfiye ilk kez 9 Temmuz 2016'da İzmir'de muvazzaf askerlere de ulaşmaya başladı. İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından "İzmir'deki askeri casusluk soruşturmasında çeşitli usulsüzlükler yapılarak sahte delil üretildiği" iddialarıyla ilgili soruşturma kapsamında içlerinde iki amiralin ve dört binbaşının bulunduğu 6 muvazzaf subay hakkında da gözaltı kararı alındı. Bunlar "düzmece delillerle" başlatılmış olduğu ortaya çıkan "askeri casusluk" davası nedeniyle görevden alınan subayların yerine gelmiş olan subaylardı. Bunlardan ancak biri gözaltına alınabildi. Amirallerden biri "görevli olarak" ABD'de idi, diğer 4 muvazzaf ise "raporlu" idiler. Bu artık Gülen örgütünün asker ayağının da tasfiye edilmek üzere sırada olduğunun açık işareti idi. 15 Temmuz 2016 askeri darbe girişimi, 4 Ağustos 2016'da yapılacak olan Yüksek Askeri Şura toplantısında, Gülen örgütünün askeri ayağının tasfiyesinde önemli adımların atılacağına açıkça konuşulduğu bir ortamda gerçekleşti. Gülen'in 1980 askeri darbesinden sonra "son kale" olarak övgüler dizdiği TSK'dan tasfiyenin gündeme geldiği yerde, Gülen örgütüne, bütünüyle tasfiye olmamak ve iktidarı ele geçirmek için tek yol olarak herhalde 4 Ağustos 2016 öncesinde yapılması gereken askeri darbe opsiyonu kalmıştı. 15 Temmuz 2016 askeri darbe girişimi bu ortamda gerçekleşti.

Biz yukarıda da belirttiğimiz gibi, Gülen örgütünün TSK içindeki yapılanmasının bir askeri darbe girişiminde bulunacakları kadar yaygın ve güçlü olduğunu düşünmüyorduk. Ayrıca darbeyi hep emir komuta zinciri içinde yapılacak bir edim olarak düşünüyorduk. 15 Temmuz darbe girişimi bizim bu konuda yanıldığımızı gösterdi. 15 Temmuz'daki darbe girişiminde TSK bünyesindeki en yüksek komuta kademesinin hemen ardından gelen General/Amirallerin yarıya yakın kesiminin Gülenli olduğu, özellikle hava ve deniz kuvvetlerinde yönetim kademesinin önemli bölümünün Gülenlilerin elinde olduğu, Harp okullarının yönetimlerinin önemli ölçüde Gülenlilerin elinde olduğu çıktı ortaya.

Darbe konusunda Erdoğan/AKP önceden haberdar mıydılar?...

Darbe girişimi bastırıldıktan sonra ve hemen ertesinde çok geniş tasfiye hareketleri başlatıldığında Erdoğan 'Her şerde bir hayır vardır. Bu darbe Allahın bir lütfudur. Bu sayede FETÖ'nün nasıl bir örgüt olduğunu herkes görmüştür' anlamında açıklamalar yaptı. Bu darbenin tiyatro olduğunu savunanlar açısından bir ikrar olarak okundu. Bugün de özellikle batılı kaynaklarda, darbenin eğer Erdoğan ve ekibi tarafından doğrudan sahnelenen bir tiyatro değilse, Erdoğan/ AKP tarafından önceden bilindiği, tasfiyeler için bilindiği halde engellenmediği yorumlarından geçilmiyor.

Bu bağlamda şunlar olgudur:

–AKP/Erdoğan, Gülen cemaati üyelerinin devlet örgütü içine yerleşmesine 2003-2011 yılları arasında yardımcı olmuştur. Bu dönemdeki yerleşmenin –ki yerleşmenin en yoğun olduğu dönemdir bu dönem– siyasi sorumluluğunu ta-

şımaktadır. Onlar Gülen cemaati üyelerinin nerelerde ve ne ölçüde yerleşmiş olduklarının bilgisine sahiptir.

–AKP/Erdoğan yönetimi, 2012 Şubat’ından itibaren açığa çıkan iktidar dalaşında Gülen cemaatinin baş hedefi haline gelmiştir. Cemaat için kadrolarına yönelik tasfiyelerin başlamasıyla Erdoğan’ın iş başından uzaklaştırılması bir ölüm/kalım sorunu haline gelmiştir. Gülen cemaati Türkiye’deki anti Erdoğan cephesinin esas unsuru haline gelmiştir. Anti Erdoğan muhalefetin diğer kesimleri bütün muhalefet malzemelerinin (kaset savaşları, yolsuzluk dosyaları, IŞİD’e silah götürme malzemeleri vs.) büyük bölümünü cemaat üzerinden almıştır.

–2014’de yapılan yerel seçimler ve cumhurbaşkanlığı seçimleri Gülen cemaatinin seçmen bazında kitle desteğinin, onun devlet bürokrasisi içindeki gücüyle karşılaştırılmayacak kadar zayıf olduğunu, %1 civarında dolaştığını göstermiştir. 7 Haziran 2015 seçimleri, 13 yıllık AKP siyasi iktidarı ertesinde de AKP’nin en düşük oy tabanının %41 olduğunu, onun seçmen bazında açık ara birinci parti olduğunu göstermiştir. 2015 Kasım seçimlerinde geçerli her iki oydan birini alan AKP’nin, normal şartlar altında seçimlerle işbaşından uzaklaştırılmasının –en azından önümüzdeki beş-on yıllık dönem içinde– çok zor, neredeyse imkansız olduğunu; AKP’nin iktidardan uzaklaştırılmasının tek yolunun askeri darbe olduğunu ortaya koymuştur.

–Erdoğan ve AKP’nin bunun bilincinde olmadığını sanmak siyasi saflık veya körlük olur. AKP kendisinin seçimlerle işbaşından götürülemeyeceğinin bilincinde bir askeri darbe ihtimalinin varlığından haberdar olarak buna genel anlamda hazırlıklıdır. Bunun yanında AKP, Gülen cemaatinin askeriye içindeki gücünün de, en azından belli bir bölümünün, doğrudan bilgisine sahiptir. Bu bağlamda evet onlar Gülen cemaatinin de bir darbe girişimi ihtimalini bilmektedirler. Böyle bir darbe ihtimalinin gerçeğe dönüşmesinin engellenmesinin kurallar içindeki yolu, darbe yapabilecekleri düşünülenlerin Yüksek Askeri Şura (YAŞ) üzerinden tasfiye edilmesidir. AKP/Erdoğan iktidarı da bunun hazırlıklarını yapmıştı. YAŞ’ta 1700’den fazla rütbeli subayın, değişik biçimlerde, ordudan uzaklaştırılacağı medyada açık açık tartışılıyordu.

–Darbeyi engellemenin, YAŞ’ta tasfiye dışında, başka yolu var mıydı? AKP kural filan tanımaz, elindeki listelerdeki Gülencileri ve Güleni olduklarını tahmin ettiklerini –darbe ertesinde KHK düzeninde yaptığı gibi– tutuklatmaya kalkardı. Fakat bunu yapmaya kalktığında bütün muhalefet haklı olarak ayağa kalkar, hukuksuzluğa isyan eder, gerçek Gülenciler de mağdur durumuna düşerdi. Bu nedenle AKP/Erdoğan’a “bunlar darbeyi biliyorlardı, önceden engelleyebilirlerdi, bilinçli olarak engellemediler” suçlaması şimdi aslında haklı olarak şikayetlendiğimiz hukuksuzluğun darbe öncesinde yapılmasına davettir.

–Sonuç olarak veriler temelinde Erdoğan ve AKP’nin, Gülencilerden de gelebilecek bir darbe ihtimalinden haberdar olduğundan ve genel olarak hazırlıklı olduğunu söyleyebiliriz. Fakat bu darbenin şu gün, şu saatte, şu biçimde olacağı bilgisine sahip oldukları, bilinçli olarak engellemedikleri vb. ancak spekülasyondur.

Darbeden emperyalist güçlerin önceden haberi var mıydı?...

Erdoğan belli bir süredir söyleminde kendisini ve yönetimindeki Türkiye’yi

“mazlumların” sözcüsü olarak tanıtıma çalışıyor. Emperyalist güçleri, öncelikle de batılı emperyalistleri açıkça iki yüzlülükle, vicdansızlıkla vs. suçluyor. Türk büyük burjuvazisinin istekleri ve çıkarları doğrultusunda savaşı, saldırgan, yayılcı bir siyaset izliyor. Emperyalistler arasındaki çelişmelerden Türk burjuvazisinin çıkarları doğrultusunda yararlanmaya çalışıyor. Siyasetinin merkezinde egemen Türk büyük burjuvazisinin çıkarları duruyor. Dış politikada T.C. burjuvazisinin gücünün yetmeyeceği iddialar ileri sürüyor. Bu onu emperyalistler, en başta batılı “müttefik” emperyalist güçler nezdinde, güvenilmez ve istenilmez kılıyor. Bu yüzden aslında kendilerinin dediğinden dışarı çıkmayan faşist diktatörler konusunda, faşist diktatörlükten fazla rahatsız olmayan batılı emperyalistler; Erdoğan’ı baskı altına alarak yeniden hizaya getirmek için Türkiye’deki “demokrasiyi tek adam diktatörlüğüne götüren Erdoğan rejimi”nden duydukları kaygıları dile getiriyorlar. Türkiye’de bu rejimin hukuksuzluklarını eleştiriyorlar. Erdoğan bu eleştirileri “üst akıl” olarak adlandırdığı batılı emperyalistlerin, en başta da ABD’nin “Türkiye’nin ‘milli ve yerli’ siyaset temelinde büyümesinden duyduğu rahatsızlık ve bunu engelleme çabası” olarak değerlendiriyor. 15 Temmuz darbe girişimi de, AKP/Erdoğan’ın okumasında, aslında “Güleni kukla olarak kullanan üst akılın Türkiye’yi işgal girişimi”dir. Buna göre ABD’nin (ve diğer batılı emperyalistlerin) bilgisi dahilinde ‘hain FETÖ’ üzerinden yapılacak darbe ile Erdoğan devrilecek, yerine batının her dediğini yapacak bir yönetim getirilecekti. Böylece ülke şimdi girdiği “yerli ve milli siyaset” rayından çıkacak, yeniden işgal edilmiş olacaktı. Gülen terör örgütünün darbesi aslında “üst akıl”ın (siz bunu ABD’nin okuyun) darbesi idi.

Darbenin bu yorumu içte kamuoyunun milliyetçi duygularını kışkırtmaya ve bundan faydalanmaya dönük bir spekülasyondur. Kendisini antiemperyalist savaşı olarak göstermenin bir aracıdır. Biz burada da spekülasyonu red edip, olgulara bakalım:

–Erdoğan’ın antiemperyalist, millici söylemleri, Erdoğan ve AKP’nin genel siyasetleri itibarıyla emperyalist sistemin içinde, batılı emperyalistlerle uyum içinde hareket eden siyasi İslamın ılımlı kanadından olduğu gerçeğinin üzerini örten bir retoriiktir. Evet Türk burjuvazisi büyümek istemektedir, fakat emperyalist sistem içinde, bugünkü güç dengelerinde bunun işbirliği dışında bir yolu yoktur. AKP/Erdoğan’ın dış siyaseti pragmatik bir siyasettir, kendini duruma uyduran bir siyasettir. Antiemperyalist retorik, mazlumlara sahip çıkma edebiyatı, o mazlumların emperyalist sömürsünden Türk büyük burjuvazisi için daha fazla pay alma talebinin ifadesidir.

–Erdoğan batılı emperyalistler açısından doğrudan kontrol altında olmayan güvenilmez bir müttefikdir. Onun devrilip yerine daha kontrol edilebilir bir yönetimin işbaşına gelmesi emperyalist güçlerin işine gelir. Ancak görünürde normal demokratik yollar üzerinden anda AKP/Erdoğan yönetiminin alternatifi yoktur. Diğer yandan Türkiye’de başarılı bir askeri darbe için ortam da hazır değildir. Bunun için halkın çoğunluğunun darbeden yana olduğu veya darbeye karşı çıkacağı bir ortam olmalıdır. Böyle bir ortam oluştuğunda emperyalistlerin askeri darbelerle karşı olmadıkları, darbecileri destekledikleri sabittir.

— Türkiye’de darbe için şartlar olgunlaşmamış olduğundan 15 Temmuz darbesinin emperyalist güçler, bunlardan biri tarafından Gülen örgütü kullanılarak yapıldığı ispatlanmaz bir iddidir. Darbe ertesinde örneğin ABD Merkez Kuvvetler Komutanı (CENTCOM) Joseph Votel’in yaptığı, ‘Temasta olduğumuz bazı komutanlar hapiste’, ABD Ulusal İstihbarat Direktörü James Clapper’in yaptığı “Türkiye’deki bazı muhataplarını yitirdikleri” açıklaması vb. de, darbeyi ABD’nin yaptığıнын itirafı vb. değil, gerçek durumun tespitidir. NATO’da T.C. adına görev yapan, NATO ile ilişkileri sağlayan birçok subay darbe girişimi ertesinde görevden alındılar, bir çoğu şimdi tutuklu, yargılanmayı bekliyor.

— Diğer yandan en azından ABD’nin haber alma örgütlerinin bu darbe girişiminden, darbe girişimi gerçekleşmeden önce haberdar olduklarından yola çıkmak gerekir. Gülen’in Pennsylvania’daki malikanesinin ABD haber alma örgütlerinin kontrolü altında olduğu, bu örgütün her adımının ABD’nin ilgili kurumları tarafından izlendiği kesindir. ABD’nin ilgili kurumları ve yönetimi 15 Temmuz darbe girişimini –eğer darbe doğrudan onların insiyatifi ile yapılmadıysa– engelleme yönünde bir çaba göstermedikleri olgudur. Yani ABD ve müttefik batılı emperyalistler, 15 Temmuz darbesine en azından göz yummuştur. Zaten 15 Temmuz gecesi batılı müttefik emperyalistlerin tavrı darbenin başarılı olup olmayacağını görene kadar bekleme; ertesinde tavır takınma biçiminde olmuştur. Takınılan tavrılarda da hükümetin darbecilere karşı tavrında “hukuk içinde kalması” çağrılarını darbeyi mahkûm etme ile eşit ağırlıktadır, kimi açıklamalarda hatta “hukuk içinde kalınsın” tavrı, bu yönde eleştiri ağır basmaktadır. Şundan emin olabiliriz: Eğer bu darbe başarılı olsa idi, batılı “müttefikler” darbeci yönetimle ilişki geliştirmekte hiçbir beis görmezlerdi. En son Mısır’daki Sisi darbesinde bunu yaşadık.

Darbe neden başarılı olmadı?...

Bu darbe girişiminde KuzeyKürdistan/Türkiye darbe tarihinde bir ilk yaşandı. KuzeyKürdistan/Türkiye tarihinde ilk kez bir askeri darbe girişiminde sivil halkın bir bölümü, esas olarak AKP’ye oy verenler darbeye karşı, darbeyi engellemek için kitlesel olarak sokağa çıktı. Bu havada uçan jetlere, insanları tarayan helikopterlere, köprübaşını tutan tanklara, silahlarını halka doğru doğrultmuş askerlere rağmen, ilan edilen “sokağa çıkma yasağı”na rağmen sokağa çıkan ve bir bölümü ölümü de göze alan kitleler darbenin başarısız kalmasının ana unsuru ve nedenidir.

‘Sol’un çok önemli bir bölümü darbenin başarısızlığında halk yığınlarının belirleyici önemini görmüyor, görmek istemiyor.

15 Temmuz gecesi ölümü de göze alarak sokağa çıkan, çok büyük bölümünü Tayyipçilerin oluşturduğu kitleyi, “bunlar gerici, dinci bir grup” diye adlandırıp bu grup dediklerinin objektif olarak verdiği oya sahip çıkan, iradesinin tank paletleri altında ezilmesine izin vermeyen insanlar olarak sokağa çıktığını görmüyor. Çoğu bizim kazanmamız gereken emekçilerden oluşan bu insanların, askeri bir darbeye, olası bir askeri yönetime karşı sokağa çıkıp mücadeleye ettiğini, objektif olarak en doğal demokratik haklarını savunduğu gerçeğini görmüyor. Bu tabii “15 Temmuz gecesi neredeydiniz, ne yaptınız?” sorusu-

na verilecek somut cevabın utandırıcı bir cevap olmasında da yatıyor. “Sol”un geneli çünkü 15 Temmuz gecesi darbe girişimini evinde TV başında seyretti. Bu seyrircilerin hiç te küçümsenmeyecek bölümü aslında –kim nasıl devirirse devirsin!– Tayyip’in devrilmesinin hiç de kötü olmayacağını düşünüyorlardı. “Sol”un geneli ele alındığında sokağa çıkan oldu ise, kendi “iktidar alanlarında” darbeyi alkışlamak için ya da darbe karşıtı eylem yapılmasına karşı sokağa çıktı. İzmir’de sokağa çıkma çağrısı yapan sela okunmasına karşı çıkanlar gibi; İstanbul Bağdat caddesinde geçen tanklara alkış çalmak için sokağa çıkanlar gibi. Sol açısından bir askeri darbe girişimi karşısında yapılması gereken ne idi?

Biz bu soruya 13 Mayıs 2016’da yazılmış yazımızda cevap vermiş şu tavrı takınmıştık:

“Varsayalım bugünkü AKP Erdoğan iktidarı başarılı bir darbeye alaşağı edildi. Askerler idareyi bir süre için tek başlarına ele aldılar. (27 Mayıs 1960-12 Eylül 1980) Veya kendilerine bağlı bir teknokratlar hükümeti kurdular. (12 mart 1971) Devrimciler açısından bunu desteklemek söz konusu olabilir mi? Biz şunu biliyoruz: Demokrasiyi korumak, yeniden tesis etmek vs. adına yapılan askeri darbeler, Türkiye’nin demokrasi yönünde gelişmesinin en keskin frenleri olmuştur. Biz Kuzey Kürdistan/Türkiye’de devrimcilerin hiçbir şart altında faşist Türk ordusunun darbesinden yana olamayacağını, olmaması gerektiğini, buna en baştan karşı çıkılıp, kesin tavır takınılması gerektiğini savunduk, savunuyoruz. AKP gitsin de nasıl giderse gitsin diyenlerin küçümsenmeyecek bir bölümü bir askeri darbeyi, AKP iktidarına tercih eder konumdadır. Ve bu aslında Türkiye’de burjuva anlamda bile olsa, demokrasi düşüncesinin ne ölçüde geliş(me)miş olduğunun en açık işaretlerinden biridir. (Bolşevik Partizan, Sayı 174, s. 16)

Evet yapılması gereken “darbeye baştan karşı çıkıp, kesin tavır takınmak”tı. Kendimizi egemenlerin iktidar dalaşından ayırarak, gerçek bir demokrasi savunuculuğu ile darbeye karşı çıkmaktı görev. Esasında bu bizim açımızdan çizgimizin her üyemize, her örgütümüze verdiği bir direktif, her üyemize, her örgütümüze yüklediği bir sorumluluktuk. Bulduğumuz her yerde, her imkânı kullanarak sokağa çıkmalı, darbeye karşı, tabii ki kendi çizgimiz temelinde mücadele etmeliydik. İlk gece sokağa çıkan esası AKP’li kitleye, gerçek demokrasi için mücadelenin aslında kapitalist sisteme karşı mücadele olması gerektiğini, elimizden geldiğince anlatmaya çalışmalı idik. Gücümüz evet darbeye karşı sokağa çıkan kitlesel hareketin önüne geçip onu doğru bir yönde harekete dönüştürmeye yetmez. Küçücük bir örgütüz. Fakat var olan gücümüzün sokağa çıkması elinden geleni yapması görevdi. Biz de esas olarak bu görevi yerine getirmediğimiz. ‘Sol’un geneli içinde biz de darbe sınavında sınıfta kalanlar içinde yer aldık.

Darbelerin hesap yanlışları...

Darbenin başarılı olmamasında insanların darbeye karşı sokağa dökülmesi dışında bir dizi faktör rol oynadı. Bunların en başında darbenin oyun planının planlandığı biçimde sahneye konamaması geliyor. Darbe sonrasında, saat 16:00 sıralarında belli askeri birliklerde “olağanüstü bir hareketlilik yaşandığı” bilgisinin MIT’e ulaştığı, Genelkurmay Başkanlığı’nda saat 18.00’de yapılan bir toplan-

tı ertesinde, Genelkurmay Başkanlığı adına bütün birliklere, 15 Temmuz gecesi uçuş yasağı ve zırhlı araçların birliklerden çıkmaması yasağı emrinin gönderildiği ortaya çıktı. Yani darbe başlamadan önce doğrudan darbe içinde yer alanlar dışında, TSK bu Genelkurmay emrine karşı verilecek bütün emirlerin emir komuta zinciri içinde olmayacağı, bu anlamda geçersiz olduğu bilgisine sahipti. Bu durumda darbeciler için ya darbeden vaz geçmek, ya da darbe başlangıcını öne almak alternatifi kalıyordu. Darbeciler ikinci yolu denediler. Bu ise trafiğin yoğun olduğu bir saatte tankların, zırhlı personel taşıyıcılarının yola çıkarılması, insanların sokakta yolda olduğu, ya da onlarca kanalın yayın yaptığı bir saatte TV'leri başında olduğu bir saatte "sokağa" çıkma yasağı ilanı gibi komik durumlara yol açtı. Hemen herkes ne olduğunu anlamaya çalışırken, AKP ve hükümet sözcüleri en baştan ordu içinde küçük bir grubun kalkışma içinde olduğu açıklamaları ve buna karşı direniş çağrıları canlı yayınlarda gündeme geldi. Ve bu çağrılar karşılığını bulmaya başladı. Erdoğan'ın çağrısından sonra ise başta AKP'li kitleler oluk oluk aktılar sokaklara, meydanlara. Bu çağrı ertesinde gerçekte artık darbenin kaderi belli oldu.

Darbenin başarısız olmasında kuşkusuz ordunun Kemalist kesiminin büyük bölümünün bu darbe içinde yer almaması, bir bölümünün aktif olarak darbecilere karşı mücadele etmesi önemli rol oynadı. Canlı yayına bağlanan 1. Ordu komutanının yaptığı açıklamalar baştan belli olan, darbenin emir komuta zinciri içinde yapılmadığı gerçeğinin, en yüksek komutanlardan biri ağzından doğrudan onaylanması, darbeciler açısından büyük bir moral bozukluğu oldu. Onların yaptığı ve yapacağı tehdit dolu açıklamaların hiç birinin fazla bir değeri kalmadı.

Darbenin başarısız olmasında medya da önemli rol oynadı. Gülcencilerin TV kanallarının önemli bölümü daha önce hükümet tarafından kapatılmıştı. Darbecilerin elinde doğrudan TV yayını ile halkı etkileyecekleri geniş izleyici kitlesine sahip bir kanal yoktu. Darbe sırasında etkin olan TV kanalları ya doğrudan hükümet yanlısı kanallar, ya da Doğan medya gibi açıkça Gülen tarafında yer almayan, hükümetle de arayı düzeltmeye çalışan kanallardı. Ve bütün bu TV kanalları sonuçta darbecilere karşı, "demokrasi" savunuculuğu yaptılar. Erdoğan'ın görüntülü cep telefonu üzerinden yaptığı ve kitlelerin çok daha yoğun biçimde sokaklara çıkmasını beraberinde getiren dramatik çağrısının ilk kez CNN Türk (Doğan Medya) üzerinden yayınlanması darbe gecesinin ilginç bir olayı oldu. İlginç, çünkü Erdoğan'ın en fazla kavgalı olduğu medya gruplarından biri idi Doğan Medya Grubu.

Darbenin başarısız olmasında, darbeciler açısından en önemli olan şey hesap yanlışlığıdır.

Darbeciler kuşkusuz başarısız olmak için yapmadılar darbe girişimini.

Hesapları birincisi var olan derin siyasi bölünmüşlükte tavırlarını "Erdoğan nefreti" belirleyen ve Kuzey Kürdistan/Türkiye'de neredeyse toplumun yarısını oluşturan kesimin önemli bir bölümünün, Erdoğan'a karşı bir darbeyi –o darbe kimden gelirse gelsin– destekleyeceği, desteklemeyenlerin ise karşı çıkmayacakları değerlendirmesi üzerine kurulu idi. Bu darbecilerin "Yurtta Sulh Konseyi" adına yayınladıkları bildiride açıkça görülmektedir. Bildiri baştan sona, Erdoğan karşıtı

cephenin bütün tezlerini alt alta sıralamaktadır. Orada CHP'de, MHP'de, HDP'de Erdoğan yönetimi hakkında kendi tezlerini bulabilir. Açıklamada bunun yanında emperyalist dünyaya da onlara hizmet edileceği yönünde garanti verilmektedir.

Eğer darbenin başarılı olabileceği algısı oluşsa idi, bu hesap tutabilirdi. Fakat böyle bir algının oluşabilmesi için hükümet sözcülerinin ve en başta da tabii Erdoğan'ın sesinin kesilmesi gerekirdi. Darbeciler bunu başaramadılar.

Darbenin ordunun küçük bir kesimi tarafından yürütülen bir operasyon olduğu oldukça erken bir zamanda ortaya çıktı. AKP sözcülerinden sonra darbeye karşı ilk tavır takınan MHP oldu. Böylece anti Erdoğan cephesi çöktü. Darbe gecesi AKP'liler dışında MHP'nin bir bölümü de sokağa çıktı. Darbe girişiminin başarı şansı olmadığı oldukça erken saatlerde, aslında gece yarısına gelindiğinde ortada idi. Bu ortamda CHP, arkasından HDP'de darbeye karşı tavır aldı. Böylece darbeciler bütünüyle siyasi desteksiz kaldılar.

Darbecilerin ikinci hesap yanlışı, daha önceki darbelerden çıkardıkları yanlış ders üzerine kuruludur. Daha önceki darbelerde yaşanan tanklar sokağa çıktığında ve "TSK tarafından yönetime el konmuştur" açıklaması geldiğinde, insanların evinde saklanması, parası olanların en az birkaç günlük yiyecek ve içeceğini depolamasıdır. Darbenin devirdiği siyasetçiler ise kaçmaya çalışır, gizlenir, ya da şapkasını alır giderdi. Bu kez öyle olmadı. Bu kez iktidarda darbenin hedefi olan sivil siyasetçiler, en başından itibaren darbeye karşı çıktılar ve en başından itibaren halka darbeye karşı çıkma çağrısı yaptılar. Ve halkın küçümsenmeyecek bir bölümü bu çağrıya uydu. Çağrıya uyanlar öncelikle ve ağırlıklı olarak AKP'nin kitlesi idi. Bu AKP'nin sadece bu askeri darbeye değil, herhangi bir başka askeri darbeye karşı da hazırlıklı olduğunu ve kitlesini seferber edecek yetenekte olduğunu gösterdiği gibi, Türkiye'de halkın önemli bir bölümünün artık askeri darbeler bağlamında eskisi gibi davranmadığını da gösterdi.

Ve darbe sonrası... Darbeyi "Allahın lütfu" fırsata çevirme...

Darbe sonrasında Erdoğan/AKP yönetimi, başarısız bir askeri darbe girişiminin hedefi olan her burjuva yönetimin yapacağını yaptı, yapıyor: Darbeyi, darbeciler başta olmak üzere, kendine karşı muhalefet yürüten tüm güçleri sindirmek, kendi iktidarını sağlamlaştırmak için bir fırsat ve gerekçe olarak kullanmak:

-Güleciler AKP'nin iktidar ortağıydı. AKP döneminde iyice palazlanıp büyüdüler. Yıllarca cemaatle kol kola yürüdükleri yolun sonunda iktidar paylaşım kavgasının sonucu olarak ortaya çıkan kanlı darbe girişiminin ertesinde fatura yine emekçilere, halklara ve muhaliflere çıkartıldı. Nedense AKP içerisindeki buzdağının altına dokunulma gereği duyulmuyor. Gülecilere her istediğini veren AKP öncelikle halka hesap vermelidir.

-Darbenin hemen ertesi günü daha önce tespit edilen listeler temelinde iki binin üzerinde hakim ve savcı görevlerinden alındı; büyük bölümü meslekten ihraç edildi.

-Devletin bütün kurumlarında resmi rakamlara göre darbeden bugüne kadar 100 bine yakın devlet çalışanı görevlerinden alındı, bir bölümü meslekten atıldı.

-70 binin üzerinde gözaltı yapıldı; 32 bin kişi tutuklandı.

–Gözaltı için FETÖ üyesi olmak, FETÖ'ye maddi yardımda bulunmak, ona destek olmak suçlaması; tutuklama için internet üzerinden belli bir haberleşme sistemini (bylock programı) kullanmak yetiyor.

–Türkiye, 15 Temmuz'dan bu yana "Kanun Hükmünde Kararnameler" ile yönetiliyor. En az önümüzdeki üç ay daha böyle yönetilecek. KHK ile yönetme, uluslararası hukukta ve T.C. Anayasası'nda da öngörülen, kimi vatandaşlık haklarının geçerli olmadığını baştan açıklayan bir yönetim. KuzeyKürdistan/Türkiye açısından bu zaten var olan faşizmin daha da koyulaşması demek.

–Erdoğan/AKP yönetimi Kuzey Kürdistan'da PKK'ye karşı yürüttüğü savaşı, darbe ertesinde daha da yoğunlaştırdı. Başarısız darbe girişimini bu savaşı yoğunlaştırmının da bir aracı olarak kullandı, kullanıyor. KHK'larla yönetme lüksünü, Kuzey Kürdistan'da seçilmiş DBP'li belediye başkanlarını görevden almak, görevden aldıklarının yerine atanmış "kayyumlar"la ikame etmek için kullanıyor.

–Başarısız darbe girişimini Erdoğan/AKP, Kürt ulusal hareketine karşı burjuva partileri arasında milli mutabakat kurmak için fırsat olarak kullandı. Yenikapı ruhu adı altında, teröre karşı ortak mücadele markasında AKP/CHP/MHP birleştiler! Bu ruh! en azından CHP bazında çabuk buharlaştı, fakat AKP/MHP'yi –şimdilik tabii– adeta tek parti haline getirdi.

–Başarısız darbe girişimi Erdoğan'ın fiili tek adam yönetimini güçlendirdi, AKP içindeki olası muhaliflerin sesini kesti.

–Başarısız darbe girişimi ertesinde, Erdoğan/AKP yönetimi Suriye'deki savaşa da doğrudan girdi. İçte savaş, dışta savaş, "ulusal çıkarlar" yaftası altında, barış isteyen herkesi "hain" olarak damgalayıp baskı altına almak, hapse atmak, susturmak için kullanılıyor.

Bütün bunları "askeri darbeye karşı sivil darbe" olarak adlandırmak, ikisi de bir demek doğru bir siyasi değerlendirme değildir. Bu yaşanan askeri darbe girişimini hafife almak anlamına geliyor.

Fakat şu açıktır: Anda Türkiye Erdoğan AKP yönetimi altında, "terörizme karşı mücadele" yaftası altında faşizmin iyice koyulaştırıldığı bir dönemi yaşıyor.

Kuzey Kürdistan/Türkiye'de faşizme karşı demokrasi mücadelesi;

Haksız, sömürgeci ve emperyal savaşa karşı barış mücadelesi;

Bugün faşist Türk devletine karşı mücadelede kavranacak esas halkalardır.

Faşizme karşı demokrasi mücadelesi yürütülürken, burjuvazinin egemenliği şartlarında halk için, işçiler/emekçiler için gerçek demokrasinin mümkün olmadığı hep yeniden anlatılmak zorundadır. Bu fakat burjuvazinin egemenliği şartlarında da, faşizme karşı burjuva demokratik haklar için mücadele etmenin engeli değildir.

Somut olarak bugün şu demokratik talepleri elde etmek için mücadele önem kazanıyor:

–Olağanüstü Hal derhal kaldırılmalıdır.

–KHK'larla yönetime derhal son verilmelidir.

–Evrensel hukukun "suç kişisel"dir; zanlı kesinleşmiş bağımsız yargı kararı olmadıkça suçsuz sayılmalıdır" ilkeleri uygulanmalıdır.

–Kuzey Kürdistan'da seçilmiş yöneticiler seçtikleri makama geri dönmelidir.

Savaşa karşı barış mücadelesinde de, emperyalizm var olduğu sürece, burjuvazinin egemenliği olduğu sürece gerçek ve kalıcı bir barış olamaz düşüncesi sürekli olarak kitleler içine taşınmak zorundadır. Fakat bu tabii ki anda yürüyen şu veya bu gerici savaşı durdurulması için mücadele etmenin engeli değildir.

Bugün Kuzey Kürdistan/Türkiye somut şartlarında şu talepler temelinde kitle-sel bir barış hareketi yaratmaya çalışmak en acil görevlerden biridir.

— Kuzey Kürdistan'da savaşa son! Silahlar derhal susturulmalıdır! Barış Hemen Şimdi!

— Kürt ulusun ayrılma hakkı kayıtsız koşulsuz tanınmalıdır !

— Türk askeri T.C. sınırları dışındaki alanlardan derhal geri çekilmelidir!

— Bütün emperyalist ve yabancı gerici güçler; Suriye ve Irak'tan elini çekmelidir!

— Suriye ve Irak'ın kaderini o ülkelerin yerli ulusları belirlemelidir!

Ne ve nasıl yapmalı?

Bu sorulara verdiğimiz cevaplar darbe girişimi öncesindekinden değişik değil. Tekrarlayalım:

“Önce durumu olduğu gibi tespit edip, kendimizi kısa süreli çözüm varmış gibi kandırıp, kısa süreli çözümlere odaklanmayacağız. Odaklanacağımız çalışma uzun süreli, uzun soluklu, köklü çözüm, demokrasiyi devrimle kazanma çalışması olacaktır. Gerçek demokrasi mücadelesinin bugün Türkiye şartlarında, demokratik halk devrimi için örgütlenme olduğunu bir an bile unutmayacağız, unutturmayacağız. Demokrasi mücadelesi adına, egemen sınıfların iktidar mücadelesinin kuyruğuna takılmayacağız. Onun parçası olmayacağız. İşçilerin emekçilerin mücadelesinin de egemenlerin mücadelesinin kaldırıcı yapılmasına karşı kararlı olarak mücadele edeceğiz. Bunu yapıyoruz. Yapmayı sürdüreceğiz.

İkinci olarak devrimin öznesinin örgütlü öncü değil, işçiler, köylüler, emekçiler olduğu gerçeğini içselleştirip, ona göre bir çalışma yürüteceğiz. Öncü örgütün görevi halkın adına, halk için devrim yapmak değil, halka devrim için önderlik etmek, onun kendiliğinden mücadelesine yön vermektir. Bugün Türkiye'deki devrimci örgütlerin büyük çoğunluğu halk için, halk adına –ama halkın içinde yer almadığı, en iyi halde küçük bir bölümünün ‘helal olsun bizim çocuklara, nasıl da kahramanca bir iş yaptılar’ diye sempati ile baktığı, halkın büyük bölümünün ise red ettiği– öncü eylemlerini devrimci faaliyetlerinin merkezine koyuyorlar. Beklentileri halkın bu eylemleri görüp, arkalarından geleceğidir. Gelmedi, gelmiyor, gelmez! Bunda şaşılacak bir şey yoktur. Olmadığında halka küsüp küfretmek de çare değildir. Halkın kendiliğinden mücadelesinin olmadığı yerde bu mücadele bombalarla, halk adına şiddet eylemleri ile, fedai eylemleri ile, intikam eylemleri ile suni olarak yaratılamaz. “Öncü savaşı” devrim savaşında “kendini feda” etmeye hazır olan insanların devrimci enerjisini, yanlış bir eylem çizgisi temelinde, yanlış eylemlerde çarçur etmektir.

Üçüncü olarak, toplumumuzda devrimde öncü sınıfın işçi sınıfı olduğunu, işçi sınıfı devrim için harekete geçmedikçe, gerçek bir halk devriminin mümkün olmayacağını, olanın yarı yolda kalacağını beyinlerimize silinmeyecek biçimde kazımamız, çalışmalarımızı bunun bilincinde yürütmemiz gerekir. Çalışmanın merkezinde işçi sınıfı içinde çalışma durmak zorundadır. Bizim yaptığımız çalışmada bunu “unuttuğu-

muz” oluyor. Bunu “unutma”da tabii ki işçi sınıfı içinde çalışmanın pratik zorlukları de önemli rol oynuyor. Çalışmanın sonuçlarının kısa zamanda görülmesi isteği, bu isteğin baskısı da rol oynuyor. Bunları aşmamız gerek.

Dördüncü ve belki pratik faaliyetin andaki temel hedefi açısından en önemlisi: İşçi sınıfı önderliğinde bir devrimin anahtarı ve ön şartı işçi sınıfının devrimci ideolojisi ve siyasetiyle donanmış, işçi sınıfının öncü kesimini kendi saflarında toplayan bir Bolşevik Parti’nin varlığıdır. İşçi sınıfı hareketi, halk hareketinin seviyesi ne olursa olsun, komünistlerin ilk ve en önemli görevi Bolşevik Parti’nin inşası, bu inşayı derinleştirmektir. Bolşevik Parti’nin inşasının hangi seviyede olduğuna bağlı olarak andaki esas görevler değişiklik gösterir. Bizim bugün esas görevimiz yaratılmış olan ML çizgimizi, işçi sınıfının öncü kesimini komünizme kazanmak için işçi sınıfına taşımaktır. Henüz milyonları devrimci mevzilere yerleştirmek için parti önderliğinde çeşitli kitlel örgütlerde birleştirme görevini önümüze koyacak durumda ve güçte değiliz. Ve öncüye gitme, öncünün kazanılmasında da aslında hâlâ işin başındayız. Ama şunu devrim tarihlerinden biliyoruz: Başarılı bir devrim ve devrimin kesintisiz sürdürülmesi öncelikle işçi sınıfının öncü kesiminin komünizme kazanılması ile mümkündür. Bu bizim görevimiz. Bu görevi yerine getirmek için çabalarımızı arttıracacağız. Ne yapmalı; ne gerekli konusuna bugün verilmesi gereken komünist cevap budur.

İşçi sınıfının öncü kesimlerini Bolşevik Parti’imizle birleştirmek. Görev bu. Söylemek kolay. Yapmak zor. Yapmaktan başka seçeneğimiz yok.” (Bolşevik Partizan, sayı 174, s. 23-24)

“Tabii ki bugün Türkiye’de uygulanan faşist terörün, Kuzey Kürdistan’da yürütülen sömürgeci barbar savaşın andaki siyasi sorumlusu olan AKP/Erdoğan iktidarına, onun bütün faşist saldırılarına karşı mücadele edeceğiz, direneceğiz, direniyoruz. Ve evet faşist T.C. devletine karşı mücadelemizde mızrağın sivri ucunu bugün öncelikle AKP iktidarına yönelteceğiz, yöneltiyoruz. Bu devrimci bir görevdir. Fakat bizim düşmanımız yalnızca AKP/Erdoğan iktidarı değil, adı ne olursa olsun, kimin önderliğinde olursa olsun, burjuvazinin iktidarı, onun devleti, faşist T.C.’dir. Biz AKP kadar MHP’nin de, CHP’nin de düşmanınız! Biz MÜSİAD kadar TÜSİAD’ın da düşmanınız. Biz AKP/Erdoğan kadar, onun savaş içinde bulunduğu Gülen cemaatinin de düşmanınız. Biz Erdoğan/AKP yönetimine karşı olduğumuz kadar, faşist ordunun askeri darbesine de karşıyız. Biz Erdoğan’ın faşist, baskıcı edimlerine karşı olduğumuz kadar, ona emperyalist çepelerden “demokrasi” “insan hakları” vb. adına sahtekârca yöneltilen “hizaya çekme”, “eleştirilerine”de karşıyız. Bunların hiçbiri bizim bağımsız sınıf mücadelemizde, devrimci mücadelemizde bizim dostumuz, müttefikimiz değildir.

Biz esas hedefin faşist T.C. devleti olduğunu bir an unutmadan ve unutturmadan mücadele etmeliyiz, ediyoruz. Bugün de bizim iktidar alternatifimizin işçilerin-köylülerin, bütün emekçi sınıfların ortak iktidarı, halk iktidarı olduğunu bütün mücadelelerimizde propaganda ediyoruz. Evet bugün henüz işçi emekçi iktidarı mümkün değil. Ama onu gelecekte mümkün kılmak istiyorsak, işçi sınıfı ve emekçilere tek gerçek kurtuluşun işçilerin emekçilerin kendi iktidarı olduğunu bugünden anlatmak, işçileri bu mücadele için bilinçlendirmeye örgütlemeye çalışmak bizim görevimiz.

Biz bütün devrimcileri de, hele hele onlar eğer sosyalizm, komünizm adına konuşuyorlarsa böyle davranmaya çağırıyoruz.” (age. s. 17) ■

Mücadele biçimleri ve devrimci şiddet konusunda bolşevik tavır...

Devrim, devrimci şiddet olmaksızın mümkün değildir...

“Devrim yapmak ziyafet vermeye, yazı yazmaya, resim yapmaya, ya da nakış işlemeye benzemez; o kadar zarif, o kadar sakin ve yumuşak, o kadar ılımlı, uysal, kibar, ölçülü ve alicenap olamaz. Devrim bir ayaklanmadır, bir sınıfın başka bir sınıfı devirdiği bir şiddet hareketidir.” diyor Mao Zedung ilk yazılarından biri olan “Hunan’daki Köylü Hareketi İle İlgili Araştırma Üzerine Rapor” başlıklı yazısında. (“Seçme Eserler, cilt I”, Mao Zedung, s. 29, Aydınlık Yayınları, Ekim 1976 İstanbul)

Aslında bu yalnızca proletaryanın önderliğindeki devrimler için değil, istisnasız tüm devrimler için geçerli olan bir tespittir. Bütün devrimlerin ilk ve temel sorunu devlet iktidarı sorunu, var olan devlet iktidarının yıkılması sorunudur. Devletin kendisi sonuçta bir sınıfın iktidarının, bu iktidarı sürdürmek için örgütlenmiş şiddetidir. Devlet iktidarda olan sınıf adına “şiddet tekeli”ni elinde tutar. Ve egemen sınıf, iktidarını tehdit eden güçlere karşı devlet şiddetini acımasızca kullanır. Devlet iktidarını elinde tutan bir sınıfın, bu iktidarı bir başka sınıfa barış içinde terk ettiği görülmemiştir. Bunun tarihte bir tek örneği yoktur. Egemen sınıf sonuçta şiddete dayalı iktidarını elinde tutmak için her şeyi yapar. O iktidarı yıkmak için şiddet –onun kullanılış biçimlerinden bağımsız olarak– tek yoldur. Şiddetsiz devrim olmaz. Bütün insanlık tarihinin bize gösterdiği yalın bir gerçektir bu.

Bütün devrimler için geçerli olan bu gerçeğin kavranması, ilkede kendinden önceki bütün devrimlerden farklı olan proletarya önderliğindeki devrimler için çok daha hayati önemdedir. Çünkü proletarya önderliğindeki demokratik ve/veya sosyalist devrimler bir sömürücü sınıf iktidarının, bir başka sömürücü sınıf tarafından alaşağı edildiği, sonuçta sömürü sisteminin bir başka biçiminin eskisinin yerini aldığı devrimlere benzemez. Proletarya önderliğindeki devrimler bir bütün olarak sömürü sistemini ortadan kaldırmaya giden yolu açan devrim-

lerdir. Proletarya önderliğindeki devrimler, kendilerinden önceki devrimlerden ayrı olarak, var olan devlet iktidarını ele geçirip, onu kendi sınıf iktidarlarının aracına dönüştüremezler. Proletarya önderliğindeki devrimler öncüllerinden çok daha radikal devrimlerdir. Marx ve Engels'in komünistlerin ilk programı olan Komünist Manifesto'da, 1871'de yaşanmış olan 'Paris Komünü'nün dersleri temelinde özsel değişiklik yaptıkları tek konu da budur. Manifesto'nun 1872 Almanca baskının önsözünde şöyle derler:

"...proletaryanın ilk kez siyasi iktidarı iki ay boyunca elinde tuttuğu Paris Komünü'nde [edinilen-ÇN] pratik deneyimler karşısında bu program yer yer eskimiş bulunuyor. Özellikle Komün bir şeyi, "işçi sınıfının hazır devlet mekanizmasını salt eline geçirmekle onu kendi amaçları için harekete geçiremeyeceği"ni tanıtmıştır." (Karl Marx/Fridrich Engels, "Komünist Partisi Manifestosu ve Fridrich Engels, Komünizmin Temel İlkeleri"; s. 10, İnter Yayınları, Aralık 1998, İstanbul)

Lenin "Devlet ve Devrim" adlı eserinde bu özsel değişikliğe dikkat çektiikten sonra, Marx ve Engels'in bu sözlerini "yorumlarken" çarpıtan Kautsky'e karşı, Marx'ın Kugelmann'a yazdığı 12 Nisan 1871 tarihli mektubundan şu alıntıyı yapar:

"Onsekizinci Brumaire'imın son bölümüne bakarsan, Fransız devriminin bir sonraki girişimi olarak, artık şimdiye kadar olduğu gibi bürokratik-askeri mekanizmayı bir elden diğerine geçirmeyi değil, bilakis onu **param parça etmeyi** ifade ettiğimi göreceksin ve bu kıtadaki her gerçek halk devriminin ön koşuludur. Kahraman Paris'li parti yoldaşlarımızın girişimi de budur."

Ve şöyle devam eder:

"Bu sözlerde: "bürokratik –askeri mekanizmayı paramparça etme" sözlerinde kısaca ifade edilmiş haliyle, proletaryanın devrimde devlet karşısındaki görevlerine dair Marksizmin ana dersi içerilidir." ("Devlet ve Devrim", V.İ. Lenin, s. 51, İnter Yayınları, Kasım 1995 İstanbul)

Kapitalizm ve onun en yüksek aşaması olan emperyalizm tüm sömürü sistemlerinin son sözüdür. Burjuvazinin iktidarı sömürücü sınıfların, sınıf iktidarlarının sonucusudur. Kapitalist/emperyalist burjuvazinin iktidarı şartlarında, bu son sömürücü sınıf şahsında, her türlü sömürücü sınıf iktidarını ortadan kaldırmanın objektif şartları oluşmuştur. Bundan sonrası proletarya önderliğindeki başarılı devrimlerle sömürü imparatorluklarına son verilmesi, burjuvazinin bürokratik devlet mekanizmasının paramparça edilmesi temelinde oluşturulan, Marx ve Engels'in, Lenin'in "yarı devlet" diye adlandırdıkları yeni bir devlet yapılanması ile işçi sınıfı önderliğinde sosyalist-komünist topluma giden yolda ilerleyen iktidarların kurulmasıdır. Sorun böyle olduğundan, son sömürücü sınıf burjuvazi iktidarını sürdürmek için her şeyi, ama her şeyi yapmaya hazırdır ve yapmaktadır. O, son çözümlemede, sömürü sistemini sürdürmek adına insanlığı barbarlık içinde çöküşe götürmeye bile hazırdır. Boyutları açısından, emperyalizmin –hem de demokrasi maskesi takarak– gerçekleştirdiği barbarlıkları yanında, ortaçağın, feodal dönemin, kölelik çağının barbarlıkları küçük kalır. İşte birinci ve ikinci dünya savaşları, işte faşizmin barbarlıkları, işte İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana yürüyen temsilci savaşları, işte gün geçtikçe daha yaşanmaz hale getirilen çevre koşulları vs. En rafine ve en gelişmiş şiddet ör-

gütü olan burjuva devletini yıkmanın şiddete dayalı devrim dışında bir yolu olabilir mi?

Modern burjuva devletinin teorisyenleri ve propagandacıları, burjuva demokrasinin insanlık tarihinin en ileri sistemi olduğunu, onun biricik, gerçek demokrasi olduğunu, ondan daha iyi bir yönetim sistemi olmadığını iddia ediyorlar. Bu teorisyenler ve propagandacılar burjuva demokratik sistemlerinde “güçler ayrılığı”nın var olduğunu, hukukun üstünlüğünün var olduğunu vs. anlatıyorlar. Gerçekte var olan nedir? Modern burjuva devletinde “yasama erki” üzerinden egemen burjuvazi kendi çıkarlarına uygun yasaları çıkarır. “Yürütme erki” üzerinden bu yasaları uygulayan idareyi tayin eder ve denetler. Yürütme erkinin en önemli ayağı güvenlik örgütleridir: Polis-Jandarma, ordu, haber alma teşkilatları. Bunlar iktidarda olan sınıf adına doğrudan şiddet kullanma araçlarıdır. Güya bağımsız olduğu iddia edilen “Yargı erki” üzerinden iktidarın yaptıklarına hukuki bir kılıf geçirilir. Modern burjuva devleti de, kendinden önceki tüm sömürücü sınıf iktidarlarının devletleri gibi, örgütlenmiş şiddet aygıtıdır sonuçta. En modern silahlarla donatılmış bir şiddet aygıtına sahip devlet iktidarını şiddet dışı bir yolla, örneğin yapılacak parlamento seçimlerinde halkın çoğunluğunun oyları ile –barışçıl parlamenter yolla– devirmek mümkün müdür? Buna burjuva propagandacılarının ve işçi sınıfı içinde burjuvazinin görüşlerinin temsilcisi olan revizyonistlerin verdiği cevap bellidir: ‘Tabii, neden olmasın? İşçi sınıfı ve emekçi sınıfların çoğunluğu kazanılarak, parlamenter sistem içinde proletaryanın iktidara gelmesi mümkündür.’

Bu en iyi halde proletarya önderliğinde devrimlerin ne olduğunu kavramayan ve proletaryayı silahsızladırırmaktan başka bir işe yaramayan bir ham hayaldir. Bunun felaketli sonuçları örneğin Endonezya’da 1960’lı yılların ortalarında, Şili’de 1973’de yaşanmıştır. Marx ve Engels burjuvazinin egemenliği altında parlamento seçimlerinin proletarya açısından yalnızca, işçi sınıfı ve emekçi sınıf ve katmanların andaki bilinç ve örgütlenme seviyesini gösterir bir kistas olabileceğini, bunun ötesine geçmeyeceğini söylüyorlardı. Haklı olduklarını bütün gelişmeler gösterdi, gösteriyor.

Proletarya önderliğindeki halk devrimleri ve proleter sosyalist devrim için devrimci şiddet, burjuvazinin devlet aygıtının paramparça edilmesi olmazsa olmaz şarttır. Bu şiddetin kullanım biçimlerinden, yaygınlığından vs. bağımsız olarak böyledir. Bu yüzden de parti programımızın 18. maddesinin girişi şöyledir:

“Devrim şiddet sorunudur. Emperyalist burjuvazinin iktidarı zora dayanmaktadır. Bu iktidar ancak şiddete dayalı devrimle parçalanabilir.

“Silahlı mücadele şiddetin tek biçimi değildir. Fakat işçi sınıfının ve emekçi yığınların örgütlü silahlı mücadelesi, burjuvaziye karşı devrimci iç savaş, devrimci şiddet kullanımının en yüksek biçimidir. Devrimin zaferi için proletarya buna hazırlanmak zorundadır.

“Sosyalizme geçişin barışçıl ve barışçıl olmayan iki olası yolu” tezi, barışçıl denen iç savaşsız geçişin, ancak çok olağanüstü şartlarda mümkün olduğunu gözlerden gizleyen, bunun için de –güçlü bir sosyalist çevre dışında– her şeyden önce

proletaryanın örgütlenmiş şiddetine mutlak gereksinimin üzerini örten revizyonist bir tezdir.

Devrimin bir ülkede askeri açıdan somut yolundan ve devrimci şiddetin kullanımının biçimlerinden bağımsız olarak, devrimci şiddet devrimin olmazsa olmaz önkoşuludur."

Bu gerçeği savunmayan, işçi sınıfını bu bilinçle donatmayan, örgütlenmesini de bu düşünce temelinde oturtmayan bir örgüt, kendine hangi sıfatı takarsa taksın, komünist değildir.

Peki ama devrimci şiddet nedir?...

Devrimci şiddet birçok halde aslında mücadele biçimlerinden yalnızca biri olan silahlı mücadele, küçük burjuva çevrelerde de öncelikle "iyi silahlanmış, iyi eğitilmiş öncü güçler" in, devlete karşı silahlı mücadelesi ile eşitlenir. Bu devrimci şiddeti dar bir alan içine sıkıştıran yanlış bir eşitlemedir.

Devrimci şiddetin ve şiddet kullanımının çeşitli biçimleri vardır. Devrimcilerin egemen sınıflara, onların devletine karşı yönelen silahlı bir eylemi nasıl devrimci şiddet kullanımının bir biçimi ise, örneğin bir fabrikada, devrimcilerin önderliğinde işçilerin belli taleplerini elde etmek için işi bırakması, grev yapması, grev kırıcılarının çalışmasını engellemesi, fabrika önündeki grev çadırını sökmeye gelen polise karşı silahsız direnişi de devrimci şiddet kullanımındır. Yüz binlerce işçinin örneğin bir yasayı engellemek için sokağa dökülmesi de, doğru bir önderlik altında, devrimci şiddet kullanımındır.

Öncü bir örgütün kendi örgütlü insanları ile siper kazıp, hendek yapıp, o hendekler arkasında o hendekleri kapamak için üzerine gelen egemen sınıfın silahlı güçlerine karşı silahlı mücadele yürütmesi nasıl şiddet kullanımı ise; yüz binlerce insanın egemen sınıfların bu şiddet eylemlerini ezmek için yürüttüğü savaşa karşı çıkmak için silahsız gösterilerde sokağa dökülmesi de şiddet kullanımındır. Ve biz son olarak Kuzey Kürdistan'da birincisini başarmanın, ikincisini başarmaktan daha kolay olduğunu gördük.

PKK kendi örgütlü gücünü halk savaşı adına cepheye sürmeyi başardı. Yüzlerce PKK üyesi ve taraftarı faşist Türk devletinin saldırılarına karşı silahla yiğitçe direndiler, yüzlercesi bu direnişte gözlerini kırpmadan ölümün üzerine yürüdüler. PKK bugün de Kuzey Kürdistan'da da, Türkiye'nin değişik alanlarında da öncü eylemleri yapıyor, canlı bomba eylemleri, gerilla saldırıları, bomba tuzakları vb. ile silahlı eylemler yoluyla Türk devlet güçlerine kayıplar verdirebiliyor. Düşman olarak ilan ettiği kimi burjuva siyasetçilere karşı suikast düzenleyip, onları halk adına cezalandırabiliyor. (*)

() Burada yalnızca PKK'den söz ediyor olmamız, bu savaş içinde PKK dışında güçlerin yer aldığı gerçeğini red ettiğimizden değil. HDBH içinde güçlerini birleştiren bir dizi başka örgüt te var. Fakat HDBH içinde birleşen PKK dışındaki örgütler, PKK'nin yanlış çizgisini kabullenme, onun kuyruğuna takılma temelinde bu birlik içinde yer almaktadır. Bu birliğin ana ve belirleyici gücünün PKK olduğu olgudur.*

Fakat PKK'nin halka yönelik sokağa çıkın, bu mücadelelere sahip çıkın, savaşınsan insanlarınıza sahip çıkın, sokaklara çıkın çağrıları –bunlar onlarca kez ve çok trajik durumlarda da tekrarlanmasına rağmen– PKK'nin kitle tabanının en güçlü olduğu yerlerde bile yanıtız kaldı, kalıyor. Kuşkusuz bugün diyelim ki yüz binlerce insanın yalnızca bir taleple, çatışmaların derhal durdurulması ve devlet ile PKK'nin yeniden pazarlık masasına dönmesi talebiyle silahsız gösterilerle sokağa dökülmesinin sağlanması onlarca ton bomba patlatmaktan daha zordur. Ve kuşkusuz bugünün Kuzey Kürdistan/Türkiye şartlarında yüz binlerin, diyelim ki her hafta sonu, ilk bakışta gayet pasifist görünen “Barış hemen şimdi” temel sloganıyla silahsız kitle eylemleriyle büyük şehirlerin sokaklarına dökülmesi, meydanlarını doldurması, şu ya da bu karakolun örgütlü öncü güçler tarafından bombalanmasından daha devrimci bir eylemdir. Çünkü yüzbinlerin günün sınıf mücadelesi açısından can alıcı sorununda seferber edildiği bir eylemde devrimin gerçek öznesi tarih sahnesindedir. Orada **sınıf adına değil, sınıfın kendisinin eylemi** söz konusudur. Öncelikli olan bunun başarılmasıdır. Devrimci şiddet ile eşitlenmesi baştan yanlış olan öncünün silahlı eylemleri, her dönemde devrimin gerçek öznesi olan işçi sınıfı ve emekçi yığınların bilinç ve örgütlenme seviyesini yükseltmeye hizmet ediyor mu sorusu temelinde sorgulanmak zorundadır. Eğer buna hizmet etmiyorsa, bu şiddet eylemleri devrimci enerjinin çarçur edilmesidir. Kuşkusuz bir ulusal kurtuluş hareketinden doğru marksist-leninist bir eylem çizgisi beklentisi içinde değiliz. Fakat bu eylem çizgisi yalnızca PKK'nin çizgisi değil, onun kuyruğuna marksist-leninist olma iddiasıyla takılanların da desteklediği, uygulamaya çalıştığı çizgi.

Devrimin öznesi...

Devrimci şiddet nedir sorusuna cevap verirken önce devrimin öznesi kimdir, nedir sorusuna doğru bir cevap verilmelidir. Kimdir proletarya önderliğindeki devrimin öznesi? Bu öznenin işçi sınıfı ve onun –devrim aşamasına göre değişkenlik gösteren– müttfikleri olduğu konusunda kendisine komünist diyen hemen herkes hemfikir olacaktır. Fakat iş pratik devrimci faaliyete geldiğinde bu hemfikirlik olgusu ortadan kalkar. Yerini birçok halde işçi sınıfı adına hareket eden, başlangıçta –ve birçok halde sonrasında da– işçi sınıfından kopuk “öncü” alır. Neden? Bunun nedeni her toplumda egemen düşüncenin egemen sınıfın düşüncesi olduğu gerçeğinde yatar. Burjuvazinin egemen olduğu bir toplumda işçi sınıfı ve emekçi yığınlar içinde egemen olan düşünceler burjuvazinin düşünceleridir. İşçi sınıfı, sınıf olarak çıkarı sosyalizmde/komünizmde olmasına rağmen, kendiliğinden sosyalist değildir. Sosyalizm işçi sınıfına sınıf mücadelesi içinde dışarıdan bir öncü örgüt tarafından taşınılmak zorunda olan bir bilimdir. Bu öncü örgüt işçi sınıfının en mücadelecisi, ileri, öncü kesimini kendi içinde örgütleyen komünist partisidir. Gerçek bir komünist partisi devrimin öznesinin sömürülen sınıf(lar) olduğunun bilincinde hareket eder. Bu yüzden de onun tüm faaliyeti, her eylemi sınıfın bilincini yükseltmeye, örgütlenmesini ilerletmeye, sınıfı harekete geçirmeye yönelik olmalıdır. Gerçek bir komünist partisi için **devrimci şiddet, öncelikle ve esas olarak işçi ve emekçi kitle-**

lerin, ezilen, sömürülen sınıfların kitlesel şiddetidir. Öncü örgütün, kendi örgütsel gücüne dayanarak geliştirdiği şiddet eylemleri –zorunlu olan kendini savunma eylemleri dışta tutulduğunda– ancak sınıfsal harekete ivme kazandıran, onu ilerleten eylemler olduğu ölçüde devrimci şiddet eylemidirler. Sınıf mücadelesinden kopuk, onu ilerletmeyen öncü eylemleri, bu eylemleri yapanlar ne kadar devrimci düşüncelerle ve güdülerle hareket eder olursa olsunlar, ne kadar yiğitçe eylemler olursa olsunlar, devrimci maceracılık sınıfılandırmasına girerler.

Devrimci enerjinin yanlış bir öncü savaşı anlayışı temelinde yanlış kullanımıdır bu gibi şiddet eylemleri. Nedir yanlış öncü savaşı anlayışı dediğimiz şey? Öncü kendini sınıfın sözcüsü olarak sınıf yerine geçirir. Yaptığı her işi zaten sınıfın çıkarları için yapmaktadır. O halde, sınıf mücadelesinin gerçeği ne olursa olsun, sınıfın bilinç, örgütlenme, mücadele düzeyi ne olursa olsun, öncü sınıf adına devlete karşı savaşa girer. Böyle bir savaşla, Mahir Çayan'ın sözleriyle "oligarşinin bağı öncü tarafından gümbür gümbür dövülür." Uyuyan işçi ve emekçiler de, bu savaşta oligarşinin zayıflığını görerek cesaretlenir ve öncüyü destekler. Böyle bir öncü savaşı anlayışı, bütün dünya devrim tarihini yanlış okuyan bir anlayıştır. Sonuçta en iyi halde "Hain tuzaklarda, kan uykularında, vurulduk ey halkım unutma bizi" ağıtlarında; en kötü halde halkın hainliğine edilen küfürlerde konaklar.

Evet devrim için devrimci savaş gereklidir. Evet devrimci savaş için onun bir öncü örgütü, bir kurmay heyeti gereklidir. Doğru çizgiye sahip, sınıfın en iyi unsurlarını içinde barındıran bir öncü örgütsüz başarılı bir devrim mümkün değildir. Fakat devrimin öznesi öncü örgüt değil, sınıfın kendisidir. Öncü örgütün, devrimci şiddet konusunda yapması gereken doğru çalışma, sınıf adına devrimci savaş yürütmek değil, sınıfı devrimci savaşa hazırlamak, devrimci savaşında ona önderlik etmektir.

Ne yazık ki bu gerçek bugün kendine marksist-leninist, komünist, sosyalist diyen bir dizi grup ve kişi tarafından kavranılmamakta, sınıf mücadelesinden kopuk öncü eylemleri devrimciliğin zirvesi olarak, "en devrimmcciliğin" göstergesi olarak savunulmakta ve uygulanmaktadır.

Bu bağlamda da partimizin programının 18. maddesinin devamında şu tespitler vardır:

"Devrimci şiddet, öncelikle işçi ve emekçilerin hakim sınıflara yönelen örgütlü şiddetidir.

Devrim, işçi ve emekçi yığınların adına hareket eden örgütlü öncünün "halk adına" "devrim adına" hakim sınıflarla vuruşması ve hesaplaşması değil, örgütlü öncünün yönetime yönlendirdiği, içinde yer alıp en önünde yürüdüğü emekçi kitlelerin eseridir."

Yanlış eylem çizgisi temelinde kimi başka yanlışlar...

Bugün ülkelerimizde yukarıda üzerinde durduğumuz yanlış öncü savaşı anlayışı temelinde yükselen eylem çizgisi yanlıştır. Bu yanlış eylem çizgisi temelinde kimi gurupların gerçekleştirdiği silahlı eylemlerde gerçek anlamda devrim-

cilikle ilgisi olmayan başka yanıflşlar da vardır. Burada bunların bazılarına kısaca dikkat çekelim:

Halk içindeki çelişmelerin doğru çözüm yönteminden uzaklaşmalar...

Kimi eylemlerde halk içindeki çelişmelerin doğru çözüm yönteminin ideolojik mücadele yöntemi olduğu, halk içindeki çelişmelerin çözümünde komünistlerin şiddet kullanımını red etmelerinin, burada gerçek öncüler olarak örnek olmaları gerektiğinin önemi kavranmıyor. Tabii ki halk içindeki çelişmelerde çelişme ideolojik mücadele yolu ile çözülemiyor, sorun aşılıyorsa, orada idari tedbirler de gündeme gelir. Fakat hiçbir şart altında bu idari tedbir şiddet kullanımına (Nush ile uslanmayı etmeli tekdir, tekdir ile uslanmayan hakkı kötektir!) kadar genişletilemez. Örneğın, kendine komünist diyen bir insan kalıp bir kitle derneğinde bir kişiye karşı “dedikoduculuk yaptığı” –doğru– gerekçesiyle şiddet uygulayabiliyor. Bu olmaz, olmaması gereken bir şeydir.

Burada doğrunun hakim kılınabilmesi için bütün devrimci gurupların şöyle bir ortak açıklama yapması –tabii açıklama yapanların buna harfiyen uyması gerekir– doğru olur:

Bizler halk içindeki çelişmelerin çözümünde şiddet kullanılmasını ilke olarak red ediyoruz, şiddet kullananı devrimci çevre içinde barındırmayacağımızı açıklıyoruz.

Aslında halk içindeki çelişmelerde ideolojik mücadele yönteminin terk edilmesi kendini birçok örgütün kendi iç ilişkilerinde ve devrimci örgütler arası ilişkide çokça gösteriyor. Bugün KuzeyKürdistan/Türkiye’deki örgütler somutunda kendi içindeki ideolojik mücadelelerde elini kana bulamayan, kendi içindeki muhalif insanları silahlı şiddet kullanarak tasfiye etmeyen örgüt yok gibidir. Bu ölümcül tasfiyelerde kılıf hazırdr: ‘Karşı devrimci. Partimize karşı tasfiye hareketi içinde yer aldı!’ vs. Sınıf mücadelesinde karşı devrimin devrimci örgütler içine ajanları ile sızmaya çalışması normaldir. Bundan korunmanın yolu, bu konuda kuşku duyulan kişilerin örgüte alınmaması, alındıysa dışlanması, eğer deliller sağlamsa söz konusu kişilerin bütün devrimci çevre içinde açıkça teşhir edilmesidir. (*)

“Sol” örgütler arasındaki ilişkilerde de –son dönemde belli düzelmeler olsa da– öldürmelere kadar varan karşılıklı şiddet eylemleri çokça yaşanmıştır, yaşanmaktadır. Şiddet burada haklılığın aracı yapılmaktadır. Bir alanda daha güç-

() Kuşkusuz kurulu bir proletarya diktatörlüğünün varlığı şartlarında, bu diktatörlüğü yıkmak için açık karşı devrimci faaliyet yürütenlere karşı proletarya diktatörlüğünün hukuku içinde kalınarak şiddet de kullanılacaktır. Ancak burada da at izi ile it izinin birbirine karışmaması, kurunun yanında yaşın da yanmaması için çok dikkatli olunmak zorundadır. Sovyetler Birliğı’ndeki temizlik hareketlerinde resmi parti belgelerine göre ilk üç temizlik harekâtının başını çeken Sovyet İçişleri Komiserlerinin (Menjinski, Yagoda, Yeşov) karşı devrimci oldukları tespit edilmiş; revizyonistler döneminde ise bu temizlikler sırasında mahkûm edilmiş ve idam edilmiş olan birçok kişinin “itibarını” iade edilmiştir. Bundan ders çıkarmamız gereklidir.*

lü olan, o alanı başkalarının çalışmasına kapatma hakkını kendinde görmekte, devrimcilik adına, "devrimci şiddet" kullanmaktan çekinmemektedir. Bu bağlamda kullanılan şiddetin devrimci şiddet olmadığı, tersine sol içindeki çatışmaların, şiddet kullanımının yalnızca karşı devrimin işine yaradığı, "Sol"u halktan tecrit etmenin bir aracı olduğu açıktır.

Burada yapılması gereken bir tek şey vardır. Kendine devrimci sıfatını yakıştıran bütün partiler, gruplar iki satırlık bir ortak açıklama yapmalıdır ve tabii buna uygun davranmalıdır:

Biz devrimciler olarak, grupların kendi içlerindeki ilişkilerde ve gruplar arasındaki ilişkilerde şiddet kullanılmasını ilke olarak red ediyor, şiddet kullananın karşı devrimci bir edim içinde olacağını, onu devrimci çevreden dışlayacağımızı ilan ediyoruz.

Bu konuda biz 1981'de ortaya çıktığımızdan bu yana bu önerileri getirdik. Ne yazık ki çağrımız bu güne dek hep çöle çağrı olarak kaldı.

İstenmeyen "sivil kayıplar" sorunu...

Yanlış öncü savaşı anlayışı temelinde gerçekleştirilen bir dizi silahlı eylemin aslında kim tarafından yapıldığını en baştan anlamak neredeyse imkansız gibi. Birçok eylemin gerçekte kim tarafından yapıldığını ancak resmi bir üzerlenme olduğu zaman anlayabiliyoruz. Bazen resmi açıklamalar da, sonradan eksik ve/veya yanlış açıklamalar olarak "düzeltiliyor." Herhangi bir örgütün doğrudan üzerlenmediği silahlı eylemlerde ise fail meçhul kalıyor. Neden?

Çünkü birincisi kullanılan eylem biçimleri aynı: Silahlı baskın; taciz ateşi açılması; insan kaçırmaya; suikast; daha önceden bir yerlere yerleştirilmiş bombaların uzaktan kumanda ile patlatılması; intihar yeleği ile canlı bomba eylemi; içi bomba dolu bir araçla gerçekleştirilen intihar eylemleri, şehirlerde araba yakmalar, otobüs molotoflamalar vb.

Bu gibi silahlı eylemlerin biçimlerinden yola çıkarak, bu devrimcilerin eylemidir, bu mesela DAİŞ'in, MHP'nin, derin devletin, bozkurtların, Osmanlı Ocakları'nın vs. eylemidir demek imkanı yok. Çünkü hepsi bu eylem biçimlerini kullanıyorlar. Bunun böyle olduğu yerde at izinin it izine karışması kaçınılmaz. Bu çokça da oluyor.

Bunu devrimciler açısından engellemenin yolu aslında içinde bulunulan anda hangi eylem biçimlerinin devrimci faaliyeti ilerletme açısından uygun, kullanıldığında işçileri/emekçileri devrime bir adım yaklaştıracak eylem biçimleri olduğu sorusuna verilecek somut cevapta yatar. İçinde bulunduğumuz dönemde **silahlı eylem biçimlerinin hiçbirisi** işçi sınıfı ve emekçi kesimlerini devrimci faaliyete yakınlaştırma açısından yararlı ve uygun olan eylem biçimleri değildir. Bugünkü somut durumda –Kuzey Kürdistan'da PKK'nin aslında egemen sınıfların dayattığı savaşta kendini zorunlu savunma eylemleri dışında– silahlı eylem biçimleri, sınıf mücadelesinin andaki durumunda onun içinden çıkıp gelen, onun gerektirdiği mücadele biçimleri değildir. Ve anda devrimciler açısından öncü savaşı olarak yürütülen silahlı eylemler işçi ve emekçi kitleleri devrime yakınlaştırmıyor, tersine ondan uzaklaştırıyor. Aslında bugün devrimciler açı-

sından esas mücadele biçimleri –egemen sınıfların dayattığı zorunlu savunma eylemleri dışında– silahsız mücadele biçimleridir. Bu ileriki silahlı mücadelelere bugünden hazırlanmak gereğini ortadan kaldırmaz. Kuzey Kürdistan/Türkiye devrimci hareketinin çok büyük bölümü bu gerekli tespiti yapmaktan kaçınıyor. Bu tespiti yapana gelecek olan, onun devrimcilikten uzaklaştığı, pasifizme saptığı suçlamalarından korkuyor.

Varsayalım, bizim yaptığımız bu tespit yanlış olsun. Bugün aslında Kuzey Kürdistan/Türkiye’deki sınıf mücadelesi devrimcilerin önüne silahlı mücadeleyi esas mücadele biçimi olarak koymuş olsun. O zaman yukarıda saydığımız silahlı eylem biçimlerinden bazılarını devrimcilerin kullanmayacağını söyleyebilir miyiz? Aslında söyleyebiliriz ve söylemeliyiz.

Doğrudan doğruya halkı karşısına alan hiçbir eylem biçimi devrimciler açısından doğru değildir.

Örneğin bir halk, ya da belediye otobüsünün molotoflanması, ya da daha ötesi bombalanması devrimcilerin yapacağı bir eylem değildir.

Yine doğrudan doğruya halkı karşısına alan şehirlerde –öncelikle de normal halkın oturduğu mahallelerde– arabaları yakmak devrimcilerin yapacağı bir eylem değildir.

Halkın yoğun olarak bulunduğu alanlarda, ‘sivil kayıplar’ın kaçınılmaz olduğu eylemlerden devrimcilerin kaçınması gerekir. “Aslında hedefimiz siviller değildi, fakat isteğimiz dışında sivil kayıplar da oldu” özürleri, gerçekte özür değildir. Bu gibi eylemler devrimi değil, karşı devrimi güçlendirir.

Diğer yandan hangi biçimde olursa olsun, kimi örgütlerin “Feda eylemi” olarak yüceltip sahiplendikleri “intihar eylemleri”, devrimciler açısından ancak çok olağanüstü durumlarda, zorunlu kaldığı zaman kullanılabilir bir eylem biçimidir. Anda bu eylem biçimi esasta DAIŞ gibi ölümsüver örgütlerin eylem biçimidir.

Filistin’in özgün koşullarından türeyen ve şeriatçı örgütler tarafından gerçekleştirilen intihar eylemlerinin, aynı zamanda bu örgütlerin ideolojilerinin, dini inançlarının bir parçası olduğu asla unutulmamalıdır. Belli bir biçimde ölerek (şehitlik) kendilerinin başka bir dünyada (cennette) yaşayacaklarına inananların ‘geliştirdiği’ ‘ölme biçimi’nin devrimci ve ulusal mücadeleye monte edilmesi yanlış bir eylem çizgisidir. Devrimci mücadelenin ve marksist-leninist ideolojinin tüm gerçekleri açıkken, intihar eylemlerini yüceltmek, kitle mücadelesinin bir biçimi olarak savunmak bireysel terörizmin yüceltilmesidir. Devrimcilik, bir “feda kültürü” değildir ve olamaz. Bir devrimcinin fedakar olması başka bir şeydir, “feda kültürü” bir başka şeydir. Bunlar arasındaki fark ortadan kaldırıldığında, ortaya çıkan sonuç, sadece ve sadece “ölme biçimi”dir.

İntikam eylemleri ve şehitlik...

Devrimcilik adına gerçekleştirilen silahlı eylemlerin bir bölümü “intikam eylemi” olarak değerlendirilmekte, intikam bu eylemlerin gerekçesi olarak ileri sürülebilmektedir. İntikam aslında kendine sosyalist, komünist, devrimci diyenlerin eylem gerekçesi olamaz, olmamalıdır. İntikam insanlığın en ilkel, içgüdü-

sel tepkilerinden biridir. "Göze göz, dişe diş" anlayışı, intikam anlayışı bütün dinlerin temelinde yatan bir ıllıllıktır. Devrimciler intikamcı değildir. İntikamı savunmazlar. İntikam amacıyla eylem yapmazlar. Devrimcilerin eyleminin çıkış noktası, işçi ve emekçi kitleleri devrime yakınlaştırmaktır. Eylemlerimizin gerekçesi budur. Eylemlerin intikamla gerekçelendirilmesi, emekçi kitleler arasında da yaygın olan intikam ve intikamcılık düşüncesini körüklemekten, bu ıllık, emekçileri bölen, gerici düşüneyi yaygınlaştırmaktan başka bir işe yaramaz. İntikam anlayışı, haklı olarak karşı çıktığımız "kan davası"nın da temelinde yatan düşüncedir

Şehitliğe gelince: Şehitlik de, aynı intikam gibi dinden ödünç alınmış bir düşünce ve kavramdır. Aslında hayatı seven, büyük insanlık için sömürsüz, sınıfsız bir hayat mücadelesi veren insanlar, kendilerine komünist, sosyalist, devrimci diyen insan ve gruplar/partiler için şehitliğin yabancı bir kavram olması gerekir. Şehitlik "kutsal bir ülkü veya inanç uğruna savaşırken ölmek" olarak tanımlanıyor Türk Dil Kurumu sözlüğünde. Böyle tanımlandığında şehitlik bir insan için varılabilecek en yüksek mertebedir. İslamda şehitlerin yerinin Tanrı katında Muhammed'in hemen arkasında olduğunu anlatıldığını biliyoruz! DAİŞ ve benzeri cihatçı örgütler intihar eylemcisi bulmada hiç mi hiç zorluk çekmiyor. Çünkü cihat yolunda ölenler için cennet garanti! Cihat yolunda dövüşürken ölmeyenler aslında talihsiz kişiler! Aslında bu dünyanın yalan dünya olduğunu, gerçek hayatın ölümden sonra "öbür dünya"da başladığına iman edenler için cihad ederken ölmek, onların başına gelebilecek en iyi şeydir. Onlar böyle bir ölüm için can atarlar. Sadece Müslümanlıkta değil, diğer dinlerde de bu böyledir. Katolik İspanya'da iç savaşta faşistlerin temel sloganlarından biri bu yüzden "Yaşayın Ölüm"dü. Ölümü yücelten bu tavırlar "devrim şehitleri" düşüncesi ve tavrıyla genel olarak 'Sol'da ve devrimci saflarda da yansımaları buluyor. Bir zamanlar PKK önderliği Serok Apo ve şehitlerden oluşuyordu. Apo dışında ancak şehit olanlar önderlik kurumu içinde sayılıyordu.Yani o kadar önemli idi şehitlik. Apo dışında yaşayan kadroların hiçbirinin bu seviyeye yükselme durumu ve şansı yoktu! Devrimci saflarda genelde devrim için savaşırken ölenlerin hepsi de şehitlerimiz oluyor! Yani bir devrimcinin gerçek ve üstün bir devrimci olabilmesi için devrim için savaşırken ölmesi gerekiyor. Ölenlerin arkasından şehitlik mersiyeleri okuyoruz. Bu tavır insanları direnmeye,"düşmana inat mücadelede bir gün daha fazla yaşama"ya değil, devrim uğrunda ölmeye teşviktir. Devrimci bir tavır değildir bu. Bu dinci şehitlik düşüncesinden uzaklaşmamız gerekir. Biz hayatı, gerektiğinde onun uğrunda ölmeyi de göze alacak kadar sevdiğimiz için devrimciyiz, sosyalistiz, komünistiz. Hiçbir devrimcinin "şehit olma" amacı yoktur. Biz devrim için mücadeleden yanayız. Bu mücadelede ölümler de olabilir, olacaktır. Fakat bu mücadelede ölenlerin, bu mücadele içinde ölmeyenlere göre daha değerli vb. oldukları anlamına gelmez. Bize mümkün olduğunca çok "şehit" değil, mümkün olduğunca çok ve bütün yaşamları boyunca mücadele eden devrimciler gerekli. Mücadelede karşı devrime karşı savaşta ölen, karşı devrimin öldürdüğü her insanımız devrimci mücadele açısından bir kazanç değil kayıptır.

Mücadele biçimlerine marksist-leninist yaklaşım...

Mücadele –ve ona bağlı olarak örgütlenme– biçimleri, Dünya Komünist Hareketi'nin tarihinde derinlemesine tartışılmış, bu tartışmalar içinde bugün de komünistlere rehber olan leninist tavır berraklaşmıştır. Lenin "Partizan Savaşı" başlıklı makalesinde şu tespitleri yapar:

*"Her Marksist'in, mücadele biçimleri sorununu araştırırken koymak zorunda olduğu temel talepler nelerdir? Birinci olarak Marksizm, sosyalizmin bütün ilkel biçimlerinden, hareketi herhangi bir belirli mücadele biçimine bağlamamasıyla ayrılır. O, en çeşitli mücadele biçimlerini tanıır ve bunları 'kafadan uydurmaz', bilakis devrimci sınıfların, hareketin seyri içinde kendiliğinden ortaya çıkan mücadele biçimlerini sadece genelleştirir, örgütler ve onlara bilinç unsurunu taşır. Marksizm her türlü soyut formüle, her türlü dogmatik reçeteye kesinlikle düşmandır ve hareketin gelişmesiyle, kitlelerin bilincinin artmasıyla, iktisadi ve siyasi buhranların keskinleşmesiyle birlikte sürekli olarak yeni ve çeşitli savunma ve saldırı yöntemleri ortaya çıkaran kitle mücadelesinin dikkatle incelenmesini talep eder. Bu yüzden Marksizm hiçbir zaman hiçbir mücadele biçimini reddetmez. Marksizm kendini asla yalnızca verili anda mümkün ve mevcut olan mücadele biçimleriyle sınırlamaz, aksine verili dönemde hiç kimsenin bilmediği yeni mücadele biçimlerinin verili toplumsal konjonktürün değişmesiyle ortaya çıkmasını **kaçınılmaz** addeder. Marksizm bu açıdan, eğer böyle ifade etmek gerekirse, kitle pratiğinden **öğrenir** ve kitlelere, meclis 'sistemicilerinin' keşfettiği mücadele biçimlerini **öğretme** iddiasından uzaktır. Örneğin Kautsky sosyal devrimin biçimlerini incelerken, 'gelecek buhranın bizim şimdiden göremediğimiz yeni mücadele biçimleri getireceğini biliyoruz' diyordu.*

İkinci olarak Marksizm, mücadele biçimleri sorununun mutlaka tarihi olarak araştırılmasını talep eder. Bu sorunu, somut tarihi durumun dışında ele almak, diyalektik materyalizmin alfabetesini anlamamak demektir. Ekonomik evrimin çeşitli anlarında, çeşitli siyasi, milli-kültürel, sosyal ve diğer şartlara bağlı olarak çeşitli mücadele biçimleri ön plana çıkar, mücadelenin ana biçimleri haline gelir ve buna bağlı olarak ikinci dereceden mücadele biçimlerinde, tali mücadele biçimlerinde de öz değişikliklerine uğrar. Belli bir mücadele aracının uygulanmasını, gelişmesinin verili aşamasında verili hareketin somut durumunu iyice incelemeyen, onaylamaya veya onaylamamaya çalışmak, Marksizm'in zeminini tamamen terk etmek demektir.

*Bize yol gösterecek olan işte bu iki temel teorik öğretilerdir. Marksizmin Batı Avrupa'daki tarihi bize, bu söylenenleri doğrulayan sayısız örnekler vermektedir. Şu günlerde Avrupa sosyal-demokrasisi parlamantarizmi ve sendika hareketini esas mücadele biçimleri olarak görmektedir; eskiden ayaklanmayı tanıdı ve Rus Kadetleri ve Besaglavzi türünden liberal burjuvaların görüşünün aksine, durum değiştiği taktirde gelecekte de tanımaya hazırdır. 1870'lerde sosyal-demokrasi, her derde deva sosyal bir ilaç olarak, burjuvaziyi siyasi olmayan yoldan derhal devirme aracı olarak genel grevi reddetmiştir- ama sosyal demokrasi (özellikle 1905 Rus deneyiminden sonra) siyasi kitle grevini **belirli** şartlar altında gerekli olan **bir** mücadele biçimi olarak tanıdı. Sosyal-demokrasi 1840'larda barikat savaşını tanıdı, ama 19. yüzyılın sonunda belli şartlar yüzünden onu reddetmiştir ve bu*

son görüşünü düzeltmeye ve K. Kautsky'e göre yeni bir barikat taktiği ortaya çıkaran Moskova deneyiminden sonra barikat savaşını amaca uygun bir şey olarak kabul etmeye tamamen hazır olduğunu açıklamıştır. ("Proleter Devrimin Strateji ve Taktiği, 7. Defter" V. İ. Lenin, s. 28-30, İnter Yayınları, Temmuz 1992 İstanbul)

Burada mücadele biçimlerine yaklaşımda tavır nettir. Hiçbir mücadele biçimi red edilmez, fakat aynı zamanda hiçbir mücadele biçimi mutlaklaştırılmaz. Hangi mücadele biçiminin yaşanılan anda öne çıktığı, esas olduğu vb. sorusuna sınıf mücadelesinin içinde bulunduğu somut durumun somut değerlendirilmesi temelinde cevap verilir. Bu yapılırken en önemli olan şey şudur: Mücadele biçimi öncü tarafından belirlenip kitle hareketine dayatılmaya çalışılmaz; ya da daha sık olarak yapıldığı gibi, kitleler adına öncülerin mücadele biçimi "kafadan uydurulup" ona uygun mücadele yürütülmez. Mücadele biçimi "devrimci sınıfların hareketinin seyri içinde" kendiliğinden ortaya çıkar. Bu konuda marksist öncü kitlelerden öğrenir. Kitle hareketi içinde çıkan mücadele biçimlerini "sadece genelleştirir, örgütler ve onlara bilinç unsurunu taşır."

Devrimin kabarma ve alçalması ile bağıntılı olarak taktik...

Mücadele ve onunla bağıntı içinde örgütlenme biçimleri tartışılırken sorunun taktik bir sorun olduğunun kavranması çok önemlidir. Mücadele ve örgüt biçimleri sınıf hareketinin somut durumuna göre belirlenir ve değişir. Bu bağlamda Stalin Rusya'daki devrimin tecrübelerinden yola çıkarak şu tespitleri yapar:

"Taktik, hereketin kabarma ve alçalma, devrimin yükselme ve alçalmasının nispeten kısa dönemi için proletaryanın davranış çizgisini saptamak, eski mücadele ve örgütlenme biçimlerinin ve eski şiarların yerine yenilerini geçirerek, bu biçimleri birbiriyle birleştirerek vb. bu çizginin uygulanması için mücadele etmektir. Strateji, diyelim ki, çarlığa ya da burjuvaziye karşı savaşı kazanma, çarlığa ya da burjuvaziye karşı mücadeleyi sonuna kadar götürmeyi hedef edinmişse taktik daha az önemli hedefleri önüne koyar; çünkü onun hedefi, bir bütün olarak savaşı kazanmak değil, devrimin verili yükselme ya da alçalma dönemindeki somut duruma uygun şu ya da bu muharebeyi, şu ya da bu çarpışmayı, şu ya da bu kampanyayı, şu ya da bu eylemi başarıyla gerçekleştirmektir. Taktik, stratejinin bir parçasıdır, ona bağlıdır ve ona hizmet eder.

Taktik, kabarma mı, yoksa alçalma mı olduğuna göre değişir. Devrimin birinci aşaması boyunca (1903-Şubat 1917) stratejik plân herhangi bir değişikliğe uğramadığı halde, taktik bu süre içinde birçok kez değişti. 1903-1905 döneminde partinin taktiği saldırı taktiği idi, çünkü devrim kabarıyor, hareket yükseliyordu ve taktik bu olgudan yola çıkmak zorundaydı. Buna uygun olarak, mücadele biçimleri de devrimciydi ve devrimin kabarmasının gereklerine uygundu. Yerel siyasi grevler, siyasi gösteriler, siyasi genel grev, Duma boykotu, ayaklanma, devrimci mücadele şiarları –bu dönemde birbirini izleyen mücadele biçimleri işte bunlardı. Mücadele biçimleriyle birlikte örgüt biçimleri de değişmekteydi. Fabrika komiteleri, devrimci köylü komiteleri, grev komiteleri, işçi temsilcileri sovyetleri, az çok açık bir şekilde faaliyet yürüten bir işçi partisi– bu dönemdeki örgüt biçimleri bunlardı.

1907-1912 döneminde parti, geri çekilme taktiğine geçmek zorunda kaldı, çünkü

o sıralar devrimci hareket geri çekiliyordu, devrim alçalıyordu ve taktik bu olguyu hesaba katmak zorundaydı. Buna uygun olarak hem mücadele biçimleri hem de örgütlenme biçimleri değişti. Duma'yı boykot yerine – Duma'ya katılma; Duma dışında açık devrimci eylemler yerine – Duma içinde eylemler ve çalışma; siyasi genel grevler yerine – kısmi iktisadi grevler, ya da basbayağı durgunluk, partinin bu dönemde illegaliteye geçmek zorunda olduğu kendiliğinden anlaşılır; devrimci kitle örgütlerinin yerine ise kültür ve eğitim örgütleri, kooperatifler, sigorta kasaları ve diğer legal örgütler geçti.

Devrimin ikinci ve üçüncü aşamaları için de aynı şey söylenmelidir; bu aşamalar boyunca stratejik plânlar değişmeden kaldığı halde, taktik düzinelerce kez değişti." ("Proleter Devrimin Strateji ve Taktiği, 7. Defter", Stalin, s. 25-26, İnter Yayınları, Temmuz 1992 İstanbul)

Bu öğretiyi doğru kavrandığında bir mücadele biçiminin mutlaklaştırılması yanlış yapılmaz. Ne yazık ki Kuzey Kürdistan/Türkiye devrimci hareketi içinde bu öğretinin doğru kavranılması kural dışıdır. Silahlı mücadelenin –o da kitlelerin silahlı mücadelesi olarak değil, öncünün silahlı mücadelesi olarak– fetişleştirilmesi, mutlaklaştırılması Kuzey Kürdistan/Türkiye devrimci hareketi içinde kural olandır.

Devrimin geri çekildiği, karşı devrimin bütün gücüyle bindirdiği dönemlerde bile geri çekilme taktiği izlenmesinin, önerilmesinin bile kimi zaman "devrim kaçkınlığı", "korkaklık", "devrimcilikten uzaklaşma" olarak adlandırılabilirdiği ülkelerin devrimcileriyiz biz. Bunu 1981'de, Bolşevik/Menşevik ayrılığını tetikleyen TKP/ML İkinci Kongresi'nde (Konferans) somut olarak yaşadık. Bizim getirdiğimiz taktik geri çekilme, partiyi ayakları üzerine dikme işini merkeze koyma önerilerimiz "Türkiye'de devrimci durumun varlığı", "silahlı mücadelenin esas olduğu" gerekçeleriyle red edildi. Karşı devrimin en koyu döneminde, halk savaşını geliştirme kararı alındı! Fakat diğer yandan bunun "gerilla savaşını derhal başlatmak anlamına gelmediği" kararı alındı. Birinci Merkez Komitesi'nin "gerilla savaşına hazırlık dönemi" anlayışı böylece eklektik bir biçimde İkinci Kongre'nin belgelerine yansdı. (Bkz. Bolşevik Partizan, sayı 1, s. 65)

Kuzey Kürdistan/Türkiye'de mücadele biçimlerine yaklaşım...

Kuzey Kürdistan/Türkiye'de kendine marksist-leninist, sosyalist, komünist diyen onlarca örgüt Leninizmin mücadele biçimlerine yaklaşım konusundaki öğretisini kavramamıştır. Bizim içinden çıkıp geldiğimiz TKP/ML "Silahlı mücadele esas, barışçıl mücadele talidir" şeklinde bir değerlendirmeyi **ilke** olarak savunuyordu. Bunun geri planında, diğer bir dizi yanlısın yanında, dünyada ve Türkiye'de yürüyen sınıf mücadelelerinin subjektif, yanlış değerlendirmesi yatıyordu. Bu değerlendirme yapıldığı sırada, silahlı mücadele sınıf hareketi içinde ortaya çıkmış bir mücadele biçimi değildi. O dönemde devrimci grupların halk adına yürüttüğü kimi silahlı eylemler vardı. Halk adına öncülerin yürüttüğü silahlı eylemlerdi söz konusu olan. Bu eylemleri yürüten grupların bir bölümü halkın bu eylemler içinde oligarşinin zaafını görüp öncüyü destekleyeceğini savunuyordu. Bizim içinden çıkıp geldiğimiz TKP/ML ise "Şimdi işçi sınıfımızın ve yoksul köylülerimizin büyük çoğunluğu kurtuluşlarının ancak silahlı müca-

dele ile olacağını kavramış durumdadır" ("Seçme yazılar", İbrahim Kaypakka-ya, s. XXXV, Ocak Yayınları, İstanbul 1979) yanlış değerlendirmesi temelinde Çin'dekine benzer bir halk savaşını başlatmayı önüne görev olarak koyuyordu.

Kendisini revizyonizmin "parlamenter yolla iktidara gelme", "sosyalizme barış-çıl geçiş" çizgisinden ayırma doğru motivasyonu, devrimcileri bir başka yanı sıra, silahlı mücadele biçimini devrimcilikle eşitleme yanlısına götürdü. Bunda kuşku-suz o dönemde birçok ülkede var olan ve yükselen antiemperyalist kitle eylemlerinin boyutları, kimi ülkelerdeki devrimci durum da önemli rol oynadı. Öncelikle yüksekokul gençliği içinde kısa sürede devrim beklentileri yaygındı. Böyle bir ortamda mücadele biçimleri konusuna yaklaşımdaki leninist öğreti bilince çıkarılmadı. Kitle hareketin kendi içinden çıkan mücadele biçimleri değil, devrim için olması gerektiği düşünülen mücadele biçimleri, silahlı mücadele temel alındı. Sonuç, silahlı mücadelenin kitle mücadelelerinden bağımsız ve kopuk olarak, örgütlü öncülerin silahlı eylemleri biçiminde uygulanması oldu.

Aslında Kuzey Kürdistan/Türkiye devrimci hareketinde 1960'lı yılların sonun-dan başlayarak gelen şiddet ile onun kullanımının bir biçimi olan silahlı müca-deleyi devrimcilikle eşitleyen yaklaşım ve silahlı mücadeleyi yanlış öncü savaş olarak pratiğe geçirme sonraki on yıllarda devrimci gruplar, partiler içinde var-lığını sürdürdü. Bugün de sürdürüyor.

Bugün Kuzey Kürdistan/Türkiye'de devrimin öznesi olan sınıfların, işçi sını-fının, yoksul köylülerin, emekçilerin sınıf mücadelelerinde "hareketin seyri içinde kendiliğinden ortaya çıkan" bir mücadele biçimi mi silahlı mücadele? Buna Kuzey Kürdistan/Türkiye'de sınıf mücadelesinin gerçek durumunu bilen hiç kimsenin ciddi bir biçimde "evet öyledir" cevabı veremeyeceği açıktır. Bu-gün işçi emekçi kitlelerin sınıf mücadeleleri çok geri seviyededir. Yürüyen sınıf mücadeleleri esas olarak ekonomik talepler, sınırlı olarak da düzen içi siyasi talepler temelinde yürüyen, esas olarak barışçıl mücadelelerdir. Şiddet genel-de egemen sınıflar tarafından yürüyen barışçıl mücadeleleri bastırmak için gündeme getirilmektedir. Sınıf mücadelelerinde ezilenlerin kullandığı şiddet genelde savunmacı ve silahsızdır. Bütün bunlar aslında bugün Kuzey Kürdis-tan/Türkiye'de silahlı mücadele biçimlerinin esas mücadele biçimleri olmadığı anlamına gelir. Fakat örneğin Halkların Birleşik Devrim Hareketi (HBDH) için-de birleşen gruplar, onun dışındaki DHKP/C ve şimdi kendini HDBH'dan ayıran TKP/ML için bugün Kuzey Kürdistan/Türkiye'de esas mücadele biçimi silahlı mücadeledir. Sınıfın buna hazır olmadığı yerde, silahlı mücadelenin esas biçim olarak tespitinin mantıklı sonucu, bu mücadeleleri sınıf adına, sınıftan kopuk olarak, yanlış bir "öncü savaş" mantığı temelinde yürütmektir ve bu yanlıştır.

Faşist devlet/PKK savaşında tavır...

Burada tabii üzerinde durulması gereken ve Kuzey Kürdistan'da faşist devle-tin PKK'ye dayattığı bir savaş var. Bu savaşta PKK'nin kendini silahla savunması haklı ve meşrudur. Faşist devlet aslında PKK'ye savaş dışında bir yol bırakma-maktadır. Fakat bu savaşta, PKK açısından, Kürt halkının büyük çoğunluğu sa-vaşa doğrudan katılmak istemediğinden, bu savaşın bitmesinden yana oldu-

ğundan, esasta PKK'nin örgütlü güçleri ile yürüttüğü bir savaş olarak kalmaktadır. PKK'nin ilan ettiği 'Halk Savaşı'nda halka yaptığı ayaklanma çağrılarının onun en güçlü olduğu alanlarda bile cevapsız kalması bunu açıkça göstermiştir, göstermektedir. PKK gelinen yerde bir yandan kendisinin ateşkesten ve yenden görüşme masasına dönmekten yana olduğunu açıklamakta; bir yandan da ama gerilla gücü üzerinden, öncelikle de bombalı eylemleri arttırarak kanlı bir savaşa hız vermektedir. Faşist devlet gelinen yerde hiçbir pazarlığa, görüşmeye yanaşmayacağını açıklamakta, PKK'ye karşı barbar saldırılarını yoğunlaştırmaktadır. Gelinen yerde kitlelerin var olan ve fakat anda sesini yükseltmeyen, güçlü kitlesel bir "barış hemen şimdi" hareketine dönüştürülemeyen barış talebine faşist devletin olumlu bir cevap vermeyeceği açıktır. O savaşın sertleşmesinden çıkar ummaktadır ve bulmaktadır. Anda barıştan öcü gibi uzakta durmakta, barış isteyen birçok kurum ve kişiyi "terörist" olmakla, ya da "yardım ve yataklık etmek"le suçlamaktadır.

Böyle bir ortamda ama savaşın bir tarafı olan PKK'nin halkın barış talebine verebileceği bir cevap vardır: Tek taraflı ateşkes ilan etmek; saldırı eylemlerine son verdiğini açıklamak; silahı yalnızca kendilerine yönelik silahlı saldırılara karşı kendini korumak için kullanacağını açıklamak, devleti de ateşkes ilan edip, Kuzey Kürdistan/Türkiye'de savaşı sonlandırmak için görüşmelere çağırarak. Ve söylediğine de uygun davranmak.

Böyle bir çağrının ve tavrın bugünkü şartlarda faşist Türk devleti tarafından olumlu bir cevap bulması ihtimali yok gibidir. Fakat böyle bir tavır, Kuzey Kürdistan/Türkiye'de kimin savaştan, kimin barıştan yana olduğunu açıkça gösterir. "Çözüm süreci masasını" devirenlerin kim olduğunu herkesin gözünün içine sokar. Barış hareketinin gelişmesinin, sesini yükseltmesinin, kitlesel bir hareket olarak devleti zorlamasının yolunu açar.

Terör/devrimci terör/bireysel terör/terörizm konusunda Marksizm-Leninizm...

Bugün Kuzey Kürdistan/Türkiye'de, devrimci silahlı mücadele adına yapılan eylemler, yukarıda da açıkladığımız gibi geneli itibarı ile, sınıf mücadelesinin andaki durumundan kopuk, devrimci örgütlerin kendi örgütlü insanları üzerinden gerçekleştirdikleri terör eylemleridir. Bunlar üzerinden "intikam alma", "oligarşinin göğsünü gümbür gümbür dövme", "egemenlere korku salma" vs. yanında emekçi kitlelerin devrimci ruhunu yükseltme, onları umutlandırma, harekete geçirme amaçlanmaktadır.

Bu aslında yalnızca bizim ülkelerimizde yaşanan bir şey değildir. Ve yeni de değildir. Bu eylem biçimleri konusunda sosyalist/komünist hareketin tarihinde çok daha önceleri derinlemesine tartışılmış ve doğru görüşler ortaya konmuştur. Bu konuda Rusya'daki devrimin gelişmesi içinde yaşananlar ve yürüyen tartışmalar belirleyicidir.

Narodnikler...

19. yüzyılın sonlarında Rusya'da devrimci hareket içinde, Narodnikler (Halk-

çılar) egemendi. Halkçılar, Rusya'da işçi sınıfının esas devrimci sınıf olmadığını, devrimci sınıfın köylüler olduğunu savunuyorlardı. Halkçılar, Çarlığa karşı köylü devrimi üzerinden Rusya'nın sosyalizme varacağını düşünüyorlardı. Grup sınıfsal olarak esasta küçük-burjuva entelektüellerden oluşuyordu. Halkçılar, başlangıçta köylüleri Çarlık hükümetine karşı örgütleyip, ayaklandırmaya çalıştılar. Bu amaçla genç devrimci aydınlar köylü kılığına girerek köylere gittiler. Köylüler ise halkçıları korumadı, desteklemedi. Halkçıların büyük çoğunluğu Çarlık polisi tarafından tutuklandı.

Halkçılar, Rusya'da 1879'da "Toprak ve Özgürlük" partisini kurdular. Mücadele biçimi olarak, köylü yığınlarını sarsarak ayaklandıracağını umdukları bireysel terör eylemlerini benimsemişlerdi. Halkçıların, illegal örgütü "Halkın İradesi" idi. Bu örgütün üyeleri 1 Mart 1881'de başarılı bir suikastle Çar II. Aleksander'i öldürdüler. Karşı devrimin en önde gelen temsilcilerinden birinin öldürülmesi bile Narodnikler açısından beklenen sonucu, köylülerin Çarlığa karşı ayaklanmasını beraberinde getirmede. Rusya'da şu ya da bu bakanın, hatta Çar'ın öldürülmesi, Çarlığa karşı eylem olarak sağda solda patlatılan bombalar devrimi ilerletmiyordu. Lenin'in o yıllarda idolü olan ağabeyi Aleksander, Narodniklerin etkin bir üyesi idi ve öncünün silahlı eylemlerini temel politik araç sayıyordu. 1887 yılında, Çar'a suikast gerekçesiyle asıldı. Aleksander'in asılması Lenin'i oldukça etkiledi. O devrimci enerjinin, gücün nasıl çarçur edildiğini Narodniklerin yanlış taktiği somutunda gördü. Halkçıların bir bölümü de daha sonra kendi mücadele çizgilerinin yanlışlığını görerek marksistlerin safına geçtiler. Bunlardan biri Vera Zasuliçtir. Vera Sazuliç Narodniklerin safında savaşırken Petersburg Valisi Trepov'u başarılı bir suikast eyleminde öldüren devrimcidir. Vera Zasuliç, bu eylemlerle halkın devrime katılmasını beklemenin yanlış olduğunu görerek Rusya'da ilk marksist örgüt olan Emeğin Kurtuluşu'nun kuruluş çalışmalarına; daha sonra da RSDİP'e katıldı.

"Narodniklerin çarlığa karşı seçtiği, tek tek suikastlerle, bireysel terörle mücadele yolu yanlış ve devrime zararlıydı. Bireysel terör politikası, Narodniklerin yanlış, aktif "kahramanlar" ve "kahramanlar"dan olağanüstü yiğitlikler bekleyen pasif "sürü" teorisine dayanıyordu. Bu yanlış teori, tarihi olağanüstü bireylerin yarattığını; kitlenin, halkın, sınıfın, -Narodnik yazarların horlayıcı deyişiyle- "sürü"nün ise bilinçli örgütlü eylem yeteneğinde olmadığını savunuyordu. "Sürü" olarak görülen halka biçilen rol "kahramanlar"ı korumak ve izlemektir. 1875'den itibaren Narodnikler, köylüler arasında ve işçi sınıfı içinde devrimci kitle çalışmasını bütünüyle bir yana bırakarak, tümüyle bireysel teröre yöneldiler." ("Eserler cilt XV", Stalin, s. 25, İnter Yayınları, Aralık 1990 İstanbul)

Narodnikler, 1890'lara gelindiğinde, kapitalizmin ve işçi hareketinin gelişimiyle hızla dağılarak, küçük-burjuvazinin temsilcileri durumuna geldiler. 1890'da Halkçılar gerçek bir halk devrimine olan inançlarını yitirdiler; giderek küçük-burjuvazinin sözcüsü ve ideoloğu oldular. Halkçıların bir bölümü sosyalizme, bir bölümü burjuva liberalizminin saflarına geçti. Halkçıların bir bölümü de Sosyal Devrimciler partisine katıldı. Sosyal Devrimcilerin sağ kanadı Ekim Devrimi'nde karşı devrimin safına geçti. Sosyal Devrimcilerin sol kanadı yedi ay

bolşeviklerle birlikte yürüdü. Onlar daha sonra, Sovyet iktidarı büyük köylülere ve kırsal burjuvaziye karşı harekete geçtiğinde, karşı devrim tarafına, beyaz generallerin ve emperyalist müdahalenin tarafına geçerek açık karşıdevrimci bir örgüt durumuna geldiler. Bolşeviklere karşı savaştılar. Lenin'e suikast yaptılar.

Rusya'da marksistlerin ve Lenin'in Narodizme karşı mücadelesi...

Rusya'da Halkçuların bireysel terörü devrimci çalışmanın biricik biçimi haline getirmesine karşı marksistler kararlı bir ideolojik mücadele yürüttüler. Rusya'da ilk marksist grup Plehanov'un İsviçre'de kurduğu Emeğin Kurtuluşu grubudur. 1883'ten itibaren RSDİP kurulana kadar (1898) Halkçılara karşı ideolojik mücadeleyi öncelikle Plehanov yürüttü. Rusya'da Marksizmin hakim hale gelmesinde Halkçılara karşı yürütülen mücadele belirleyici önemdedir. RSDİP kurulduktan sonra Lenin ve Stalin de birçok yazılarında terör ve terörizm üzerine tavrı takınmıştır.

Lenin terör ve terörizm konusunda başlangıçta Sosyal-Devrimcilerin bireysel terör eylemlerinden ve onların bireysel terör eylemlerini sistem haline getirip yüceltmesinden yola çıkarak tavrı takındı. Lenin, Rusya'da devrimin içinde bulunduğu dönemde Sosyal Devrimcilerin ilke edindiği bireysel terör eylemlerini, esasta devrimin gerçek görevlerinden saptıran, devrimci enerjiyi çarçur eden bir savaş yöntemi olarak değerlendirdi. Devamla Lenin, bireysel terör eylemlerini, "Merkezi bir örgütün yokluğu ve yerel örgütlerin güçsüzlüğü şartlarında", "zamansız ve elverişsiz bir savaş aracı" olarak, devletle devrimci bireylerin "düello", "devrimci maceracılık" olarak değerlendirdi ve reddetti. Bu sapmaya karşı mücadeleyi önemli bir mücadele görevi olarak kavradı. Fakat o bu tipte terör ve terörizme karşı çıkarken, marksistlerin genel olarak terörü red etmediklerini vurgulamayı da unutmadı ve marksistlerin hangi terörden yana olduklarını da olumlu olarak ortaya koydu.

"Ne Yapmalı?"...

Lenin görüşlerini en genel biçimiyle "Ne Yapmalı" eserinin önsözü olarak da yayınlanan "**Nereden Başlamalı?"** (Mayıs 1901) başlıklı makalesinde şöyle formüle eder:

*"İlkel olarak terörü hiç bir zaman reddetmedik ve reddedemeyiz. Terör, çarışmanın belli bir anında, askeri güçlerin içinde bulunduğu belli bir durumda ve belirli koşullar altında kesinlikle işe yarar ve hatta zorunlu savaş yöntemlerinden biridir. **Fakat meselenin özü, bugün terörün, savaşın bir ordunun tüm savaş sistemiyle sınıksız bağlı ve koordineli operasyonlarından biri olarak değil, kendi başına ve herhangi bir ordudan bağımsız bir münferit saldırı aracı olarak ön plâna çıkarılmasıdır. Evet, merkezi bir örgütün yokluğu ve yerel devrimci örgütlerin güçsüzlüğü koşullarında zaten terör de bundan başka bir şey olamaz. Tam da bu nedenle biz kararlılıkla, bugünkü koşullar altında böyle bir savaş aracının zamansız ve elverişsiz olduğunu, en aktif savaşçıları, hareketin bütününün çıkarları için en önemli, gerçek görevlerinden saptırdığını ve hükümet güçlerini değil, devrim güçleri-***

ni parçaladığını açıklıyoruz.(abç) Son olaylar anımsansın: kent işçilerinin ve kentlerin 'aşağı halk'ının geniş kitlelerinin mücadele isteğiyle nasıl yanıp tutuştuğunu görüyoruz, fakat devrimcilerin bir yöneticiler ve örgütçüler kurmayına sahip olmadıkları görülüyor. Bu koşullar altında en enerjik devrimcilerin teröre yönelmeleri, ciddi umutlar besleyebileceğimiz biricik ordunun güçsüzleşmesi tehlikesini içinde barındırmıyor mu? Bu, devrimci örgütlerle, güçsüzlükleri tam da dağınıklıklarında yatan hoşnutsuzlar, muhalifler ve mücadele etmek isteyenler kitlesi arasındaki bağın kopması tehlikesini yaratmıyor mu? Oysa başarımızın tek güvencesi bu bağda yatıyor. Yapılan tek tek kahramanca eylemlerin bütün önemini reddetme düşüncesinden çok uzağız, fakat terör sarhoşluğuna kapılmaya, bugün pek çok devrimcinin meyilli olduğu, onu en önemli ve en temel mücadele aracı olarak kabul etmeye karşı uyarıda bulunmak bizim görevimizdir. **Terör hiçbir zaman olağan bir savaş yöntemi olamaz: En iyi halde terör, sadece tayin edici taarruz yöntemlerinden biri olarak uygundur.** (abç) İçinde bulunduğumuz durumda böyle bir taarruz çağrısı yapabilecek durumda mıyız? Belli ki 'Raboçeye Dyelo' bu soruya olumlu yanıt veriyor. En azından şu çağırıyor: 'Taarruz kolları oluşturun!' Fakat burada da gayretkeşliği aklından ağır basıyor. Askeri güçlerimizin esas kütlesi gönüllülerle isyancılarıdır. Daimi ordu olarak sadece bazı küçük birliklere sahibiz ve bunlar da seferberlik halinde değil, birbirleriyle bağlantı halinde değil, bırakın taarruz kolları oluşturmayı, herhangi bir askeri kol oluşturmak için bile eğitilmiş değil. Mücadelemizin genel koşullarını, bunları tarihsel olayların her 'dönüm noktası'nda unutmadan görebilecek durumda olan herkes için, bugün şiarımızın 'Haydi taarruza!' değil, 'Düşman kalesinin kurala uygun şekilde kuşatılması' olabileceği açıktır. Başka kelimelerle: Partimizin dolaysız görevi, bütün mevcut güçleri şimdi bir taarruza çağırarak olamaz; daha çok, bütün güçleri birleştirebilecek ve hareketi sadece sözde değil gerçekte yönetecek, yani tayin edici savaş için işe yarar askeri güçleri çoğaltmak ve güçlendirmek amacıyla yararlanılması gereken bütün protestoları ve devrimci patlamaları desteklemeye daima hazır olacak bir devrimci örgütün yaratılması çağrısı olmalıdır." ("Seçme Eserler, cilt 2", Lenin, s. 29-30, İnter Yayınları, Kasım 1993 İstanbul)

Lenin, Ne Yapmalı'da, sağ ve sol sapmanın ideolojik temellerinin ortaklığını da ortaya koyar. "Ekonomizmin Terörizmle Ortak Yanı Nedir?" başlıklı makalesinde şöyle der:

"Ekonomistlerle günümüz teröristlerinin ortak bir kökü var: bu, önceki bölümde genel bir olgu olarak söz ettiğimiz ve şimdi politik faaliyet ve politik mücadele alanındaki etkileri açısından inceleyeceğimiz **kendiliğindenliğe tapmanın** (abç) ta kendisidir. İlk bakışta, iddiamız paradoks gelebilir, çünkü "**monoton günlük mücadele**"yi vurgulayanlarla, **tek tek insanları en özverili mücadeleye çağıranlar arasındaki fark çok büyük gözükür. Fakat bu paradoks değildir. Ekonomistler ve teröristler, kendiliğinden hareketin iki farklı kutbuna tapanlardır. Ekonomistler, "salt işçi-hareketi"nin kendiliğindenliğine, teröristler ise, devrimci çalışmayı işçi hareketiyle bir bütün halinde birleştirmeyi bilmeyen ya da bu olanaktan yoksun aydınların tutkulu öfkesinin kendi-**

liğindenliğine taparlar.(abç) Bu olanağa artık inanmayan ya da hiç inanmamış olan birine, öfke duygusuna ve devrimci enerjisine başka bir çıkar yol bulması gerçekten zor gelebilir.” (“Seçme Eserler Cilt 2”, Lenin, s. 101, İnter Yayınları, Kasım 1993 İstanbul)

Eylül 1902’de Iskra’da yayınlanan “Devrimci Maceracılık” başlıklı makalesinde Lenin, aynı konuda yeniden şu tavrı takınır:

“İkinci noktaya, terör sorusuna geçelim.

Rus devrimci hareketinin deneyimleriyle elverişsizliği çok açık olarak ispatlanmış olan terörü savunan Sosyal-Devrimciler, (Narodnik harketten gelenlerin bir bölümü kendilerini”Sosyal Devrimci” olarak adlandırdılar. BN) bu savunma işini yaparken bizi kendilerinin terörü yalnızca kitleler içinde çalışmayla birlikte kabul ettikleri, bu yüzden de bu mücadele yönteminin yanlışlığını ortaya koyan Rus sosyal-demokratlarının getirdikleri argümanların kendileri için geçerli olmadığı konularında ikna etmeye çalışıyorlar. (...)

*“Biz teröristlerin (Burada Sosyal Devrimcilerin terörist olarak adlandırıp kendilerini ayırmaya çalıştıkları kendi öncülleri olan Narodnik/anarşist ve yarı anarşist gruplardır. BN) yanlışlarını tekrarlamıyoruz ve dikkatleri kitle içinde çalışmadan başka yerlere kaydırmıyoruz’ diyor Sosyal-Devrimciler ve bizi buna inandırmaya çalışıyor. Fakat onlar aynı zamanda Sipyagin’in Balmaşov tarafından öldürülmesi gibi eylemleri de hararetle tavsiye ediyorlar. **Halbuki bu eylemin kitlelerle hiçbir bağı olmadığını ve yapılış tarzı bilindiğinde hiçbir bağının olamayacağını, bu eylemi gerçekleştirenlerin kitlelerin belirli bir eylemini ya da desteğini hesaplamadıkları ve beklemediklerini herkes gayet iyi görüyor ve biliyor.**(abç) Sosyal-Devrimciler safça, kendilerinin teröre duydukları eğilimin, onların en başından itibaren işçi sınıfı hareketinin dışında buldukları ve hâlâ da aynı durumda oldukları ve onların işçi sınıfının sınıf mücadelesini yönlendirecek devrimci bir parti olmaya hiçbir şekilde yönelmedikleri olgularıyla sıkıca bağlı olduğunu görmüyor.”*

Lenin bu makalenin devamında Sosyal-Devrimcilerin bir bildirilerinde bireysel teröreylemlerini savunurken getirdikleri gerekçeler tektekele alıp bunları çürütür. Sosyal-Devrimcilerin “Ne yazık ki emekçi halkın henüz karanlıktan çıkıp güçlü bir halk hareketiyle demir kapıları yıkacağı zaman gelmedi” gerekçesiyle uğraşırken Lenin önce Sosyal-Devrimcilerin gelişen halk hareketini görmediklerini tespit ettikten sonra şöyle diyor:

*“Ve eğer bu artık çığnene çığnene iyice eskimiş sakız gibi olan bu iddia gerçeğin ifadesi olmuş olsa, o zaman da bundan terörün işe yaramazlığı çıkardı, çünkü **emekçi halk olmadan bütün bombalar güçsüzdür, açıkça güçsüzdür.**”(abç)*

Sosyal-Devrimcilerin bir başka gerekçesi ve Lenin’in tavrı şöyledir:

“Dinleyin: ‘Her terörist darbe monarşinin gücünün bir bölümünü alıp, bu gücü(!) özgürlük savaşçılarının kefesine aktarıyor(!).’ ‘Ve eğer terör sistemli! bir biçimde uygulanırsa, nihayetinde bizim kefemizin ağır basacağı açıktır.’ Evet, evet burada herkes için açık olan bir şey var, o da burada söz konusu olanın teröristlerin en büyük ön yargısının en kaba biçimiyle karşımızda durmasıdır: Politik cinayet kendiliğinden ‘gücü aktarır!’”

Lenin makalenin devamında şu tespitleri de yapar:

“Devrimcilerin şimdiden ayağa kalkan kitlelere önderlik edecek güç ve araçlara sahip olmadığı bir dönemde terör -ki bu tek tek bireylerin veya birbirinden haberi olmayan çevrelerin bakanlara karşı suikast örgütlemesinden ibarettir- çağrısı yapmak, bizzat bu çağrı yoluyla yalnızca kitleler arasında çalışmayı durdurmak değil, aynı zamanda bu çalışmayı doğrudan dezorganize etme anlamına gelir.

(...)

‘Bir kahramanın düellosu bizim hepimizde mücadele ruhunu uyandırıyor ve cesaret veriyor’, diyorlar bize. Biz fakat geçmişten biliyor ve anda da görüyoruz ki, herkeste mücadele ruhunu ve cesareti gerçekten uyandıran tek şey kitle hareketinin yeni biçimleri ve kitlelerin yeni katmanlarının bağımsız mücadeleye katılımıdır. İkili mücadeleler, bunlar Balmaşov tipi düellolar olarak kaldığı sürece, dolaysız olarak geçici bir sansasyon yaratır ve fakat dolaylı olarak hatta hareketsizliğe, bir dahaki ikili mücadelenin pasif bekleyişine yol açar.(abç)

(...)

Biz, şiddet ve terörü ilkesel olarak hiç reddetmeksizin, kitlelerin doğrudan katılımını hesaplayan ve bu katılımı sağlayacak olan şiddet kullanımı biçimlerinin hazırlanması çağrısında bulunduk. Biz bu görevin zorlu olduğu gerçeğine gözlerimizi kapamıyoruz, fakat biz bu görevin çözümü için bütün gücümüzle ve inatla çalışacağız ve bu görevin çözümünün ‘bilinmez bir gelecekte olacağı’ itirazlarının bizi şaşırtmasına izin vermeyeceğiz. Evet baylar biz mücadelenin geçmişteki yalnızca biçimlerinden değil, gelecekteki biçimlerinden de yanayız. Biz, gelecek vaat eden, bu zorlu ve uzun vadeli de olsa, ‘kolay’ ve geçmişte mahkûm edilmiş olanın yinelenmesine tercih ederiz.” (Bütün alıntılar “Devrimci Maceracılık” makalesinden; Lenin Eserler, Alm. cilt 6, sayfa 178-188 arası. Türkçesi için bkz. “Örgütlenme Üzerine”, sayfa 36-46 arası, Eriş Yayınları)

Lenin aynı dönemde kaleme aldığı “Sosyal-Demokrasi Sosyal-Devrimcilere Karşı Neden Kararlı Ve Acımasız Bir Savaş Açmak Zorundadır?” başlıklı makalesinin 6. maddesinde şöyle der:

“Çünkü Sosyal-Devrimciler, terörü programlarına almakla ve onu bugünkü biçimiyle politik mücadelenin aracı olarak propaganda etmekle, harekete ağır (en ağır) bir zarar vermekte ve sosyalist çalışmanın devrimci sınıfın kitleleriyle olmazsa olmaz bağınyı yıkmaktadırlar. Bugün Sosyal-Devrimcilerin kullandığı ve propaganda ettiği biçimiyle terörün, kitleler içinde, kitleler için ve kitlelerle birlikte yapılan çalışmayla hiçbir bağı olmadığı, parti tarafından terörist eylemlerin örgütlenmesinin, sayıca son derece az olan örgütsel güçlerimizi, devrimci bir işçi partisinin örgütlenmesi gibi zor ve henüz yerine getirilmiş olmaktan çok uzak olan bir görevden saptırdığı, Sosyal-Devrimcilerin terörünün, gerçekten de, tarihsel deneyimlerin tamamen mahkûm ettiği bir düellodan başka bir şey olmadığı kesin gerçeğini bol sözlü ve bol yeminli açıklamalar da ortadan kaldıramaz.” (abç) (“Seçme Eserler cilt 2”, Lenin, s.198, İnter Yayınları, Kasım 1993 İstanbul)

Devrim döneminde terör...

1905 devrimi sırasında kaleme aldığı ve Proletari'nin 18. sayısında (Eylül 1905) yayınlanan **"Savunmadan Saldırıya"** başlıklı makalesinde Lenin, terörün nasıl kullanılması gerektiği konusunda görüşlerini olumlu örneklerle ortaya koyar. Söz konusu yazı şu gazete haberiyle başlar:

"Önceki gece 70 kişilik bir grup Riga merkez hapishanesine saldırdı, bunlar telefon hatlarını kestikten sonra, ip merdivenlerle hapishane duvarını aşarak avluya girdiler, çıkan çatışmada iki gardiyan öldü, üçü ağır yaralandı. Saldıranlar askeri mahkemede yargılanan ve ölüm cezası bekleyen iki siyasi tutukluyu kurtardılar. Saldırganların takibi sırasında bir polis ajanı öldü ve bir kaç polis de yaralandı. Tutuklanan iki saldırgan dışındakilerin tümü kaçmayı başardılar."

Lenin şunları söyler:

"İşler ilerliyor nihayet! Hareket anlatılması güç sayısız zorluklara rağmen ilerlemeler kaydediyor. Aydın zaafının ürünü olan bireysel terör artık eskiler imparatorluğu içinde batıp gidiyor. Herhangi bir Sergey'in (ki o Moskova'yı birçok devrimci-den az olmayan bir ölçüde devrimcileştirdi) öldürülmesi için, 'halk adına' işlenecek bir cinayet için onbinlerce ruble ve bir sürü devrimci güç harcanacak yerde, şimdi artık halkla birlikte mücadele eylemleri başlıyor. Bu artık silahlı mücadele gönüllülerinin sadece lafta değil, eylemde kitlelerle kaynaştığı, işçi sınıfının mücadele bölük ve gruplarının başına geçtiği ve iç savaşın ateşi ve kılıcıyla düzinelerle halk önderini eğittiği andır. Bu halk önderleri yarın işçiler ayaklandığında, deneyimleri ve kahramanca cüretleri sayesinde binlerce, onbinlerce işçiye yardımcı olacaklardır.

(...)

Bu artık nefret edilen bir kişiye karşı yönelmiş bir suikast, bir intikam eylemi, çaresizliğin ifadesi olan bir eylem ya da yalnızca 'korku salma' değildir; hayır bu bir devrimci ordunun birliklerinin iyi düşünülmüş, hazırlanmış, güç ilişkilerini doğru değerlendiren eylemlerine bir başlangıçtır. Sayıları 25-75 arasında değişen böyle birliklerin her büyük şehirde, birçok halde banliyölerde bir kaç düzineye çıkarılabilir. Yüzlerce işçi bu birliklere girecektir? Derhal bu düşüncenin propagandasına geçilmeli, birlikler kurulmalı, bunlar -bıçaktan tabancaya ve bombaya kadar her türlü silahla donatılmalıdır ve bu birlikler de askeri eğitimden geçirilmelidir. Ne mutlu ki devrimci bir halkın yokluğu şartlarında tek tek devrimci teröristlerin devrimi 'yaptığı' dönemler artık geride kalmıştır. Bomba tek tek bombacıların silahı olmaktan çıkmıştır artık. O artık halk silahlanmasının ayrılmaz bir parçası haline geliyor." (Lenin Eserler, Alm. cilt 9, sayfa 278-279. Türkçesi için bkz. "Partizan Savaşı", sayfa 95-97 arası, Yar Yayınları, 1977 İstanbul)

Özet...

Lenin 4 Kasım 1916'da "İsviçre Sosyal-Demokrat Partisi Kongresi'nde Konuşma"sında, Avusturya'da bir sosyal demokrat önderin Avusturya Başbakanı Stürgkh'e yaptığı suikastten yola çıkarak birkez daha terör/terörizm konusunda Rusya Sosyal Demokrat Partisi'nin deneyimlerini ve tavrını özetler:

"Bugünlerde üzerinde konuşulan ve Rus Sosyal-Demokratları'nın oldukça büyük bir deneyime sahip oldukları bir noktaya daha değinmeme izin veriniz: Söz konusu

olan terörizm sorunudur.

Biz Avusturya'daki devrimci sosyal-demokratlardan henüz haber alamadık, bunun dışında da gelen haberler çok sınırlı. Bu yüzden de Stürgkh'ün yoldaş Fritz Adler tarafından idamının kitlelerin devrimci mücadelesiyle bağı olmaksızın sistemli siyasi suikastler örgütlenmesi olan **taktik olarak terörizm uygulanması**, yoksa anavatanı savunan resmi Avusturya sosyal demokrasisinin, oportünist, sosyalist olmayan taktiğinden, **devrimci kitle mücadelesi taktiğine geçişin bir adımı mı** olduğunu bilmiyoruz. (...) (abç)

Her halükârda biz şundan eminiz ki, Rusya'da devrimin ve karşıdevrimin deneyimi partimizin 'taktik olarak terörizm'e karşı yirmi yılı aşkın süredir yürüttüğü mücadelenin doğruluğunu göstermiştir. Fakat şu unutulmamalıdır ki, bu mücadele ezilen sınıfların ezen sınıflara karşı her türlü şiddet kullanımını, gerek kitle mücadelesinde, gerekse kitle mücadelesi ile bağ içindeki şiddet kullanım biçimlerini, reddetme eğiliminde olan oportünizme karşı da uzlaşmaz bir mücadele ile kopmaz bir bağ içinde yürütüldü. İkinci olarak: Biz terörizme karşı mücadeleyi, daha 1905'den çok önce başlayan ve yıllar süren silahlı ayaklanma propagandası ile birleştirerek yürüttük. Biz onu (silahlı ayaklanmayı ÇN.) yalnızca poletaryanın hükümetin politikasına karşı verebileceği en iyi cevap olarak değil, aynı zamanda sosyalizm ve demokrasi için sınıf mücadelesinin gelişmesinin kaçınılmaz sonucu olarak görüyorduk. Üçüncü olarak biz şiddet kullanımının ilkesel olarak kabulü ve silahlı ayaklanmanın ilkesel olarak propagandası ile yetinmedik. Biz örneğin devrimden dört yıl önce kitlenin kendilerini ezenlere karşı şiddet kullanımını -özellikle kitle yürüyüş ve gösterilerinde- destekledik. Biz böyle gösterilerin pratiğinin tüm ülkede yaygınlaşması için çaba sarfettik. Biz her zaman kitlelerin polise ve askere karşı uzun süreli ve sistemli direnişini örgütlemeye, proletarya ile hükümet arasındaki savaşımın bir parçası olan bu direniş içine ordunun mümkün olduğunca büyük bir kesimini çekmeye; köylülerin ve askerlerin bu mücadeleye katılımını sağlamaya çaba sarfettik. Terörizme karşı mücadelede kullandığımız taktik bu oldu ve biz böyle bir taktiğin başarılı olacağından eminiz." (Lenin Eserler, Alm., cilt 23, sayfa 120-121)

Görüldüğü gibi Lenin'in karşı olduğu bir "terörizm" vardır. Bu terörizm, Lenin'in deyimıyla "taktik olarak terörizm" dediği şeydir. "Taktik olarak terörizm", "kitlelerin devrimci mücadelesiyle bağı olmaksızın sistemli siyasi suikastler örgütlenmesi"dir. "Tek tek bireylerin, ya da birbirinden habersiz çevrelerin emekçi kitlelerin mücadelesinden kopuk olarak, halk adına, devrim adına yaptığı "düello"lardır. Bunun sistem olarak savunulmasıdır. Bu "taktik olarak terörizmin" uygulamaları olan terör eylemlerine Lenin'in yönelttiği eleştiri, bunun "elverişli", "hedefe götüren" bir taktik olmadığı noktasında yoğunlaşmaktadır.

Yine açıkça görülen şudur: Lenin "taktik olarak terörizm"i ve bunun ürünü terör eylemlerini şiddetle eleştirirken, devrimci terörün, emekçi kitlelerin terörünün, emekçi kitlelerin mücadelesinin bir parçası olarak yürütülen ve emekçi kitlelerin örgütlenmesini, mücadelesini ileri götüren terörün propagandasından bir an vazgeçmemiştir. Lenin terörü hep işçi sınıfı ve emekçilerin sınıf mücadelesini ilerletip ilerletmediği; sınıf mücadelesi içinde komünist örgütlenmeye ne ölçüde hizmet edip etmediği bakış açısından yargılamış ve "zamansız"

sınıf mücadelesinden kopuk terör eylemlerini bunlar devrimci enerjiyi çarçur ettiği, gerçek görevlerden saptırdığı, öncüyü tek başına devletle çatışmaya sürdüğü yerde "cinayet" olarak da adlandırmıştır.

Lenin, "Bütün sınıf, geniş kitleler öncüyü ya doğrudan desteklemediği ya da ona karşı en azından hayırhah bir tarafsızlık ve öncünün düşmanlarını destekleme konusunda mutlak bir yeteneksizlik göstermediği sürece öncüyü tek başına tayin edici savaşa sürmek sadece aptallık değil, cinayettir" demektedir. ("Seçme Eserler cilt X", Lenin, s. 152, İnter Yayınları, Haziran 1997 İstanbul)

Komünist partisi proletaryanın öncülerini kazanmadan, işçi sınıfı ile bağ kurmadan, öncülerle savaşı kazanamaz. Öncüyü tek başına ileri sürmek Lenin'in deyişleriyle cinayettir.

Sorunun bir başka yanı, ya da teröre leninist övgü...

Lenin'in ve diğer marksistlerin terör/terörizm karşısındaki bu doğru tavırlarının oportunistçe, sanki onlar genelde şiddeti, terörü red ediyormuş gibi gösterilip, kullanılmasına karşı da sert bir ideolojik mücadele yürütülmüştür.

Lenin "Demokratik Devrimde Sosyal Demokrasinin İki Taktiği" adlı eserinde devrimde şiddet kullanımı bağlamında da en radikal tavrın takınılacağını şu sözlerle açıklamaktadır:

"Devrim tayin edici zafere ulaşırsa, o zaman Çarlıkla Jakoben tarzda, ya da ister-seniz 'plebce' hesaplaşacağız.

'Tüm Fransız terörizmi, burjuvazinin düşmanlarıyla, mutlakiyetle, feodalizmle ve darkafalılıkla pleb tarzında hesaplaşmaktan başka bir şey değildi.'

(Bkz. 'Karl Marx, Friedrich Engels ve Ferdinand Lassalle'in Edebi Mirasından', yayımlayan Franz Mehring, ikinci baskı, cilt 3, s. 211)

Demokratik devrim döneminde Rusya'daki sosyal-demokrat işçileri 'Jakobenizm' umacısıyla korkutanlar, Marx'ın bu sözlerinin anlamı üzerine hiç düşünmüşler mi-dir acaba?

Bugünkü Rus sosyal-demokrasininin Jirondenleri, yeni Iskracılar, Kurtuluş Birlikçileri'yle kaynaşmıyorlar, fakat fiilen, şiarlarının niteliği gereği, onların artçıları haline geliyorlar. Kurtuluş Birlikçileri, yani liberal burjuvazinin temsilcileri ise otokrasiye karşı reformcu tarzda, son derece yumuşak davranmak niyetindedir: aristokrasiye, soylulara, saraya herhangi bir zarar vermeyen bir uysallıkla; hiçbir şeyi kırıp dökmeyen bir ihtimamla; beyaz eldivenler (tıpkı Kanlı Nikola'nın 'halk temsilcileri'ni (?) kabulü sırasında Bay Petrunkeyeviç'in bir 'başbozuk'tan ödünç aldıkları gibi, bkz. 'Proletari' No. 5) içinde, terbiyeli, kibar bir biçimde ve büyük bir nezaketle hesaplaşmak istiyorlar. Modern sosyal-demokrasininin Jakobenleri -**Bolşevikler**, 'Vperyod'cular, Kongre'ye bağlı olanlar ya da 'Proletari' yandaşları, bunları nasıl adlandıracağımı bilemiyorum-, şiarlarıyla devrimci ve cumhuriyetçi küçük-burjuvaziye ve özellikle de köylülüğü, tam sınıfsal özelliğini koruyan proletaryanın tutarlı demokratizminin seviyesine çıkarmak istiyorlar. **Halkın, yani proletarya ve köylülüğün, monarşi ve aristokrasiyle 'plebce' hesaplaşmasını, özgürlüğün düşmanlarını acımasızca yok etmesini, direnişlerini şiddet yoluyla kırmasını ve serfliğin,**

Asyaîliğin ve insanların aşâğılanması lanet olası kalıntılarına hiçbir taviz vermemesini istiyorlar.”(abç) (“Demokratik Devrimde Sosyal-Demokrasinin İki Taktiği”, Lenin, s. 63-64, İnter Yayınları, Ağustos 1994 İstanbul)

Lenin, bir başka yerde **“küçük-burjuva yarı-anarşist devrimciliğe karşı mücadele”** deneyimlerini özetlerken de şöyle demektedir:

*“Bolşevizm 1903’de ortaya çıktığında, küçük-burjuva, yarı-anarşist (ya da anarşizmle flört edebilecek olan) devrimciliğe karşı amansız mücadele geleneğini devralmıştır. Bu gelenek devrimci sosyal-demokraside her zaman varolmuştur ve bizde özellikle, Rusya’da devrimci proletaryanın kitle partisinin temelini atıldığı 1900-1903 yıllarında kök salmıştır. Bolşevizm, küçük-burjuva devrimciliği eğilimini en çok temsil eden partiye, yani ‘Sosyal-Devrimciler’ partisine karşı mücadeleyi devralmış ve bu mücadeleyi üç ana noktada sürdürmüştür. Birincisi, Marksizmi reddeden bu parti, her politik eylemden önce sınıf güçlerini ve bunların karşılıklı ilişkisini nesnel olarak hesaba katmak gerektiğini anlamak istemiyordu (daha doğrusu anlayamıyordu). İkincisi bu parti, ‘devrimciliği’ni ve ‘radikalizmi’ni, biz Marksistlerin şiddetle reddettiği bireysel terör ve suikastlerden yana olmasında görüyordu. Elbette ki biz bireysel terörü **amaca uygunluk** (abç) nedeniyle reddediyorduk, ne var ki, Büyük Fransız Devrimi’nin terörünü, ya da genel olarak muzaffer ve bütün dünya burjuvazisi tarafından kuşatılmış devrimci bir partinin terörünü ‘prensip’ itibariyle mahkûm edebilen kişilerle Plehanov, henüz bir marksist ve devrimci olduğu 1900-1903 yıllarında alay etmiş, onları küçük duruma düşürmüştü. Üçüncüsü, ‘Sosyal-Devrimciler’, örneğin tarım sorununda, proletarya diktatörlüğü sorununda Alman sosyal-demokrasisinin aşırı oportünistlerine öykünürken, aynı partinin nispeten önemsiz oportünist günahlarıyla alay etmeyi ‘radikalizm’ sayıyorlardı.” (“Sol Radikalizm Komünizmin Çocukluk Hastalığı”, Lenin, s. 24-25, İnter Yayınları, Nisan 1996 İstanbul)*

İktidardaki proletaryanın terörü...

Rusya’da Ekim Devrimi ertesinde proletarya iktidarı ele geçirdikten sonra, emperyalist güçler, Rusya’daki karşıdevrimci güçlerle işbirliği içinde genç Sovyet iktidarını yıkabilmek için dört yandan saldırdılar. Bu dönemde Rusya’da iktidarı ele geçiren proletarya, iktidarını korumak ve güçlendirmek için karşıdevrime karşı devrimci terörü yaygın ve yoğun olarak kullandı. Bu ortamda reformistler, sosyal demokratlar yaygarayı bastılar.

Lenin’in bu yaygara karşısında tavrı bir yandan sınıfın, kitlelerin devrimci terör ve terörizmini sonuna kadar savunurken diğer yandan da kendileri en büyük teröristler olan emperyalist burjuvazinin ve onların çanak yalayıcılarının “teröre” ve “terörizme karşı” yaygaralarının sahtekârlığını teşhir etmek biçiminde oldu. Bu bağlamda Lenin’den bazı örnekler verelim:

Pravda’da 22 Ağustos 1918’de yayınlanan **“Amerikan İşçilerine Mektup”**unda Lenin şöyle der:

“Onların (emperyalist burjuvazinin -BN) uşakları bizi terörle itham ediyor... İngiliz burjuvaları 1649’larını, Fransızlar da 1793’lerini unutmuş görünüyorlar. Bu terör, burjuvazi onu kendi için feodal beylere karşı kullandığında haklı ve doğru

idi. Fakat bu terörü işçiler ve yoksul köylüler onu burjuvaziye karşı kullanma cüretini gösterdiklerinde korkunç ve cürüm haline geldi! Terör küçük sömürücü bir azınlığın yerine bir başka küçük azınlığın geçirilmesi için kullanıldığında haklı ve doğrudur. Fakat terör, o her sömürücü azınlığı devirmek, gerçekten büyük çoğunluğun çıkarları, proletarya ve yarıproletaryanın, işçi sınıfı ve yoksul köylülüğün çıkarları için kullanılmaya başlandığında korkunç bir cürüm haline geldi! Enternasyonal emperyalist burjuvazi 'kendi' savaşında 10 milyon insanı katletti, 20 milyonu sakat etti ve bunu İngiliz haydutlarının mı, yoksa Alman haydutlarının mı dünyaya hükmedeceğini belirleyecek bir savaş içinde yaptı.

Bizim savaşımız, ezilen ve sömürülenlerin, ezenler ve sömürülenlere karşı savaşı, bütün ülkelerde eğer yarım milyon, ya da bir milyon kurbanı mal olursa, o zaman burjuvazi kendi savaşının kurbanlarının haklı bir dava için verilmiş olduğunu, bizim savaşımızın kurbanlarının ise bir cürüm olduğunu anlatacak!

Proletarya bunun tam tersi görüştedir.

(...)

Biz burjuvazinin bütün ülkelerde sosyalist devrime karşı azgınca direneceğini ve bu direniş devrimin ilerlemesine paralel olarak büyüyeceğini biliyoruz. Proletarya bu direnişi kıracaktır ve o direnen burjuvaziye karşı mücadelede nihayetinde zafer ve iktidar için olgunlaşacaktır.

Satılmış burjuva basını varsın bizim devrimimizin her yaptığı yanlış büyüterek dünyaya duyursun. Biz hatalarımızdan korkmuyoruz.

Devrimin patlamasıyla insanlar azizlere dönüşmüyor. Yüzyıllardır ezilmiş, korkutulmuş, sefalet ve cehalet içinde tutulmuş, vahşileştirilmiş olarak yaşamış olan emekçi sınıflar devrimi, hatalar da yapmadan gerçekleştiremezler. Ve benim daha önce de söylediğim gibi, burjuva toplumunun cesedi ve tabut içinde çivilenip mezara gömülüp bitmez. Hal edilmiş kapitalizmin cesedi bizim içimizde, ortamımızda çürümeye başlar, havayı zehirler, varlığımızı zehirler ve yeni olanı, taze, genç, canlı olanı eskinin, çürümüşlüğü ve ölümün binlerce bağıyla bağlayıp boğmaya çalışır." (Lenin Eserler, Alm., cilt 28, s. 57-59)

3 Ağustos 1919'da , "**Eğitim ve Sosyalist Kültür Alanında Çalışanların I. Tüm Rusya Konferansı**"nda yaptığı konuşmada Lenin, bolşeviklere getirilen terör suçlaması konusunda şunları söyler:

"Bolşeviklerin özgürlüğü yaraladığını söyleyen ve sosyalist birleşik cephe önerenler, yani bizim Rus Devrimi'nde sallanan ve iki kez de burjuvazinin saflarına kayanlarla birleşmemiz gerektiğini savunanlar, bize çokça bizim teröre başvurduğumuz suçlamasını getiriyorlar. Onlar bolşeviklerin hükümet içinde bir terör sistemi kurduğunu, Rusya'nın kurtulması için bolşeviklerin terörden vazgeçmesi gerektiğini söylüyorlar. Ben bu bağıntıda burjuva bakış açısına sahip ve fakat gayet akıllı bir Fransız burjuvanın ölüm cezasının kaldırılması talebi konusunda takındığı tavrı anımsıyorum: 'Ölüm cezasının kaldırılması işine önce katil baylar başlasınlar bir!' 'Bolşevikler terörden vaz geçsin' dendiğinde aklıma bu cevap geliyor. Önce Rusya'daki kapitalist beyler ve onların müttefikleri Amerika, Fransa, İngiltere, yani Sovyet Rusya'yı teröre mecbur edenler, vazgeçsinler bir! Bunlar bizimkinden binlerce kat güçlü bir askeri güçle bizim üzerimize saldırmış olan ve

bugün de saldıran emperyalistlerdir. Bütün Antant ülkelerinin herbirinin, İngiltere, Fransa ve Amerika'nın tüm emperyalistlerinin kendi ülkelerinin başkentlerinde -ismi Sasanov olsun, Maklakov olsun- , yüzlerce, on binlerce gayrı memnun, çökmüş, hakarete uğramış ve kızgın burjuva ve kapitalisti örgütleyen, enternasyonal burjuvazinin uşaklarını barındırmaları terör değil midir? Eğer siz askeri çevrelerdeki komplo planlarından haberdarsanız, örneğin neredeyse Petersburg'un kaybedilmesine yol açan, Krasnaja Gorka'daki son komplo üzerine yazılanları okuduysanız, terörün ne olduğunu bilirsiniz. Bu olanlar Rusya'da sömürücüleri yeniden iktidara getirebilmek ve şimdi kendi ülkelerini de tehdit eden sosyalist devrim ateşini söndürebilmek için her türlü zulmü işkenceyi, şiddetti, cürüm mübah gören bütün dünya burjuvazisinin terörünün bir ifadesinden başka neydi? Terörün geldiği yer işte orasıdır, terörün sorumluları bunlardır! Hal böyle olduğu için biz Rusya'da terörden vazgeçilmesi gerektiği vaazını verenlerin, Rusya'yı ambargolarla, Kolçak ve Denikin'e yaptıkları yardımlarla boğmak isteyen emperyalistlerin ve teröristlerin elindeki bilinçli veya bilinçsiz araçlar olduğunu, emperyalist ve teröristlerin kullandığı ajanlar olduğundan eminiz." (Lenin Eserler, Alm., cilt 29, s. 528-529)

6 Ağustos 1919'da Lenin "**Partisiz İşçiler ve Kızıl Ordu Mensuplarının Konferansı**"nda yaptığı konuşmada:

"Hayır, biz terörden vazgeçmeyeceğiz. Çünkü biz böyle bir şeyin Kolçak ve Denikin'in zaferine yol açacağını biliyoruz! Bu savaşta sermaye intihar etmiştir. Ve şimdi can çekişen bu canavar son demlerinde işçilere azgınca saldırmaktadır. Fakat o ölümünü engelleyemez, o ölecektir." (Lenin Eserler, Alm., cilt 29, s. 540) diyor.

Lenin RKP(B)'nin 2-4 Aralık 1919 tarihlerinde yapılan 8. Tüm Rusya Konferansı'na MK adına sunduğu siyasi raporda terörizm suçlaması konusuna da şu tavrı takınır:

"Avrupa'daki küçük burjuvazi bizi şimdiye kadar terörizmimiz, aydınların ve küçük burjuvaların acımasızca ezilmesi konularında suçladı. Bu konularda şunu söylüyoruz: 'Bütün bunlara bizi siz, sizin hükümetleriniz mecbur etti.' Bizi terör kullanmakla suçlayanlara biz şu karşılığı veriyoruz: 'Eğer dünyanın en güçlü donanmalarına ve bizim yüz katımızdan fazla orduya sahip büyük güçler üzerimize saldırıyorsa, küçük devletleri bize saldırmaya zorluyorsa, bu terör değil midir? Bu kelimenin gerçek anlamında terördür. En geri, savaş sonucu iyice zayıflamış bir ülkeye karşı bütün büyük güçler birleşti. Almanya bile daha henüz yenilmemiş olduğu dönemde Krasndwu beslediğinde ve şimdi ambargo uygulayarak bu cepheye katıldı. Dünya emperyalizminin bu saldırısı, bize karşı yürütülen bu savaş, ülke içinde komplocuların satın alınması vb. -bütün bunlar terör değil mi acaba? Bizim terörümüzün nedeni, bize yönelen saldırıya karşı direnmek için bütün gücümüzü yoğunlaştırmak zorunda olmamızdır. Biz ülke içinde gayet kararlı davranmak, bütün güçleri yoğunlaştırmak zorundaydık.

(...)

Bunlardan çıkan sonuç şudur: Terörizm suçlaması eğer haklı ise, o zaman bu suçlamanın hedefi biz değiliz, burjuvazidir. Odur bizi teröre mecbur eden. Ve biz

terörizmin esas kaynağı olan dünya emperyalizminin müdahalesine, dünya emperyalizminin askeri baskısına ve askeri komplolarına son verdiğimizde, terörü en aza indirmek için ilk adımları atacağız.” (Lenin Eserler, Alm., cilt 30, s.167-168)

Lenin 17 Haziran 1920’de Pravda’dayayınlanan **“İngiliz İşçilerine Mektup”**unda şöyle demektedir:

“Sizin delegasyonunuzun bazı üyeleri bana şaşkınlıkla kızıl terör konusunda, Rusya’da basın -ve toplanma özgürlüğünün yokluğu konusunda, menşeviklerin ve menşevik işçilerin tarafımızdan takibat altında tutulması hakkında sorular sorular. Ben bu sorulara terörün gerçek sorumlularının İngiltere’nin emperyalistleri ve beyaz terörü Finlandiya’da, Macaristan’da, Hindistan’da ve İrlanda’da uygulamış olan ve bugün de uygulayan, Judeniçleri, Kolçakları, Denikinleri ve Wrangel’i desteklemiş olan ve bugün de destekleyen ‘müttefikleri’ olduğunu söyleyerek cevap verdim. Bizim kızıl terörümüz işçi sınıfının sömürücelere karşı savunulmasına ve şimdi sosyal-devrimcilerin, menşeviklerin ve çok az sayıda menşevik devrimcinin saflarına geçtiği sömürücülerin direncinin kırılmasına hizmet ediyor. Burjuva demokrasisinin basın -ve toplantı özgürlüğü, emekçilere komplo için zenginlerin özgürlüğüdür, kapitalistlerin gazetelere rüşvet verme ve onları satın alma özgürlüğüdür.” (Lenin Eserler, Alm., cilt 31, s.130)

Lenin, zorlu etrafı karşıdevrimle çevrili, iç savaş içinde bulunan proletarya diktatörlüğü şartlarında kitleler terör bağlamında da, bunu engellemeye yönelik tavırlara karşıdır. Bu bağlamda Zinoviyev’e yazdığı 26. 06. 1918 tarihli telgrafta şöyle demektedir:

“Laşeviç ve MK’nin diğer üyeleri için de. Zinoviyev yoldaş! Ancak bugün MK’da Petrograd’da işçilerin Wolodraski’nin öldürülmesine kitle terörüyle cevap vermek istediklerini ve onların (kişi olarak sizin tarafınızdan değil, oradaki MK’ya da PK üyeleri tarafından) engellendiğini duyduk.

Ben bunu şiddetle protesto ediyorum.

Biz kendi kendimizi rezil ediyoruz: Delege sovyetlerinde kitle terörü ile tehdit eden kararlar alıyoruz, fakat iş uygulamaya geldiği zaman kitlelerin —bütünüyle haklı— inisiyatifini engelliyoruz.

Bu olacak iş değildir.

Teröristler bizi yufka yürekli olarak değerlendirecektir. Biz savaş içindeyiz, savaşın ortasında yaşıyoruz. Karşıdevrimcilere karşı terörün enerjisini ve kitle niteliğini arttırmalıyız, bu özellikle örneği belirleyici olan Petrograd’da çok önemlidir.” (Lenin Eserler, Alm., cilt 35, s. 313)

Lenin karşıdevrime karşı acımasızdır.

Nishni Novogrod delege sovyetlerine çektiği 9 Temmuz 1918 tarihli bir telgrafta şöyle diyor:

“Nishni’de görünen odur ki beyazlar bir ayaklanma hazırlıyorlar.

Bütün güçler toplanmalıdır, üç kişilik bir diktatörler yönetimi oluşturulmalı, kitle terörü derhal başlatılmalıdır, askerleri sarhoş eden yüzlerce fahişe, eski subaylar vb. derhal kurşuna dizilmeli ya da şehir dışına sürülmelidir.

Bir an bile tereddüt edilmemelidir. Büyük bir enerjiyle işe girilmelidir: Geniş çaplı ev aramaları, silah bulunduranlar için derhal kurşuna dizilme. Menşevikler ve is-

tenmeyen kişiler için kitlesel sürgün. Depo bekçileri değiştirilmeli, güvenilir kişiler bu işi üzerlenmelidir.”

Bu tipte onlarca direktif vardır. Hepsinde ortak nokta, devrimin kendini koruması ve geliştirilmesi için acımasız kızıl terörün savunulmasıdır. Bütün olarak ele alındığında görüldüğü gibi Lenin terör ve terörizm konusunda, sınıf mücadelesinin hangi döneminde, hangi terör, kimin terörü, ne için terör sorularına göre tavır takınmaktadır. Devrimci terör ve terörizm konusunda Lenin, terörü silahlı mücadeleyle eşitleyen ve sınıf mücadelesinin durumundan bağımsız olarak ele alan “taktik olarak terör” ve terörizmi reddederken, işçi sınıfı ve emekçi yığınların mücadelesinin ayrılmaz bir parçası olarak terörü ve terörizmi savunmaktadır.

Bir kez daha; Kuzey Kürdistan/Türkiye’de şimdiki durum ve mücadele biçimleri...

Bugün Kuzey Kürdistan/Türkiye’de hangi mücadele biçiminin esas mücadele biçimi olduğu sorusuna cevap ararken yapılacak ilk iş sınıf mücadelesinin andaki durumunun, sınıf örgütlenmesinin andaki durumunun, sınıf mücadelesinin kendi içinden doğan mücadele biçiminin ne olduğunun doğru değerlendirilmesidir.

Bu konuda tezler halinde ortaya koyarsak durum şöyledir:

*Ülkelerimizde yürüyen iktidar mücadelesi anda esas olarak işçi sınıfı ve emekçi yığınlarla, egemen burjuvazi arasında yürümüyor. Değişik emperyalist güçler ve egemen burjuvazinin değişik kesimleri bugün Kuzey Kürdistan/Türkiye’de iktidar mücadelesinin esas aktörleri konumundadır.

*İşçi sınıfı ve emekçi yığınların bilinç ve örgütlenme seviyesi henüz bu sınıfların bağımsız siyasi aktörler olarak iktidar mücadelesi yürüttükleri bir seviye değildir.

*Bu bugün mücadelenin saldıran faşist devlet güçleriyle PKK arasında savaş biçiminde yürüdüğü Kuzey Kürdistan’da da böyledir. Burada savaş, savaşın haklı tarafında bulunan PKK’nin örgütlü gücü tarafından “öncü savaşı” olarak yürütülmektedir.

*Ülkelerimizde işçi sınıfının hareketi, emekçilerin hareketi, bir eylem sloganı olarak silahlanma ve silahlı ayaklanma çağrısını gündeme getiren bir düzeyde değildir. Hareketin kendi içinden, kendiliğinden doğan devrimci sınıf mücadelesi yöntemleri, silahlı mücadele yöntemleri değildir.

*Bugün ülkemizde leninist anlamda devrimci durum yoktur. Sömürülen sınıfların sınıf mücadelesi silahlı mücadele biçimlerini gündeme getirmemektedir. Zaten çok zayıf olan sınıf mücadeleleri silahsız mücadele biçimleri üzerinden yürümektedir. Komünistler, kendine komünist ve devrimci diyenler, arzularını gerçeğin yerine geçirmemeli, bu gerçeğin bilincinde davranmalıdırlar.

*Kendine sosyalist/komünist sıfatını yakıştıran birçok örgüt devrimde işçi sınıfı önderliğini, pratikteki tutumları ile ideolojik önderlik konumuna indiriyorlar. Bu temelde işçi sınıfı ve emekçi yığınlarla birlikte değil, onların adına silahlı mücadelenin esas biçimi olduğunu ileri sürüp, bunu öncünün devletle

düelloşu biçiminde eylemlerle pratiğe geçiriyorlar.

*Bugün ülkelerimizde polise, askerlere yönelik silahlı eylemler yapılıyor. Bombalı arabalar, bomba yelekli bedenler, havaya uuruluyor. Yapılan bu silahlı eylemlerde, bombalamalarda yer yer siviller de ölüyor, zarar görüyor. Bu eylemlerin hepsi yığınlardan kopuk, öncülerin yaptığı silahlı eylemlerdir. Bu eylemler, işçilerin/emekçilerin mücadelesini ileriye götüren eylemler değil, sınıf mücadelesinin kendi içinden çıkıp genelleştirilmeye çalışılan eylemler değil, sınıfın mücadelesinden kopuk, devrimci öncülerin zamansız ve uygunsuz bir biçimde devletle düelloya çıkarıldığı eylemlerdir. Bunlarda devrimci enerji, devrimci fedakarlık çarçur edilmektedir.

*Bu gibi terör eylemleri aynı zamanda objektif olarak emperyalist güçler ve egemen sınıflar içindeki iktidar dalaşında onlar tarafından araçsallaştırılmaktadır.

*İşçi sınıfı ve emekçi yığınların bağımsız siyasi aktörler olarak hareketinin temel ön şartı olan komünist örgütlenme olağanüstü güçsüzdür. Bugünün komünistler açısından esas görevi ayrı yollarda yürüyen işçi-emekçi hareketi ile, gayet güçsüz olan komünist hareketi birleştirmek için çalışmak, bütün gücü komünist öncünün, Bolşevik Parti'nin işçi sınıfı içinde örgütlenmesine yöneltmektir.

*Bu esas göreve hizmet etmeyen bütün yönelim ve edimler devrimi ilerletmez. Günün devrimci görevi –çok devrrrimci görünömlü– ‘sol’ maceracı eylemlere yönelmek değil, işçi sınıfı içinde Bolşevik Parti'yi sistemli ve sabırlı bir mücadele içinde adım adım inşa etmektir.

*Sınıf mücadelesinin içinde bulunduğu seviyede kullanılacak esas mücadele biçimleri silahlı olmayan kitle mücadeleleridir. Kitleler içinde çalışmayla, bu mücadeleler kitlelerin bizzat kendi mücadeleleri içinde silahlı şiddeti de gündeme getirecekleri yönde geliştirilmeye çalışmalıdır.

*Anda Kuzey Kürdistan/Türkiye'de sınıf mücadelesinin gelişmesinin önündeki en büyük engellerden biri, egemen sınıfların hem içeride, hem dışarıda savaş yürütmesidir, savaştır. İşçi sınıfı ve emekçi hareketinin ve devrimci örgütlenmenin seviyesi, bu savaşların devrimci iç savaşa dönüştürölmesini, savaşa devrimle son verilmesini mümkün kılmıyor. Bu tabii ki bu doğru düşüncenin propagandasını gereksiz kılan bir durum değildir. Fakat bugünkü şartlarda “savaş devrimci iç savaşa dönüştürme, devrimle son verme” sloganı propaganda sloganı olmanın ötesine geçemiyor.

*Anda taktik olarak kitle mücadelesini geliştirmede kavranacak halka, kitlelerde var olan barış isteğini sahiplenmek; “Barış Hemen Şimdi” şiarına sahip çıkan geniş bir kitle eylemliliği yaratmaya çalışmaktır. “Barış için sokaklara” şiarı bugün eyleme yönelik ajitasyon şiarı olmak zorundadır. Günün işçi sınıfını devrime bir adım yaklaştıracak eyleme yönelik ajitasyon sloganı budur. Bunun hayata geçirilmesi öncünün kendi gücüyle gerçekleştireceği bir silahlı eylemden çok daha zordur. Ama yapılması gereken, bizi ilerletecek olan budur.

AKP darbe fırsatçılığı yapıyor!

15 Temmuz 2016'da başlatılan askeri darbe girişimi bastırıldı. 20 Temmuz'da Ohal ilan edildi. Bu askeri darbe girişimi, egemen sınıflar arasındaki iktidar kapışmasının bir ürünüdür. Fakat bu darbe girişimi konusunda devrimci güçlerin kayıtsız kalması gerektiği anlamına gelmez. Çünkü şunu biliyoruz: Bugüne kadar Türkiye'de, askeri darbeler demokrasi yönündeki bir gelişmenin önünde hep keskin fren rolü oynadı, oynamıştır. 15 Temmuz askeri darbe girişimi başarıya ulaşıyorsa, demokrasi yönündeki gelişmeler onlarca yıl geriye götürülecekti. Askeri darbe girişimi, egemenlerin kendi içerisindeki iktidar kapışması da olsa, darbe aynı zamanda gerçek anlamda demokrasiyi savunan güçlere karşı da yapılan bir girişimdir. Demokrasiyi savunan güçlerin en başta askeri darbe girişimine karşı çıkması doğru bir tutumdur. Askeri darbe girişimine sadece teorik düzlemde karşı çıkmak yetmiyor. Pratikte de sokaklara çıkılması, sokağa çıkma çağrısı yapılması gerekiyordu. Ama yapılmadı! Sokaklar, AKP'lilere bırakıldı. Askeri darbe girişimine karşı sokaklara çıkılmaması ile sol iyi bir sınav veremedi.

AKP, darbenin bastırılması ertesinde Ohal kararnamelemleri ile darbe fırsatçılığı yapmaya başladı. 15 Temmuz darbe girişimi, AKP tarafından polis devleti uygulamalarına, ideolojik tasfiye aracına ve kamu çalışanlarının iş güvencesini ortadan kaldırmaya yönelik bir fırsata çevrildi. AKP iktidarı, 15 Temmuz'da gerçekleşen FETÖ darbe girişimini fırsata dönüştürerek geniş bir tasfiye süreci başlattı. FETÖ'yü temizleme bahanesiyle girişilen uygulamalarda bizzat Erdoğan/AKP sözcülerinin de tespit ettiği gibi "at izi ile it izi birbirine karıştırılıyor;" kurunun yanında yaş da yanıyor. Darbe girişimi ertesinde 80 bini aşkın kamu personeli görevinden ihraç edildi. 'Terör örgütünü' destekleyici faaliyetlerde bulunduğu gerekçesiyle 11 bin 320 öğretmen görevden uzaklaştırıldı. Yıllarca cemaatle kol kola yürüdükleri yolun sonunda iktidar paylaşım kavgasının sonucu olarak or-

taya çıkan kanlı darbe girişiminin ertesinde fatura yine emekçilere, halklara ve FETÖ ile ilgisi olmayan kimi muhaliflere de çıkartıldı.

AKP devleti tamamen ele geçirmede darbe girişimini fırsata çevirdi. AKP bu bağlamda yer yer cemaati olduğundan daha güçlü göstererek esas hedefine varmak istiyor. AKP darbe fırsatından yararlanarak, diğer muhalifleri de mümkün olduğunca susturmaya çalışıyor, çalışacaktır. Bugün uygulanan tam bir cadı avıdır. Cadı avı uygulamasında, herkes kuşku altındadır. Herkes her an tutuklanma riskiyle karşı karşıyadır. Bu korkunç bir durumdur. AKP'nin bu darbeyi fırsata dönüştürmeye çalıştığı çok nettir. Fırsata dönüştürme ne anlama geliyor? AKP, Türkiye'de kendi iktidarını sağlamlaştırmak ve kendi siyasetini uygulamak için, kendisi dışındaki güçleri daha dar sınırlar içerisine sıkıştırmak, öne çıkanları da yok etmek istiyor. AKP'nin kullandığı yöntemler, araçlar çok net olarak faşizmin araçları ve yöntemleridir. AKP'nin uyguladığı sistem açık faşist terördür.

Burjuva demokrasisinin kimi evrensel hukuk kuralları vardır. Cezanın şahsiliği ilkesi, temel olarak kanunda suç karşılığı olarak öngörülmüş bulunan cezanın sadece suçun failine verilmesini öngörmektedir. T.C. Anayasa'sının "Suç ve Cezalara İlişkin Esaslar" başlıklı 38. maddesinin 7. fıkrasında yer alan "Ceza sorumluluğu şahsidir" düzenlemesi, Türk Ceza Hukuku'nda cezaların şahsiliği ilkesinin kabul edildiğini göstermektedir. Ayrıca 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Ceza Sorumluluğunun Esasları" başlıklı ikinci kısmında yer alan 20. maddede "Ceza sorumluluğu şahsidir. Kimse başkasının fiilinden dolayı sorumlu tutulamaz." şeklindeki hükümlerle de Anayasa'da yer alan düzenleme yinelenmiştir. Cezanın şahsiliği ilkesi doğru olarak yasalarda yer almasına rağmen pratikte uygulanmamaktadır.

Herkes, adil yargılanmanın asgari gereklerini içeren bir yargılamayla hukuka göre mahkûm olmadıkça ve oluncaya kadar, suçsuz sayılma ve buna göre muamele görme hakkına sahiptir. Suçsuzluk karinesi, yasalarda olmasına rağmen pratikte uygulanmamaktadır. Gözaltına alınanlar, tutuklananlar, yargılama aşaması bitmeden 'suç'lu olarak ilan edilmektedir. Kolluk güçlerinin verdiği bilgileri temel alan medya teşhir işlevini yerine getirmektedir. Gözaltı ve savcılık ifadeleri, medyanın sayfalarına taşınmaktadır.

Adil yargılanma hakkı, bireyin haksız yere cezalandırılmasına engel olmak açısından temel koruyucu bir haktır. Adil yargılanma hakkının öncelikli amacı, adil bir yargılama yapılmasını sağlamak ve sanığı ceza muhakemesinin kötüye kullanılmasına karşı korumaktır. Aleni bir yargılama, yargısal sürecin bütünlüğünün sağlanmasına da yardımcı olur.

Adalet, her bireyin haklarına saygı gösterilmesine dayanır. Eğer bir ülkede, bireyin haklarına saygı gösterilmiyorsa, o ülkede adalet yok demektir. Bir kimse hakkındaki suç isnadıyla mahkeme önüne çıkarıldığında, bütün bir devlet aygıtıyla yüz yüze gelir. Hakkında suç isnadı bulunan bir sanığa, sanıklara muamele şekli, o devletin bireysel insan haklarına ne ölçüde saygı duyduğunun somut bir göstergesidir.

Burjuva demokrasisinin evrensel hukuk kuralları, birçok uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmıştır. Bu sözleşmelere göre: İşkence ve kötü muamele yasaktır. Bir suç isnadı nedeniyle haklarında ceza muhakemesi devam eden kişi-

lerin kural olarak tutuksuz yargılanmaları esastır. Hangi hallerde tutuklanmanın devreye gireceği sözleşmelerde açıklanmıştır. Bir avukattan yararlanma hakkı, yakınlarına bilgi verme hakkı en temel haktır. Burada daha sayamadığımız birçok hak uluslararası sözleşmelerin konusudur. Türkiye, burjuvazinin evrensel hukuk kurallarını açıklayan bütün uluslararası sözleşmelerin altına imza atmıştır. Ama bugün Türkiye’de uygulanan hukuk Ohal hukuğudur. Ohal, kimi hakların askıya alındığının resmen ilan edildiği faşist bir uygulamadır. Bugün Kuzey Kürdistan / Türkiye’de uygulanan Ohal’de askıya alındığı resmen ilan edilen hak kısıtlamalarının çok ötesinde hukuksuzluklar da yaşanmaktadır.

Gerçek anlamda burjuva demokrasisinde “terörist örgüte üye” olmaktan dolayı bir suçun olmaması gerekir. Çünkü burada suçun şahsiliği ilkesi ortadan kalkmaktadır. Burjuva demokrasisinin uygulandığı bütün ülkelerde, “terörist örgüte üye” olma, “terörist örgüte üye yardım ve yataklık” suçu türetilmiştir. Bu uygulamada hiçbir şekilde kişisel ‘suç’ ispatlanması gerekli değildir. Terör örgütü olarak adlandırılan örgüte mal edilen bütün suçlardan bütün üyeler sorumlu tutulmaktadır. “Terör örgütü” ilan edilen örgüt hakkında, olumlu yazı yazmak, açıklama yapmak vs. de gözaltına alınma ve tutuklanmanın nedenidir. Bu uygulamalarla esasında burjuva demokrasisinin güya sahip çıktığı suçun kişisellik ilkesi sıfırlanmıştır. “Bugün Türkiye’de yaşanan darbe soruşturmalarında bu hukuksuzluk çok daha yoğun olarak kullanılmaktadır.

Bugün Feto bankasında hesabı olanlar, Feto’nun okullarına çocuklarını gönderenler, Feto örgütü ile en ufak bir ilişkisi olduğu iddia edilenler de tutuklanıyor. Bu sapla samanın birbirine karıştırılmasıdır. Evet at izi ile it izi birbirine karıştırılmıştır.

AKP hükümeti, ‘suç’tan suçluya gitme yerine ‘suç’lu gördüğünü tutuklayıp, oradan ‘suç’a doğru gidiyor! Bu uygulamalar, faşist tedbirler, faşist uygulamalar ve edimlerdir.

AKP’nin darbeye karşı demokrasi nutukları atması sahtekârlıktır. AKP’nin demokrasiden anladığı kendi iktidarının sağlamlaştırılmasıdır. Burjuvazinin evrensel hukuk kuralları dediği kurallara biz sahip çıkıyoruz. Demokrasi burjuvazinin işi değil, bizim işimizdir. Burjuvaziye karşı, doğru olan evrensel hukuk kurallarına sahip çıkıyoruz. Evrensel hukuk kurallarının daha da ilerisine gidiyoruz. Proleter demokrasiyi savunuyoruz. Demokrasiyi, gerçek demokrasiyi savunmak bizim görevimizdir. Bırakalım egemen sınıflar arasındaki dalaşı bir kenara, burjuva demokrasisi bizim derdimizdir. Proleter demokrasi bizim derdimizdir. Gerçek ve kalıcı demokrasinin savunucusu biziz.

**KHK’LAR KALDIRILMALIDIR!
OHAL KALDIRILMALIDIR!**

BOLŞEVİK DEVRİM

stêrka bolşewîk

WEŞANA VEDORA MARKSÎST-LENÎNÎST (KURDÎSTANA BAKUR)

Cemil Bayık'ın röportajı üzerine notlar

23 Temmuz 2016'da Fırat Haber Ajansı'nda Cemil Bayık'la yapılan bir roportaj yayınlandı. Bu roportajda, KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanı Cemil Bayık, Türkiye'de yapılmak istenen askeri darbe girişimini ve Kuzey Kürdistan/Türkiye hakkında kimi saptamalar yapıyor. Cemil Bayık'ın yaptığı kimi değerlendirmeler Kuzey Kürdistan/Türkiye'nin gerçekliği değildir.

Şu darbe meselesi...

Bugün Kürt hareketinin yaygın olarak kullandığı kavramlardan biri de 'darbe' kavramıdır. Ortada 'darbe' enflasyonu var. Şöyle diyor Bayık:

"İşin özünde Erdoğan gerçeği bir darbe gerçeğidir. Erdoğan'ın yaşamı incelendiğinde bu gerçeklik net olarak görülecektir. İktidara darbeyle geldiği gibi bu iktidarını da darbeyle koruyor."

Darbe, dar anlamda ordunun silahlı gücünü kullanarak, demokratik yolla işbaşına gelmiş sivil bir hükümeti silah zoruyla, ya da silahlı zor tehditiyle iktidardan uzaklaştırması harekâtına verilen addır. Bayık'a göre AKP, darbe ile işbaşına gelmiştir! AKP'nin sivil darbe ile iktidara geldiği tespiti, Kürt hareketi ve kimi 'sol' çevrelerinde sıkça kullanılan tespitleridir! Bu tespitlerin gerçeklikle hiçbir ilgisi yoktur. Ülkelerimizde seçimler yapılmakta, birçok parti seçimlere katılmakta ve kendi propagandaları temelinde kitlelerden

oy istemektedir. 2002 Kasım'ında AKP 1982 Anayasası'nda öngörülen kurallar çerçevesinde –ki bu kurallar aynı zamanda 12 Eylül cuntacıları tarafından AKP benzeri bir partinin seçimlerle işbaşına gelmesini de engellemek amacıyla da konulmuş kurallardır– yapılan seçimlerden tek başına iktidar kuracak şekilde oy alarak iktidara gelmiştir. “Darbeyle” değil! AKP, o zamandan beri yapılan bütün seçimlerden birinci parti olarak çıkmıştır. İktidarını “darbeyle” değil, halk çoğunluğunun desteğiyle sürdürmektedir. Elbette AKP iktidarda olmanın avantajlarını da kullanmaktadır. Yapılan seçimlerde fırsatını bulan her parti seçim hilesini yapabilmektedir. Her sandık başında parti temsilcileri var. Hile yapıldığı düşünülen sandıklarda, partiler itiraz etmekte ve hukuki yollara başvurmaktadır. 7 Haziran 2015 seçimlerin de, ‘Oy ve Ötesi’nin sandık sonuçları değerlendirmesine göre; onbin oyun şaibeli olabileceği değerlendirilmektedir. Onbin oyun şaibeli olduğunu varsaysak bile, bu oyların oran olarak değeri sifıra yakındır, kesinlikle seçim sonuçlarını etkilememektedir.

Bütün AKP karşıtı cephe, Türkiye’de AKP tarafından darbe yapıldığını özellikle de saray tarafından darbe yapıldığını söylüyor! ‘Saray, 7 Haziran sonrasında seçim sonuçlarını tanımadı ve ülkeyi seçime götürdü’deniliyor! Bunun ‘demokrasiye karşı bir darbe’ olduğu iddia ediliyor! Bu değerlendirme, bütünüyle ayakları havada bir değerlendirmedir. Neden? 7 Haziran 2015 seçim sonrasında ‘saray’ın ilk değerlendirmesi, halkın seçimini yaptığı ve hiçbir partiyi tek başına iktidara getirmediği şeklindeydi. RTE devamla, yapılacak şeyin belli olduğunu, bir koalisyon hükümetinin gerekli hale geldiğini, bütün partilerin buna göre davranması gerektiğini, eğer bu olmazsa, o zaman Anayasa’da ne yapılacağını belli olduğunu söyledi. Anayasa’da yazılanın ne olduğu herkesin de bildiği bir konudur. Tescilli faşist Bahçeli, hiçbir partiyle koalisyon yokuz, dedi. CHP, MHP ile koalisyon kurabileceğini ve HDP’nin dışardan destek vermesini istedi. HDP, biz AKP dışında herkesle iş yaparız, tavrını takındı. HDP, tek başına AKP ile koalisyon kurabilecek durumda idi. AKP dışında, HDP’nin hükümet kurabileceği tek kombinasyon CHP/MHP koalisyonu idi. MHP, en başından HDP ile hiç olmaz tavrını takındı ve muhalefette kalacağını açıkladı. CHP’de, birçok madde öne sürerek, bu maddeler kabul edilirse AKP ile koalisyon yapacağını açıkladı. CHP’nin koalisyon hükümeti kurulması için öne sürdüğü şartlar, aslında çoğunluk partisinin CHP’nin programını kabul etmesini öngören, işi yokuşa süren şartlardı. Koalisyonun olmayacağını gördüğü yerde, yeniden seçime gidildi. 7 Haziran sonrasında bir hükümetin kurulmasının alternatifleri vardı. Bu alternatifleri kendilerine muhalefet diyen partiler reddetti. Saray en başta karar aldı, en baştan seçim sonuçlarını tanımadı vb. söylemler gerçeği yansıtmadığı gibi darbe de değildir. Kurallar gereği ve yapılması zorunlu olan yeniden seçim yapıldı. ‘Saray, seçim sonuçlarını tanımadı, seçimleri kazanmak için savaş çıkardı’ deniliyor. Savaşın AKP’ye puan kazandırdığı olgudur. Ancak AKP’nin politikalarına karşı akıllı bir siyaset yürütülmediği de olgudur. Doğru bir siyaset, ‘biz barıştan yanayız, hiçbir şart altında savaş istemiyoruz’ şeklinde olmalıydı. HDP, seçimlerle bu hükümetin götürülmesi için çalışmalıyız, demeliydi. HDP ve diğer partiler, doğru bir siya-

set izleyip izlemediklerini sorgulamalıdır. 7 Haziran sonrasında sarayın yaptığı ve herkesin de bildiği Anayasa'da yazılı olandır. Bu anlamda, AKP'nin darbe ile iktidara geldiği ve iktidarını darbelerle sürdürdüğü söylemlerinin maddi bir temeli yoktur.

Darbeye karşı tavır...

Cemil Bayık, 15 Temmuz 2016'da yapılmak istenen askeri darbe konusunda da tavır takınıyor. Bu bağlamda sorulan soru ve Cemil Bayık'ın cevabı şöyledir:

"Erdoğan ve AKP sürekli darbeye karşı demokrasi mücadelesi verdiklerini söylüyorlar. Bir de 'darbeyi Fetullah Gülen Cemaati yaptı' diyorlar. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?"

"Bu büyük bir yalan ve aldatmadır. Bununla aslında Türkiye de bir algı oluşturulmaya çalışıyorlar. Kendi gerçeklerini gizlemeye çalışıyorlar. Fetullah Gülen'in böyle bir örgütlenmesi ve bu şekilde bir darbeyi gerçekleştirecek gücü yoktur. Bu tamamen aldatmadır. Fethullah Gülen örgütlenmesini tasfiye etmek için bunu söylüyor. Bununla yaptığı temizlik hareketini meşrulaştırmak istiyor. Kimsenin karşısında durmasını istemiyor." (...)

"Yani Erdoğan 15 Temmuz'da darbenin olmasını mı istiyor?"

"Tüm gelişmeler onu gösteriyor. Yani kendi amacına ulaşmak için taktik geliştirip hazırlık yapıyor. Kendisini demokrasiyi, sivil otoritenin savunucusu olarak gösteriyor. Bu şekilde herkesi aldatıyor. Oysa darbe zaten demokrasi olmadığı için gelişiyor. Demokrasinin olduğu yerde darbe gelişmez. Ve bu kavga darbeci güçlerin karşılıklı hamleleridir."

Bayık'a göre katiyen Fetullah Gülen darbe yapmamıştır! Çünkü Fetullah Gülen'in gücü yoktur! 15 Temmuz darbesini Erdoğan kendi yapmıştır! Erdoğan, Fetullahçıları temizlemek için darbeyi bahane olarak kullanmıştır! Erdoğan'ın darbeden haberi vardır! Listeler önceden yapılmıştır! Kimlerin tutulacağı, kimlerin görevden alınacağı bellidir! Hatta 15 Temmuz'da darbe yapılmasını Erdoğan istemiştir vb. ANF'de Cemil Bayık'la yapılan söyleşinin tümünün okunmasında fayda vardır. Cemil Bayık, böyle siyaset yapıyor. Yapılan siyasetin temel dayanağı komplo teorileridir. Komplo teorisi, kamuoyundan saklandığı iddia edilen bilgilerle, gizli bilgilere veya olayın arkasındaki görünmeyen güçlerle ilişkilendirilen alternatif açıklamalara verilen addır. Cemil Bayık, komplo teorilerini temel alarak birçok saptama yapıyor. Ama ne yazık ki bu saptamaların hepsi havada kalıyor. Cemil Bayık, söylemlerini ispatlama, belgelendirme gereği duymuyor. Komplo teorileri temel alınarak gerçekler açıklanamaz. Komplo teorilerini bir tarafa bırakarak gerçeklere dönelim.

Fetullah Gülen'in gücü yoktur, diyor Cemil Bayık. Kırk yıldır kadro yetiştiren ve yetiştirilen bu kadrolarla devleti ele geçirme ve dönüştürme siyasetine Gülen'in sahip olduğunu kavramıyor Cemil Bayık. Gülen hareketinin, yaşamın her alanında gücünün olduğunu görmüyor. Burada geçerken şunu da tespit edelim ki, Fethullahçı örgütlenmenin boyutlarını biz de yeterince görmedik. Bütün devlet kurumlarında, güvenlik bürokrasisinde, eğitim alanında ve ekonomik yaşamda Gülençilerin gücü bugün çok daha net görülmektedir.

Dünyanın birçok ülkesinde Gülençilere ait binbeşyüzü aşkın okul vardır. Cemaatin, Türkiye’de yüzlerce okulunun yanı sıra televizyon kanalları, bir büyük banka, ülkenin en büyük ticaret örgütü ve gazeteleri vardı. 40 yıldan beri ordu içerisinde Gülençilerin örgütlülüğü söz konusudur. Gülençiler, 1970’li yıllardan bu yana TSK’da örgütlenmeye başlamıştır. 12 Eylül darbesi ertesinde Gülençiler güçlenmiştir. O dönemde TSK içerisinde yerleştirilen öğrenciler, şu an kurmay albay veya general rütbesindedir.

AKP, 3 Kasım 2002’de iktidara geldiğinde, bugün terörist örgüt olarak değerlendirildiği Gülen Cemaati ile koalisyon kurmuştu! AKP iktidara gelmişti ama kemalist bürokrat burjuvazinin geriletilmesinde dayanabileceği yetişmiş kadroları yoktu. Kendine “Hizmet Hareketi” adını veren Gülen cemaati, alttan devlet kurumlarına yerleştirilen kadrolar ile uzun vadede devleti ele geçirme, dönüştürme siyasetine sahipti. AKP, Kemalist elitlere karşı mücadele de Gülen kadrolarına dayandı. Polis ve yargı içerisinde tasfiye edilen Kemalistlerin yerine esas olarak Gülen’in kadroları konuldu. Kemalist bürokrasinin püskürtülmesi söz konusu olduğunda AKP ile Gülen cemaati koalisyonu kimi taktiksel çelişmelere rağmen iyi işliyordu.

AKP hükümetine karşı askeri darbe tehlikesi bertaraf edildikten ve devlet kurumlarında Kemalist bürokrasi geriletildikten sonra, AKP ile Gülen cemaati arasında iktidar mücadelesi başladı. Gülençiler, parti kurarak ve seçimlerle iktidara gelme yolunu yanlış buluyorlardı. Onlar alttan yetiştirdikleri ve devlet kurumlarına yerleştirdikleri kadrolarla devleti değiştireceklerini düşünüyorlardı. 2009 Şubat’ında Davos’ta yapılan Dünya Ekonomik Forumu zirvesinde Erdoğan’ın “one minut” çıkışı, ardından 2010 Mayıs’ında İsraili askerlerin Gazze’ye ablukayı kırmak için yola çıkan kafilde yer alan Mavi Marmara gemisine düzenlediği saldırı ile Türkiye–İsrail ilişkilerinin kopma noktasına gelmesi Gülençileri rahatsız etti. Onlar bu rahatsızlıklarını medyaları üzerinden açıkça dile getirdiler. AKP hükümetinin PKK ile yaptığı gizli görüşmeler (Oslo görüşmeleri), Gülen cemaati tarafından uygun görülmedi. 2012 Ekim’inde AKP hükümetinin dershanelerin kapatılması yönünde planlarının ortaya çıkması, Gülen cemaati ile AKP arasındaki iktidar savaşının işaret fişegi oldu. Gülen medyası dershanelerin kapatılması plânlarına karşı yoğun bir kampanya yürüttü. 7 Şubat 2012’de MİT müsteşarı Hakan Fidan’ın ifadeye çağrılmasıyla Gülen cemaati/AKP iktidar dalaşı iyice su yüzüne çıktı. AKP hükümeti alalelele çıkardığı bir yasayla Fidan’ın sorguya çağrılmasını, o sorgunun tutuklamaya, ardından başbakan Erdoğan’a yönelmesini engelledi. 17 Aralık 2013’de, dört bakanın oğlu, işadamı Ali Ağaoğlu, Halkbank genel müdürü Süleyman Aslan ve Rıza Sarraf gözaltına alındı. 25 Aralık 2013’te, savcıların yeni operasyon talepleri emniyet birimleri tarafından yerine getirilmedi. Böylece AKP ile Gülen hareketi arasındaki koalisyon, yerini iktidar savaşına bıraktı. oluşturulmuş olan koalisyon bozuldu ve köprüler atıldı. Gülençiler kendilerini güçlü hissetmeselerdi, AKP ile iktidar kavgasına girmezlerdi.

17/25 Aralık 2013’te, Gülen cemaatinin operasyonlarına karşı AKP, en başta da Erdoğan cephesinden savaş ilan edildi. Gülen cemaatinin ekonomik gü-

cünün kırılması için adımlar atıldı, basınına ayar verildi. Polis teşkilatında ve yargıda Gülencilerin egemenliğini sınırlama, kırma, giderek sınırlama yönünde adımlar atıldı. AKP, yüksek yargıda Gülencileri tasfiye etmek için Kemalistlerle ittifak yapmak zorunda kaldı. Yüksek yargının tamamen ele geçirilmesi için yasal düzenlemeler yapıldı. Sıra askeri bürokrasiye gelmişti. Ordunun yüksek kademesi içerisinde AKP'nin bir etkinliği yoktu. AKP, ordu içerisindeki Gülencileri tasfiye etmek için Kemalistlerle ittifaka yöneldi. 2016 Ağustos başlarında yapılacak "Yüksek Askeri Şura"da, ordu içerisinde tespit edilen Gülenciler atılacaktı!

Gülenciler "Yüksek Askeri Şura" toplantısında askeriye içinde örgütlenmelerinin önemli ölçüde tasfiye edileceğini biliyorlardı. Askeri darbe, 15 Temmuz'u 16 Temmuz'a bağlayan gece saat 03:00 sularında başlatılacaktı! Ancak MİT, 15 Temmuz'da saat 16:00 sularında askeri bir kalkışmanın olacağını öğrenmişti! Bunun üzerine darbeciler planlarını değiştirmek zorunda kaldılar. 15 Temmuz askeri darbesi, Gülen Cemaati ile AKP arasındaki iktidar dalaşının bir parçasıdır. Gülenciler, askeri darbe ile AKP iktidarına son vermek ve tüm ülkede sıkıyönetim ilan ederek Gülen cemaatinin egemenliğini sağlamayı amaçlamışlardı! Darbe başarısızlığa uğradı, çünkü darbecilerin yeterli toplumsal desteği yoktu. Darbe, emir komuta sistemi içerisinde planlanmadı. Ordunun yüksek komuta kademesi darbecilere destek vermedi. Bu anlamda darbeciler sadece ordunun küçük bir bölümünün desteğini aldı. AKP ve Erdoğan'ın çağrısına uyarak sokaklara çıkan kitleler, darbenin başarısızlığa uğramasında önemli bir rol oynadı. Aynı zamanda polis teşkilatının darbecilere karşı durması, savaşması da darbenin başarısızlığa uğramasının diğer nedenidir. Gülen hareketinin kısaca gelişimi ve darbenin öyküsü açıkladığımız gibidir.

Ohal ve sıkıyönetim farkı...

Bayık, Ohal'i değerlendirirken "Aslında yaptığı sıkıyönetimden de öteye bir durumdur" tespitini yapıyor. Ohal ile sıkıyönetim arasında fark, farklar var. Bugün ülkelerimizde takınılması gereken doğru tavır, önce askeri darbeye karşı tavır almaktır. Askeri darbeye tavır alınırken, AKP'nin demokrasi havarisi kesilmesi de teşhir edilmelidir. Olağanüstü hale karşı çıkmak ta doğru bir tutumdur. Cemil Bayık'ın yaptığı yanlış, Ohal'i sıkıyönetimden de öte bir durum olarak değerlendirmesidir.

20 Temmuz 2016'da, üç ay süreyle olağanüstü hal ilan edildi. Ohal, sivil yönetimin varlığı şartlarında temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasının durdurulmasıdır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin askıya alındığı açıklanmıştır. Seksenbir ilin valisi, aynı zamanda olağanüstü halin valileridir. Ohal'e göre, bu valiler geniş yetkilerle donatılmaktadır. Üç ay sonra gerek görülürse Ohal yeniden uzatılacaktır. Kanun hükmünde kararnameler ile ülke yönetilecektir. Kanun hükmünde olan kararnamelere karşı yargı yolu, yürütmeyi durdurma konusunda kapalıdır. Ohal, açık terördür. Ohal, bütün muhalif sesleri, Kürt Özgürlük Hareketi'ni, devrimcileri, komünistleri ve AKP'den olmayanları da hedef tahtasına koyacaktır. Ohal'in ilan edilmesi ile açık faşist terör daha da

katlandırılarak sürdürülecektir. Türkiye hiçbir zaman gerçek anlamda sosyal, hukuk ve demokratik bir devlet olmadı. T.C. kurulduğundan beri faşizm ile yönetildi. Ohal, demokrasiye, hukuka, özgürlüklere karşıdır. Ohal, iyice sınırlandırılmış basın özgürlüğünü, düşünce özgürlüğünü giderek ortadan kaldıracaktır. Ohal'in esas işlevi keyfi idarenin sağlanmasıdır.

Sıkıyönetim, Ohal uygulamalarının çok ilerisindedir. Sıkıyönetim adında da anlaşılacağı üzere, maddeleri daha sıkı olan uygulamadır. Sıkıyönetimde yetki askerdedir. Sıkıyönetim komutanları bunun için seçilmektedir. Sıkıyönetim halinde sıkıyönetim mahkemeleri kurulur. Sıkıyönetim, Anayasa'da öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınmasına imkân tanıyan ve kolluk yetkilerinin askerî makamlara geçmesi sonucunu doğuran bir olağanüstü yönetim usulüdür. Sıkıyönetim, askeri otoritenin, genellikle resmi bildirgesi altında, adli yönetimi kontrol altına almasıyla işleme geçen kurallar sistemidir. Görüldüğü gibi ohal ile sıkıyönetim arasında farklar vardır.

Başkanlık sistemi...

Cemil Bayık, Erdoğan'ın başkanlık sistemi için *"Anayasa ve yasaların hepsini ayaklar altına aldı"*ği tespitini yapıyor. Erdoğan'ın başkanlık sistemi istediği doğrudur. Doğru olmayan Erdoğan'ın Anayasa'yı "ayaklar altına" aldığı tespittir. Bu bağlamda bilinmesi gereken şudur:

1982'den beri Kuzey Kürdistan/Türkiye'de uygulanan sistem parlamenter demokratik sistem değildir. Parlamenter sistemle yöneltilen bir ülkede, cumhurbaşkanına bu kadar yetkiler tanınmamıştır. T.C. Anayasa'sında cumhurbaşkanına tanınan yetkiler sembolik değildir. T.C. Anayasa'sında, cumhurbaşkanı bütün yüksek bürokratları atayan cumhurbaşkanıdır. İstedığı zaman hükümeti toplayıp ona başkanlık yapandır. 1982 Anayasa'sının öngördüğü cumhurbaşkanı yürütmenin de başıdır. Yargının önemli ölçüde üyelerini tayin eden kişidir. Bütün yüksek bürokratları üçlü kararname ile tayin edendir. Cumhurbaşkanının imza vermediği hiçbir yüksek bürokrat atanamaz. Bu Anayasa, parlamenter demokratik Anayasa'sı değildir. Bu anlamda Erdoğan, biraz da yasaları zorlayarak fiilen başkanlık sistemini yürütmektedir. RTE, cumhurbaşkanlığı seçimine katıldığında, şimdiye kadarki cumhurbaşkanlığından farklı olacağını ve Anayasa'nın tanıdığı yetkileri sonuna kadar kullanacağını söyledi. Bunu dediği halde %52 oyla seçildi. RTE, Anayasa'nın kendisine tanıdığı yetkileri sonuna kadar kullanıyor.

Cemil Bayık, tüm yapılanların başkanlık sistemine geçiş için yapıldığını, Ohal'inde başkanlık sistemine geçiş için ilan edildiğini açıklıyor! Cemil Bayık, "önder Apo"ya sık sık atıfta bulunuyor. Bugün kimi konularda KCK'nın uyguladığı siyaset Öcalan siyaseti değildir. Öcalan, başkanlık sistemine de karşı değildir. Daha önce yazdığımız "İmralı Notları" başlıklı yazımızda, KCK'nın hangi konularda Öcalan'dan farklı siyaset savunduğunu açıkladık. (Bkz. Bolşevik Partizan, sayı 174, s. 53-83) Öcalan'ın başkanlık konusundaki tavrı şöyledir:

"Öcalan ve başkanlık sorunu

"İmralı Notları"nda şimdilerde üzerine ateşli tartışmaların yürütüldüğü baş-

kanlık sistemi konusunda da tavır var. Öcalan şöyle diyor:

“Başkanlık sistemi düşünülebilir. Yalnız burada başkanlık ABD’deki gibi olmalı. Devlet meclisi gibi bir senato. İkincisi, bir de halklar meclisi. Bunun adı demokratik meclis de olabilir. Rusya’daki alt дума gibi olabilir. İngiltere’deki Avam Kamarası’nın Türkiye versiyonu gibi.” (“Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa, İmralı Notları” s. 27) Öcalan bu tespitleri, 23 Şubat 2013’de yapıyor. 11 Ocak 2014 tarihli görüşme notlarında şöyle diyor:

“Başbakana deyin ki, başkanlık modelini de hızla tartışabiliriz. Ama onun dediği gibi olmaz, demokratik olacak. Demokratik Türkiye ve Kürt meselesinde hızla çözüme gidilmelidir.” (s. 219) 26 Nisan 2014 tarihli görüşme notlarında söylenenler şöyle:

“Yeni başkanlık tartışmalarında ABD ve benzeri gibi bir sistem olursa tartışılabilir.” (s. 284)

Alıntılardan da görüldüğü gibi Öcalan, başkanlık modelini “tartışabiliriz, düşünebiliriz” diyor. 17 Mart 2015’de, Selahattin Demirtaş, HDP grup toplantısında yaptığı konuşmada, RTE için “seni başkan yaptırmayacağız” dedi. HDP, seçim kampanyasını bu temelde yürüttü. Selahattin Demirtaş ve HDP “seni başkan yaptırmayacağız” kampanyasını başlattıktan sonra, HDP heyeti Öcalan’la 5 Nisan 2015’de görüştü. Bu görüşme notları yayınlanmadığı için, Öcalan’ın neler söylediğini bilmiyoruz. Fakat ‘Notlar’da ki tavrın “seni başkan yaptırmayacağız” tavrı olmadığı açıktır.

Kuzey Kürdistan/Türkiye’de başkanlık sistemi tartışılıyor. AKP, toplumda kendi tezlerini tartışıyor. Ülkelerimizde “başkanlık sistemi” konusundaki tartışma yanlış bir temelde yürütülüyor. Sistemler arasında hangi farklılıkların olabileceği tartışması yürütülmüyor. RTE, başkan olacak mı, olmayacak mı tartışması yürütülüyor. Parlamenter sistem ve başkanlık sistemi burjuvazinin değişik iktidar biçimleridir. Bu iktidar biçimleri, ülkelerde değişik şekillerde uygulanmaktadır. Her iki sistem arasındaki farklılıkların ne olduğu ortaya konulmalıdır. Burjuvazinin yönetim biçimleri içerisinde, doğrudan demokrasiye en yakın olan, halkın siyasete doğrudan katılmasını en fazla sağlayan sistemin, diğer gerici sistemlere tercih edilmesi gerekir. Çünkü böyle bir sistem bizim karar verilecek her konuda halka kendi görüşlerimizi daha rahat açıklayabileceğimiz, halkı sosyalist görüşlerle daha fazla tanıştıran, eğitebileceğimiz imkanları sunar. Bu anlamda takınılması gereken doğru tavır, andaki sistemi savunmak yerine sistemler arasındaki farklılıkları ortaya koymak ve doğrudan demokrasi unsurlarının olduğu bir sistemi diğer sistemlere tercih etmektir.” (Bolşevik Partizan, sayı 174, s. 64)

Hedef devlet değil, Erdoğan...

Anti AKP cephesi açısından, ne olursa olsun AKP/Erdoğan götürülmelidir. Cemil Bayık, oldukça uzun olan söyleşisinde, hedef tahtasına koyduğu AKP ve Erdoğan’dır. Hiçbir yerde T.C. devletinden söz edilmemektedir. T.C. devleti, 93 yıllık bir devlettir. T.C. tarihi aynı zamanda katliamlar tarihidir. Sömürgeci devlet hiçbir zaman demokratik bir yapıya kavuşmadı. Faşizm, hep bu devletin yönetim biçimi idi. AKP iktidara geldiğinde, Türkiye’nin gerici burjuva de-

mokrasisi yönünde geliştirilmesi için adımlar attı. Ekonomik açıdan Türkiye'nin daha fazla kapitalistleştirilmesi ve ilk on ekonomi arasına sokulması hedef olarak konuldu. AKP'nin çıkış noktasındaki siyaseti ile bugünkü siyaseti arasında büyük farklar var. Türkiye'nin burjuva demokrasisi yönünde demokratikleştirilmesi için adım attıklarında, kendi iktidarlarını doğrudan doğruya tehdit altında görmüyorlardı. Bugün ne pahasına olursa olsun iktidarın sürdürülmesi AKP için en önemli mesele haline gelmiştir. İktidarın ne pahasına olursa olsun sürdürülmesi demek, esasında demokratikleşme siyasetinden uzaklaşmak demektir. Bugün yaşadığımız budur. Daha önce de AKP demokratikleşme yönünde adımlar atmasına rağmen, Türkiye faşist bir yönetime sahipti. Çünkü devletin genlerinde yerleşmiş bir faşizm var. Esas yönetim aracı çıplak terördür. Faşizm, AKP'nin 'reformcu' döneminde, biraz geriletmişti. Şimdi AKP yeniden belli ölçüde kemalist faşist devletin fabrika ayarlarına geri döndü. Bugün olan budur. AKP iktidarını koruma, sağlamaştırma, geliştirme, bütün diğer hedeflerin önüne geçmiştir. Daha önce iktidarını sağlamaştırmayı demokratikleşme de görüyordu. Çünkü varolan devletin içinde egemen konumunda değildi. Şimdi AKP devlet içinde egemen konumuna geldi. Bugün AKP'nin egemenliği tehdit altındadır. Ne olursa olsun bu egemenliğini korumanın yolu ise, artık demokratikleştirme değil, kendisine yönelik tehditleri bastırmadır. Ancak bu yolla iktidarlarını korumayı düşünüyorlar. Ve öyle de davranıyorlar. Bu ise esasında yeniden açık terörün esas yöntem haline gelmesi demektir. Bugün AKP, faşizmin uygulayıcısı konumundadır.

AKP'ye karşı gerçek demokrasi mücadelesi, bir bütün olarak devlet iktidarına karşı, demokrasi mücadelesine sarılınmasını gerektirir. Gerçek demokrasi mücadelesi sadece AKP'yi ne olursa olsun götürme mücadelesi değildir. Gerçek demokrasi mücadelesi, somut demokratik talepler için sömürgeci devleti karşısına alan bir mücadeledir. Egemenlerin kendi aralarındaki iktidar dalaşında, bir tarafın kuyruğuna takılmama konusunda çok duyarlı olmamız gerekir. Bizim mücadelemiz sömürgeci devletin yıkılması, yerine işçilerin-emekçilerin iktidarının kurulması içindir. Bizim mücadelemiz, sadece ne olursa olsun AKP'nin götürülmesi değildir, olmamalıdır.

Cemil Bayık'tan seçme yanlışlar...

Cemil Bayık, Erdoğan'ı Hitler'in izinden giden bir kişi olarak tanımlıyor. Bu benzetme yanlıştır. Hitler, 30 Ocak 1933'de iktidara geldi. Hitler, iktidarını sağlamaştırdıktan sonra, Nazi Partisi dışındaki tüm partileri kapattı. Üçüncü Alman İmparatorluğu yıllarında, Yahudiler bütün sorunların sorumlusu olarak gösterildi ve hedef haline getirildi. Bu sistemli politika zamanla Yahudilerin sistematik olarak yok edilmesine vardırdı. İkinci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla birlikte Yahudiler, komünistler, demokratlar, Romanlar, homoseksüeller... trenlerle toplama kamplarına götürülerek topluca katledildiler. Hitler faşizminin işbaşında olduğu 12 yıl boyunca Avrupa'da 6 milyon Yahudi gaz odalarında yokedildi. Erdoğan'ı, Hitler ile karşılaştırmak Hitler vahşetinin hafifletilmesi anlamına gelir.

Roportajı yapan muhabir, Erdoğan'ı kastederek "Hatta idamı kaldırmakla övünüyor" diyor. Cemil Bayık, "Tabi 'kaldırdım artık' diyordu diyerek muhabiri onaylıyor. Erdoğan, hiçbir zaman idamı ben kaldırdım, demedi. Çünkü idam, Erdoğan'dan önce AB'ye uyum yasaları kapsamında, savaş ve yakın savaş tehdidi halleri dışında, 2002 Ağustosunda TBMM Genel Kurulu'nda kabul edildi. Oylamaya 419 milletvekili katıldı. 162 ret oyuna karşın 256 oyla kabul edildi. İdam cezasını kaldıran Erdoğan değil, Ana-Sol hükümeti idi.

Cemil Bayık, darbeye karşı sokaklara çıkanların halk olmadığını, "Erdoğan'ın örgütlediği faşist bir örgüt" olduğunu söylüyor! Bir tarafta gerçekler var. Diğer tarafta ise Cemil Bayık'ın kendi düşüncelerini gerçeklerin yerine koyması durumu var. Sokağa evet halkın bir bölümü çıktı. Sokağa çıkanlar başlangıçta çok büyük çoğunluğu ile AKP'ye oy veren insanlardı. Cemil Bayık'ın da, birçok solcumuzun da anlamak istemediği şey, bugün halkın çoğunluğunun AKP'nin arkasında durduğu gerçeğidir. Bu gerçek "Erdoğan'ın örgütlediği faşist örgüt" vb. laflarla örtülemez, geçiştirilemez. Esasında bu bağlamda sorulması gereken temel soru, ülkelerimizde 'sol'un nasıl olup ta bir darbe girişiminde, buna karşı direnmek için sokaklara çıkmamış olduğu, sokakları AKP'ye, yer yer ondan daha azgın ırkçı faşist MHP'ye bırakmış olduğu sorusudur.

15 Temmuz darbe girişiminde sokaklara dökülen halk, solun, doğal, tarihsel, sınıfsal tabanıdır. Eğer bu halk sistem partilerinin peşine takılıyorsa, bu devrimcilerin düşünmesi gereken bir sorundur. Önüne gelene "faşist" diyerek faşizmle mücadele ettiğini sanmak tipik bir KK/T solcusu refleksidir. Halkına bomba atan, ateş eden askere karşı durmaya çalışan insanlarla arasına bu kadar büyük bir mesafe koyabilmek devrimcilere özgü bir tutum olamaz. Bunun için önce kendimizi sorgulamamız, eleştirmemiz hatta değiştirmemiz lazım. Onların bize gelmesini beklemek yerine mümkün olan en geniş toplumsal kesimlerle ittifak aramalıyız. Tanklar geçerken, örneğin İstanbulda Bağdat caddesinde olduğu gibi, tankları alkışlamamalıyız. Tankların önüne atlayanların yanında olmalıyız.

Bayık, "AKP Erdoğan 12 Eylülün bir versiyonudur. Onun için 12 Eylül Anayasa'sını değiştirmedir" diyor. Bayık, gene sapla samanı birbirine karıştırıyor. Erdoğan, Kenan Evren'le karşılaştırılmaz. AKP/Erdoğan'ın, 12 Eylül'ün bir versiyonu olduğunu söylemek 12 Eylül vahşetinin hafifletilmesi anlamına gelir. Ne olmuştu 12 Eylül'de? Hatırlayalım.

Anayasa ortadan kaldırıldı, siyasi partilerin kapısına kilit vuruldu ve mallarına el konuldu. 650 bin kişi gözaltına alındı. 1 milyon 683 bin kişi fişlendi. Açılan 210 bin davada 230 bin kişi yargılandı. 7 bin kişi için idam cezası istendi. 517 kişiye idam cezası verildi. Haklarında idam cezası verilenlerden 50'si asıldı. (18 sol görüşlü, 8 sağ görüşlü, 23 adli suçlu, biri Ermeni devrimcisi) İdamları istenen 259 kişinin dosyası Meclis'e gönderildi. 71 bin kişi TCK'nin 141, 142 ve 163. maddelerinden yargılandı. 98 bin 404 kişi "örgüt üyesi olmak" suçundan yargılandı. 388 bin kişiye pasaport verilmedi. 30 bin kişi "sakıncalı" olduğu için işten atıldı. 14 bin kişi yurttaşlıktan çıkarıldı. 30 bin kişi "siyasi mülteci" olarak yurtdışına gitti. 300 kişi kuşkuyla bir şekilde öldü. 171

kişinin “işkenceden öldüğü” belgelendi. 937 film “sakıncalı” bulunduğu için yasaklandı. 23 bin 677 derneğin faaliyeti durduruldu. 3 bin 854 öğretmen, üniversitede görevli 120 öğretim üyesi ve 47 hâkimin işine son verildi. 400 gazeteci için toplam 4 bin yıl hapis cezası istendi. Gazetecilere 3 bin 315 yıl 6 ay hapis cezası verildi. 31 gazeteci cezaevine girdi. 300 gazeteci saldırıya uğradı. 3 gazeteci silahla öldürüldü. Gazeteler 300 gün yayın yapamadı. 13 büyük gazete için 303 dava açıldı. 39 ton gazete ve dergi imha edildi. Cezaevlerinde toplam 299 kişi yaşamını yitirdi. 144 kişi kuşkuyla bir şekilde öldü. 14 kişi açlık grevinde öldü. 16 kişi “kaçarken” vuruldu. 95 kişi “çatışmada” öldü. 73 kişiye “doğal ölüm raporu” verildi. 43 kişinin “intihar ettiği” bildirildi. 12 Eylül darbesinin sonuçları böyledir.

Bugün evet AKP hükümeti açık faşist terör uyguluyor. Bu ama AKP/Erdoğan’ın 12 Eylül’ün bir versiyonu olduğu anlamına gelmiyor. AKP’nin kimi 12 Eylül yasalarını değiştirmedeği ve bu yasaları kendi çıkarları için kullandığı olgudur. AKP’nin 12 Eylül Anayasa’sını değiştirmek istemediği tespiti doğru değildir. Anayasa’nın değiştirilmesi için en az 330 milletvekilinin oyuna ihtiyaç vardır. 330-367 arası milletvekilinin oy vermesi durumunda, Anayasa değişikliği referanduma götürülecektir. Anayasa’nın mecliste kabul edilmesi için 367 milletvekilinin oyuna ihtiyaç vardır.

Sonuç olarak ülkelerimizde gelişmeleri belirleyen egemen sınıfların kendi aralarındaki iktidar kapışmasıdır. 15 Temmuz darbe girişimi de iktidar mücadelesinin bir sonucudur. Ülkelerimizde oyun kurucu AKP’dir. AKP’nin yarattığı gündeme göre muhalefet siyaset belirlemektedir. Esasında muhalefet yerlerde sürünmektedir. Aynı şey devrimci örgütler içinde geçerlidir. Devrimci sol anti AKP cephesinin peşine takılmıştır. Mücadele esas olarak sömürgeci devlet aygıtına karşı değil, AKP/Erdoğan’a karşı yürütülmektedir. Ne olursa olsun AKP/Erdoğan’ın götürülmesi çıkış noktasıdır. Alternatifin ne olacağı belirsizdir. Devrimcilerin kendi bağımsız siyasetini ortaya koymaları gerekir. Doğru siyaset için mevcut durumun doğru analiz edilmesi elzemdir. Cemil Bayık’ın yaptığı kimi analizler Türkiye gerçekliği değildir. Yanlış tahliller, yanlış siyasetin savunulmasına yol açmaktadır. Kürt hareketi de sömürgeci devleti değil, AKP/Erdoğan’ı hedef almaktadır. Ama unutulmamalıdır ki; 5 Nisan 2015’e kadar Kürt sorunun çözümü için AKP ile masaya oturan Kürt hareketinin kendisidir.

26 Temmuz 2016 ■

STËRKA BOLŞEWİK

(Cemil Bayık’ın roportajı için bkz. <http://anfturkce.net/kurdistan/bayik-kurt-sorunu-cozulmeden-darbe-mekanigi-hep-isleyecektir>)

Anda Kuzey Kürdistan-Türkiye’de sınıf mücadelesinin gelişmesinin önündeki en büyük engellerden biri, egemen sınıfların hem içeride, hem dışarıda savaş yürütmesidir, savaştır. İşçi sınıfı ve emekçi hareketinin ve devrimci örgütlenmenin seviyesi, bu savaşların devrimci iç savaşa dönüştürülmesini, savaşa devrimle son verilmesini mümkün kılmıyor. Bu tabii ki bu doğru düşüncenin propagandasını gereksiz kılan bir durum değildir. Fakat bugünkü şartlarda “savaşı devrimci iç savaşa dönüştürme, devrimle son verme” sloganı propaganda sloganı olmanın ötesine geçemiyor.

Anda taktik olarak kitle mücadelesini geliştirmede kavranacak halka, kitlelerde var olan barış isteğini sahiplenmek; “Barış hemen şimdi!” şiarına sahip çıkan geniş bir kitle eylemliliği yaratmaya çalışmaktır. “Barış için sokaklara” şiarı bugün eyleme yönelik ajitasyon şiarı olmak zorundadır. Günün işçi sınıfını devrime bir adım yaklaştıracak eyleme yönelik ajitasyon sloganı budur. Bunun hayata geçirilmesi öncünün kendi gücüyle gerçekleştireceği bir silahlı eylemden çok daha zordur. Ama yapılması gereken, bizi ilerletecek olan budur.

BOLŞEVİK
PARTİZAN